

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКА ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Романько І.І.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
П Р А К Т И К У М

Кіровоград
2013

УДК 930.85
ББК 63.3 (4 Укр)

Історія України. Практикум / Автор: Романько І.І. – Кіровоград: Видавництво КЛА НАУ, 2013. – 156 с.

Практикум включає: теми лекційних та практичних занять, теми до самостійної роботи, індивідуальні завдання, рекомендовану літературу (базову та допоміжну), методичне забезпечення та перелік інформаційних ресурсів з навчальної дисципліни «Історія України».

В окремому розділі подано варіанти тестових завдань в кількості 400 завдань та комплект практичних завдань в кількості 60 завдань, призначених для проведення модульного контролю.

Рекомендовано для курсантів КЛА НАУ першого курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання.

Рецензенти:

Скловська О.І. – зав.кафедри соціально-гуманітарних наук КЛА НАУ, к.і.н., доцент

Філоретова Л.М. – декан факультету історії та права Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка, к.і.н., доцент

Розглянуто та рекомендовано для видання та використання у навчальному процесі рішенням кафедри соціально-гуманітарних наук від 21.02.2013р., протокол №7.

ЗМІСТ

Передмова	4
I. Теми лекційних і практичних занять	5
II. Теми до самостійної роботи та індивідуальні завдання	8
III. Рекомендована література і методичне забезпечення навчальної дисципліни «Історія України»	14
IV. Тестові завдання	20
Тема 1. Феномен української історії	20
Тема 2. Доісторичний період в історії України	20
Тема 3. Україна-Русь (IX ст. – перша половина XIV ст.)	26
Тема 4. Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV ст. – перша половина XVII ст.)	33
Тема 5. Козацтво в історії України (друга половина XV – XVIII ст.)	40
Тема 6. Україна під владою Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – початку XX ст.	47
Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917 – 1920 рр.)	55
Тема 8. Україна в умовах становлення комуністичного режиму	62
Тема 9. Україна у Другій світовій війні та першому повоєнному десятилітті	70
Тема 10. Україна у 60 – 80-ті роки XX ст.	78
Тема 11. Розвиток незалежної України	88
V. Практичні завдання	97

ПЕРЕДМОВА

Призначення практикуму – допомогти курсантам у підготовці до модульного контролю з «Історії України»: пригадати вже вивчене та повторене під час аудиторних занять та потренуватися в розв'язанні тестових завдань.

В тестових завданнях, розроблених за темами робочої програми навчальної дисципліни «Історія України», запропоновано всі типи завдань для перевірки історичної компетентності курсантів: завдання з вибором однієї правильної відповіді; завдання на встановлення відповідності; завдання на встановлення правильної послідовності; завдання з короткою відповіддю множинного вибору.

Чимало тестових завдань передбачають опрацювання фрагментів історичних джерел. Використання таких завдань цілком виправдане з огляду на практичну, компетентнісну спрямованість історичної освіти. Тож в завданнях підібрано хрестоматійні, «класичні» фрагменти.

Рівень досягнень курсантів визначається шляхом встановлення, на якій з наступних послідовних стадій навченості – на рівні умінь, навичок чи здатності творчо використовувати наявні знання і на цій основі виробляти нові – вони перебувають.

Знання історії, як відомо, це не лише утримування в пам'яті певної кількості історичної інформації та здатність її відтворювати (репродуктивні рівні навченості: розрізняти, пам'ятати, розуміти), а й уміння виявляти суть історичних фактів, причинно-наслідкові зв'язки між ними, здатність ці факти зіставляти і пояснювати (інтерпретувати) історичний процес (творчий продуктивний рівень: аналізувати, синтезувати, оцінювати).

Отже, для оцінки досягнень завдання підібрані так, щоб курсанти мали змогу визначити, якого рівня – репродуктивного (початкового) чи продуктивного (достатнього або творчого, залежно від досконалості вмінь) – досяг курсант при вивченні теми або курсу загалом.

Для оцінювання рівня досягнень при проведенні модульного контролю використовується бальна система.

І. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми
Змістовий модуль 1. <i>Історія України первісної епохи – XVIII ст.</i>	
1	Тема 1. Феномен української історії 1.1 Історія України – частина всесвітньої історії. 1.2 Предмет і завдання курсу «Історія України». 1.3 Періодизація історії України. Історична схема М.Грушевського.
2	Тема 2. Доісторичний період в історії України 2.1 Визначення доісторичного періоду розвитку людства. 2.2 Стародавня історія України. 2.3 Трипільська культура.
3	Тема 3. Україна-Русь (IX ст. – перша половина XIV ст.) 3.1 Походження стародавніх слов'ян.. 3.2 Східні слов'яни: становлення та етногенез. 3.3 Початок Київської Русі. Внутрішні і зовнішні фактори розвитку Давньоруської держави.
4	Тема 4. Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV ст. – перша половина XVII ст.) 4.1 Інкорпорація України–Руси Литвою. 4.2 Державно-політичний та економічний вплив українських земель на Литву. 4.3 Кревська та Городельська унії.
5	Тема 5. Козацтво в історії України (друга половина XV – XVIII ст.) 5.1 Виникнення та розвиток козацтва. 5.2 Запорозька Січ як центр консолідації українських національних сил. 5.3 Національно-визвольна боротьба українського народу.
Змістовий модуль 2. <i>Історія України XIX – початку XXI ст.</i>	
6	Тема 6. Україна під владою Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII ст. – початку XX ст. 6.1 Вхід України до державних структур Російської та Австрійської імперій. 6.2 Державно-правовий і політичний статус та стан України у складі Російської імперії, утворення єдиного національно-господарчого комплексу. 6.3 Формування модерної української нації.
7	Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917 – 1920 рр.) 7.1 Підвалини української революції. 7.2 Національно-політичні сили в українській революції. 7.3. Створення єдиного національного фронту.
8	Тема 8. Україна в умовах становлення комуністичного режиму 8.1 Україна в системі міждержавних відносин на початку 20-х років. 8.2 УСРР як суб'єкт міжнародного права.

	8.3 УСРР у системі «догвірної федерації». Входування УСРР до складу Радянського Союзу.
9	Тема 9. Україна у Другій світовій війні та першому повоєнному десятилітті 9.1 Криза Версальсько-Вашингтонської системи. Підготовка до Другої світової війни. Україна в політиці інших держав. 9.2 Початок Другої світової війни та її хід. 9.3 Напад нацистської Німеччини на СРСР. Розгортання руху опору в Україні.
10	Тема 10. Україна у 60-80-ті роки ХХ ст. 10.1 Лібералізація суспільно-політичного життя. Обмеження тоталітаризму. 10.2 Реформи М. Хрущова, їх суперечливий і непослідовний характер. 10.3 Застійні тенденції в економічному та соціально-політичному житті України. Діяльність П.Є. Шелеста та В.В. Щербицького.
11	Тема 11. Розвиток незалежної України 11.1 Об'єктивні та суб'єктивні причини розпаду СРСР. 11.2 Боротьба України за незалежність. 11.3 Активізація суспільно-політичного життя. Вибори 1990 р. до Верховної Ради УСРР.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми
Змістовий модуль 1. <i>Історія України первісної епохи – ХVІІІ ст.</i>	
1	Тема 1. Феномен української історії 1.1 Основні етапи розвитку української національної історичної думки. 1.2 Стан та перспективи сучасної історичної науки в Україні. 1.3 Джерела вивчення української історії.
2	Тема 2. Доісторичний період в історії України 2.1 Первісні громадські та державні утворення на терені України. 2.2 Держава антів. 2.3 Автохтонність українців.
3	Тема 3. Україна-Русь (ІХ ст. – перша половина ХІV ст.) 3.1 Роздробленість давньоруських земель. Розпад України-Руси. 3.2 Продовження процесу формування української народності. Виникнення українського етносу. 3.3 Галицько-Волинське князівство – спадкоємець державних і соціокультурних традицій Київської Русі.
4	Тема 4. Литовсько-польська доба української історії (друга половина ХІV ст. – перша половина ХVІІ ст.) 4.1 Боротьба Литовського і Московського князівств за давньоруську спадщину. 4.2 Взаємовідносини з Кримським ханством. 4.3 Захоплення українських земель Польщею. Люблінська унія.

5	<p>Тема 5. Козацтво в історії України (друга половина XV – XVIII ст.)</p> <p>5.1 Українська козацька держава у геополітичних інтересах Польщі, Росії, Кримського ханства, Туреччини.</p> <p>5.2 Велика Руїна.</p> <p>5.3 І. Мазепа. Гетьманщина.</p>
<p>Змістовий модуль 2.</p> <p><i>Історія України XIX – початку XXI ст.</i></p>	
6	<p>Тема 6. Україна під владою Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII ст. – початку XX ст.</p> <p>6.1 Україна в роки Першої світової війни: світовий баланс сил та національні інтереси України. Трагедія українського народу у світовій війні.</p> <p>6.2 Австро-угорська політика на західноукраїнських землях.</p> <p>6.3 Антивоєнний рух народних мас. Пошук шляхів виходу України з війни.</p>
7	<p>Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917 – 1920 рр.)</p> <p>7.1 Трансформація революційних процесів у військове протистояння за владу в Україні. Брестський мир.</p> <p>7.2 Гетьманат та Директорія.</p> <p>7.3 Селянський повстанський рух.</p>
8	<p>Тема 8. Україна в умовах становлення комуністичного режиму</p> <p>8.1 Тоталітаризм як політичний режим в Україні: його сутність та механізм реалізації.</p> <p>8.2 Посилення імперських тенденцій в ідеології та політиці.</p> <p>8.3 Україна і світ у 20 – 30-ті роки.</p>
9	<p>Тема 9. Україна у Другій світовій війні та першому повоєнному десятилітті</p> <p>9.1 Визволення України. Внесок народу України та інших народів СРСР у перемогу над фашизмом.</p> <p>9.2 Уроки Другої світової війни та її геополітичні наслідки. Активна роль УРСР у світовій політиці.</p> <p>9.3 Завершення збирання основних етнічних земель українського народу в межах єдиної держави.</p>
10	<p>Тема 10. Україна у 60-80-ті роки XX ст.</p> <p>10.1 Спроби М. Горбачова реформувати суспільство на шляхах демократії, гласності.</p> <p>10.2 Невдача реформ у СРСР, інших соціалістичних країнах.</p> <p>10.3 Наростання відцентрових тенденцій і розпад СРСР.</p>
11	<p>Тема 11. Розвиток незалежної України</p> <p>11.1 Політичні та соціальні трансформації 90-х років – початку XXI ст. в Україні.</p> <p>11.2 Конституційний процес.</p> <p>11.3 Економіка, культура, мистецтво, освіта на початку XXI ст.</p> <p>11.4 Зовнішня політика Української держави в 90-х роках XX ст. – початку XXI ст.</p>

II. ТЕМИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
Змістовий модуль 1. <i>Історія України первісної епохи – XVIII ст.</i>	
1	Тема 1. Феномен української історії 1.1 Джерела вивчення української історії, їх спільні та відмінні особливості. 1.2 Класифікація джерел з історії України. 1.3 Схема періодизації історії України М.Грушевського.
2	Тема 2. Доісторичний період в історії України 2.1 Трипільська культура. Особливості бронзового віку на українських землях. 2.2 Антична колонізація Північного Причорномор'я. 2.3 Зародження праслов'янського етносу.
3	Тема 3. Україна-Русь (IX ст. – перша половина XIV ст.) 3.1 Класово-станова структура давньоруського суспільства. 3.2 Боротьба Русі з татаро-монгольською навалюю. Причини розгрому Давньоруської землі. 3.3 Суспільні відносини та зовнішня політика Галицько-Волинського князівства. Його занепад: причини і наслідки.
4	Тема 4. Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV ст. – перша половина XVII ст.) 4.1 Культурний і релігійний вплив українських земель на Литву. 4.2 Виникнення і наростання національної, соціальної і релігійної конфронтації. 4.3 Завершення формування української народності.
5	Тема 5. Козацтво в історії України (друга половина XV – XVIII ст.) 5.1 Періодизація української національної революції. 5.2 Характер, мета і наслідки Переяславської угоди 1654 р. Діяльність Б.Хмельницького: різноманітність оцінок. 5.3 Імперська політика Росії, Пруссії та Австрії в Європі у XVIII ст. Три поділи Польщі.
Змістовий модуль 2. <i>Історія України XIX – початку XXI ст.</i>	
6	Тема 6. Україна під владою Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII ст. – початку XX ст. 6.1 Назрівання загальнонаціональної кризи на початку XX ст.. 6.2 Український політичний рух та його основні течії. 6.3 Національно-культурне відродження й боротьба за національне визволення українського народу в діяльності різних політичних сил.
7	Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917 – 1920 рр.) 7.1 Платформа Української Центральної ради у відносинах з Росією. Дипломатичне визнання УЦР. 7.2 Встановлення влади рад в Україні. 7.3 Процес державотворення в Україні. Основні наслідки української національної революції.

8	Тема 8. Україна в умовах становлення комуністичного режиму 8.1 НЕП в Україні: зміст та наслідки. 8.2 Прискорена індустріалізація та примусова колективізація. Голодомор 1932 – 1933 рр. 8.3 Політичні репресії 30-х років.
9	Тема 9. Україна у Другій світовій війні та першому повоєнному десятилітті 9.1 Роль СРСР та антигітлерівської коаліції в розгромі фашистської Німеччини. Матеріальна допомога союзників СРСР. 9.2 Політика «холодної війни». Формування системи Схід-Захід. Утворення політико-військових блоків. 9.3 Труднощі відбудови народного господарства. Посилення тоталітарно-бюрократичних тенденцій у громадсько-політичному житті 40 – 50-х років.
10	Тема 10. Україна у 60-80-ті роки ХХ ст. 10.1 Зародження дисиденства в Україні. 10.2 Правозахисний рух. 10.3 Релігійне дисиденство.
11	Тема 11. Розвиток незалежної України 11.1 Декларація про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України. 11.2 Референдум і президентські вибори 1991 р. 11.3 Особливості ринкових реформ в Україні в 90-х роках. Спроби подолання системної кризи в економіці, політиці, соціальному та духовному житті.

Індивідуальні завдання

Тема 1. Феномен української історії

1. Обґрунтуйте зростаюче значення вивчення історії України на сучасному етапі її розвитку.
2. Розкрийте мету та завдання курсу «Історія України».
3. Що таке періодизація історичного процесу і з якою метою вона здійснюється?
4. У чому полягає сутність схеми історії України М.Грушевського та його періодизація українського історичного процесу?
5. Які основні періоди в історії України виділяли радянські історики, застосовуючи формаційний підхід? Розкрийте особливості та недоліки цього підходу.
6. Які нові схеми періодизації історії з'явилися на сучасному етапі розвитку історичної науки?
7. Які основні періоди української історії можна виділити сьогодні? Дайте їх загальну характеристику, розкрийте особливості.
8. Що є історичним джерелом, які спільні ознаки мають історичні джерела?
9. Яка відмінність між реліктами історичної дійсності та наративними джерелами?
10. Класифікуйте джерела з історії України за типами та видами, назвіть їх характерні особливості, розкрийте значення.
11. Які відмінності між масовими та унікальними джерелами з історії України?
12. Назвіть основні сховища історичних джерел в Україні, дайте їх стислу характеристику.

Тема 2. Доісторичний період в історії України

1. Які факти свідчать про «неолітичну революцію» на землях, яким згодом судилося стати Україною? Назвіть причини, що її зумовили.

2. Чи можна стверджувати, що в суспільстві антів існували передумови для переходу до цивілізації? Аргументуйте свій висновок.
3. Порівняйте заняття та побут первісних спільнот українського Степу, Лісостепу та Полісся в епоху бронзи. Чим зумовлені виявленні Вами відмінності?
4. Охарактеризуйте спосіб життя та світогляд носіїв трипільської археологічної культури.
5. Яким був спосіб життя іраномовних племен-скотарів Північного Причорномор'я та Приазов'я?
6. Визначіть спільне і відмінне в суспільному устрої греків та кочовиків Північного Причорномор'я.
7. Назвіть основні ознаки торгівлі і продуктообміну між греками-колоністами і жителями Скіфії у VI – I ст. до н.е.
8. Які методичні принципи вивчення проблеми походження народів?
9. На якій території формувалися слов'яни?
10. Які основні етапи формування слов'ян?
11. З якими народами контактували слов'яни в процесі свого розвитку та розселення?
12. Які археологічні культури залишені давніми слов'янами?
13. Які слов'янські об'єднання були безпосередніми предками українців?

Тема 3. Україна-Русь (IX ст. – перша половина XIV ст.)

1. Назвіть основні етапи державотворчого процесу в Київській Русі.
2. Якими були особливості політичного та соціально-економічного розвитку Русі у X – XI століттях?
3. Охарактеризуйте державну політику Ярослава Мудрого.
4. Русь у працях іноземних мандрівників та хроністів.
5. Від язичництва до християнства.
6. Русь у добу «Слова о полку Ігоревім».
7. Проблеми етногенезу українського народу (IX – XIII ст.).
8. Чому після занепаду Києва саме Галицько-Волинське князівство стало основою української державності?
9. Якими були особливості політичного та соціально-економічного розвитку Галицько-Волинської держави у другій половині XIII – першій половині XIV століть?
10. У чому полягали причини завоювання монголо-татарами Київської Русі?
11. Які основні творчі здобутки і досягнення культури України-Русі XII – XIV ст.? Які пам'ятки цієї культури дійшли до наших часів?

Тема 4. Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV – перша половина XVII ст.)

1. Які українські землі першими увійшли до складу ВКЛ і за яких обставин?
2. Що означав і як втілювався у життя литовський політичний принцип «Старини не рушимо, новини не вводимо»?
3. Які основні риси та особливості економічного розвитку українських земель у складі ВКЛ?
4. Які наслідки Кревської унії для українських земель?
5. Чому українські магнати виступали проти укладення Люблінської унії, а українська шляхта її активно підтримала?
6. У чому полягає сутність впровадження Польщею від 1569р. адміністративно-політичного устрою на українських землях, і як він вплинув на їхнє політичне становище?
7. Які мета утворення цехів та їхня роль у розвитку ремесел на українських землях?
8. У чому полягає сутність фільваркового господарства, та як фільваркова система вплинула на становище українських селян?
9. Чому в останню чверть XV ст. різко зросла загроза Україні з південного сходу?
10. Наскільки ефективно протистояли ВКЛ і Польща татаро-турецькій агресії?

11. Які кроки робила Московська держава для встановлення своєї зверхності над українськими землями у XV – XVI ст.?

12. Які особливості історичної долі українців Закарпаття та Північної Буковини у XIV – першій половині XVII ст.?

Тема 5. Козацтво в історії України (друга половина XV – XVIII ст.)

1. Які особливі умови сприяли виникненню українського козацтва?

2. Які верстви населення були соціальною основою і провідною силою в українському козацтві? В чому полягає сутність феномену козацтва?

3. Як відмінності між реєстровим і низовим козацтвом позначилися на характері та результатах козацько-селянських повстань кінця XVI – першої половини XVII ст.?

4. Які зміни відбулися в соціально-правовому становищі козацтва у період Хмельниччини?

5. Окресліть територіальні межі держави Б.Хмельницького.

6. В чому полягали зміни в соціально-політичному, економічному та релігійному житті, що сталися внаслідок Хмельниччини?

7. Розкрийте основні передумови й причини «Руїни».

8. Охарактеризуйте розбіжності між політичними угрупованнями в середовищі козацької старшини.

9. Які з міжнародних угод, укладених європейськими державами в останній чверті XVII ст., мали вирішальне значення для козацької держави? Обґрунтуйте свою відповідь.

Тема 6. Україна під владою Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII – початку XX ст.

1. Як були інкорпоровані українські етнічні землі у складі Російської та Австрійської імперій?

2. Як можна охарактеризувати перші кроки інтеграції українських земель у державний простір імперій?

3. Які зміни відбулися в кількісному та національному складі населення України впродовж XIX ст.?

4. Які ознаки кризових явищ кріпосницького господарювання?

5. Які галузі промисловості найбільше розвивалися в Наддніпрянській Україні?

6. Які були основні законодавчі акти аграрної реформи в Росії?

7. Як планували розв'язати національне, зокрема українське, питання в Російській імперії діячі таємних військових організацій?

8. Чому та як у програмі Кирило-Мефодіївського товариства ідея незалежної України поєднувалася з ідеєю всеслов'янського федеративного об'єднання?

9. Чому австрійський уряд був зацікавлений у розпалюванні ворожнечі між Головною руською радою і Центральною народною радою?

10. Які програмні цілі діяльності громадянців?

11. Що було відмінного і спільного у суспільно-політичних позиціях народовців і москвофілів?

12. Чому Східна Галичина заслужила назву «Українського П'ємонту»?

Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917 – 1920 рр.)

1. Якими важливими положеннями відрізнялися зміст I, II, III Універсалів від змісту IV Універсалу Центральної Ради?

2. Чому радянська Росія виступила з ультимативними вимогами до Центральної Ради?

3. Чи могли визнати більшовики незалежність Української Народної Ради?

4. Чому Центральна Рада розпочала мирні переговори з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною та Болгарією?

5. Чим відрізнялася соціально-економічна політика Центральної Ради, Генерального Секретаріату від соціально-економічної політики уряду гетьмана П.Скоропадського?

6. Якою була соціальна база Директорії УНР?
7. У чому полягають політичні помилки Директорії?
8. Які рішення прийняв Український трудовий конгрес?
9. У чому полягає значення Акта злуки 22 січня 1919 р.?
10. Якою була соціальна база селянського повстанського руху в Україні?
11. У чому полягає сутність політики «воєнного комунізму»? Як вона проводилася в Україні?

Тема 8. Україна в умовах становлення комуністичного режиму

1. Коли розпочався і здійснювався перехід до нової економічної політики в Україні? В чому її сутність і яка мета?
2. Як відбувався процес утворення СРСР?
3. Якими документами і як визначався формальний статус УСРР у складі Союзу РСР і яким він був реально?
4. Коли і чому більшовицьке керівництво вдалося до політики коренізації і в чому її суть?
5. Коли, чому і як була згорнута більшовиками політика коренізації в Україні?
6. Чому наприкінці 1920-х рр. радянське керівництво повернулося до політики форсованого соціалістичного будівництва? Здійснення яких економічних перетворень насамперед воно передбачало?
7. Як здійснювалась індустріалізація в УРСР, які реальні підсумки модернізації індустрії республіки в роки довоєнних п'ятирічок?
8. Як здійснювалась насильницька колективізація в Україні, які її економічні, соціальні та демографічні наслідки?
9. Чим був викликаний голод в Україні 1932 – 1933 рр. і які наслідки він мав для української нації?
10. Чим зумовлювалися сталінські репресії в 1920 – 1930-х рр. і які завдання за допомогою терору проти народу виконував радянський тоталітарний режим?
11. Охарактеризуйте становище українців під владою Польщі, Румунії, Чехословаччини в міжвоєнний період.
12. Якою була політика радянського керівництва в галузі культури? Які зміни в культурному житті передбачала «культурна революція»?

Тема 9. Україна у Другій світовій війні та першому повоєнному десятилітті

1. Яке значення мало возз'єднання українських земель у 1939 – 1940 рр.?
2. Які причини поразок Червоної Армії у початковий період Великої Вітчизняної війни?
3. Яку мету ставив Гітлер щодо України?
4. Що означав «Новий порядок» в Україні під час її окупації гітлерівцями?
5. Який внесок у розгром ворога зробив рух Опору в Україні в роки фашистської окупації?
6. Як проходив процес визволення України від окупантів?
7. Який внесок зробив український народ у перемогу над фашизмом? Яка ціна Перемоги?
8. Коли було остаточно вирішено українське питання?
9. У чому полягають геополітичні наслідки Другої світової війни?

Тема 10. Україна у 60 – 80-ті роки ХХ ст.

1. У чому полягали особливості соціальної політики у період відбудови народного господарства?
2. Як відбувалась радянська західних областей України у післявоєнні роки?
3. В чому полягають характерні риси та особливості розвитку України в умовах десталінізації (1953 – 1964 рр.)?

4. Що спільного і відмінного у розвитку економіки наприкінці 50-х – у першій половині 60-х рр. і у період загострення кризи радянської системи та перебудови (середина 60-х – кінець 80-х рр.)?
5. Як розвивалися етносоціальні процеси у співвідношенні з рівнем життя трудящих мас у період перебування при владі М.С.Хрущова, Л.І.Брежнєва, П.Ю.Шелеста та В.В.Щербицького?
6. Які характерні риси та особливості культурного і духовного життя у період 1945 – 1991 років?
7. Чим пояснити наступ сталінізму на українську інтелігенцію?
8. Що спільного між наступом на інакодумців за часів Сталіна, Брежнєва та Щербицького?

Тема 11. Розвиток незалежної України

1. Що передбачає «нульовий варіант» набуття громадянства?
2. В Україні відбувається трансформаційний процес. У чому полягають його головна спрямованість та зміст?
3. Дайте характеристику сучасної моделі державотворення в Україні.
4. Визначте ідейно-теоретичні засади партій лівого спрямування.
5. Що таке громадянське суспільство? Яке значення для демократизації суспільства має діяльність громадських організацій?
6. Визначте головні риси багатопартійної системи України.
7. Назвіть головні напрями здійснення етнополітики в Україні.
8. Охарактеризуйте політико-правовий статус національних меншин в Україні.
9. Що таке етнічна група? Наведіть приклади етнічних груп в Україні.
10. Поясніть зміст терміна «етнічна нація».
11. Яке значення для нації має власна мова? Відповідь обґрунтуйте.
12. Охарактеризуйте головні засади зовнішньої політики України.
13. Охарактеризуйте принципи діяльності Ради Європи.
14. Які зміни відбулися в діяльності України в ООН після здобуття незалежності?

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Методичне забезпечення

Історія України. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (за вимогами кредитно-модульної системи) / Розробник: Романько І.І. Комплекс містить:

- навчальну і робочу програми дисципліни: мету та завдання навчального курсу, структуру його змістових модулів (модульно-тематичний план), зміст аудиторної навчальної роботи (тематику та зміст лекційних і практичних занять), зміст самостійної підготовки (тематику та зміст самостійної, індивідуальної та науково-дослідної роботи), структуру залікових модулів навчальної діяльності (модульно-заліковий план);
- завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань;
- перелік питань для самостійного опрацювання;
- термінологічний словник ключових понять з курсу;
- індивідуальні науково-дослідні завдання навчального проекту;
- методи навчання (аудиторні та самостійної підготовки);
- засоби діагностики якості навчання (перелік контрольних питань, комплект тестових завдань, типових задач і творчих завдань);
- варіанти контрольних завдань для поточного, модульного та підсумкового контролю успішності;
- методи оцінювання та критерії успішності навчання;
- інформаційно-методичне забезпечення дисципліни.

1. Історія України: навчальний посібник для курсантів ДЛАУ / Укладач: Романько І.І. Кіровоград, 2003. – 132 с.

2. До 250-річчя Єлисаветграда. Методичні матеріали до спецкурсу «Історія нашого краю». / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2004. – 69 с.

3. Історія України. Контрольні завдання до самостійної роботи. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2004. – 60 с.

4. Історія України. Варіанти тестових завдань для проведення модульного контролю. Модуль I. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2005. – 132 с.

5. Історія України. Варіанти тестових завдань для проведення модульного контролю. Модуль II. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2005. – 108 с.

6. Історія України. Варіанти тестових завдань для проведення модульного контролю. Модуль III. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2005. – 100 С.

7. Історія України. Варіанти тестових завдань для проведення модульного контролю. Модуль IV. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2005. – 176 с.

8. Історія України в схемах і таблицях, запитаннях та лаконічних відповідях. Методичний посібник. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2006. – 104 с.

9. Термінологічний історичний довідник. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2006. – 56 с.

10. Релігійний чинник у формуванні української нації: історичні нариси. Методичні матеріали до самостійної роботи. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2006. – 164 с.

11. Історія українського культурного процесу. Методичний посібник з історії України. Частина I. Матеріали до лекційного курсу. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2006. – 200 с.

12. Історія українського культурного процесу. Методичний посібник з історії України. Частина II. Матеріали до семінарських занять. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2006. – 200 с.

13. Історія українського культурного процесу. Методичний посібник з історії України. Частина III. Матеріали до самостійної роботи. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2006. – 100 с.
14. Особа в історії України / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2007. – 104 с.
15. Українське військо: історія та сучасність. Навчальний посібник з історії України. / Укладач: Романько І.І. – Кіровоград, 2007. – 1018 с.
16. История и культура Украины. Учебное пособие для иностранных студентов. / Составитель: Романько И.И. – Кіровоград, 2010. – 198 с.
17. Історія українського війська. Нариси у трьох томах / Автор-укладач: Романько І.І. – Кіровоград: Видавництво ДЛАУ, 2011. – Т.1. – 472 с.
18. Історія українського війська. Нариси у трьох томах / Автор-укладач: Романько І.І. – Кіровоград: Видавництво ДЛАУ, 2011. – Т.2. – 612 с.
19. Історія українського війська. Нариси у трьох томах / Автор-укладач: Романько І.І. – Кіровоград: Видавництво ДЛАУ, 2011. – Т.3. – 580 с.
20. Політ у безсмертя. Визначні авіатори Кіровоградщини на фронтах Великої Вітчизняної війни / Автор-укладач: Романько І.І. – Кіровоград: Видавництво КЛА НАУ, 2012. – 200 с.

Рекомендована література

Базова

1. Балущок В. Етногенез українців. – К., 2004.
2. Баран В.Д. Україна: новітня історія (1945 – 1991 рр.). – Львів, 2003.
3. Баран В.Д., Баран Я.Д. Історичні витоки українського народу. – К., 2005.
4. Валецький О.Л. Державна політика в Україні: Методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження. – К., 2001.
5. Визволення України: Велика Вітчизняна війна 1941 – 1945: Хронологічний довідник. – К., 1999.
6. Винар Л. Козацька Україна: вибрані праці. – К.- Львів – Нью-Йорк, 2003.
7. Володарі гетьманської булави: Історичні портрети. Вид. 2-ге, доп. – К., 1995.
8. Все про Україну: В 2 т. – К., 1998.
9. Головка М.Л. Суспільно-політичні організації та рухи України в період Другої світової війни. 1939 – 1945 рр. – К., 2004.
10. Голод 1932 – 1933 років в Україні: причини та наслідки. – К., 2003.
11. Голодомори в підрадянській Україні: Праці членів Асоціації дослідників голодоморів в Україні. – К. – Львів – Нью-Йорк, 2003.
12. Горенко О.М. Соціальні горизонти європейського єднання і Україна: Концептуально-історичні підходи та політична практика. – К., 2007.
13. Грушевський М.С. Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. – К., 1991 – 2000.
14. Гусев В.І., Дрожжин В.П., Сокирко О.Г., Червінський В.І. Видатні постаті в історії України: Короткі біографічні нариси, історичні та художні портрети. – К., 2002.
15. Давня історія України: В 3 -т. – К., 1997 – 2000.
16. Демчук П.О. Міжнародні відносини та проблеми євроатлантичної інтеграції: Навчальний посібник. – К., 2004.
17. Державотворчий процес в Україні. 1991 – 2007. – К., 2007.
18. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2 т. 2-ге вид. – Львів, 1993.
19. Етніонаціональний розвиток України: Терміни, визначення, персоналії. – К., 2005.
20. Захаров Б. Нарис історії дисидентського руху в Україні 1956 – 1987. – Харків, 2003.
21. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (1991 – 2003). – К., 2004.

22. Ісаєвич Я. Україна давня і нова: народ, релігія, культура. – Львів, 1996.
23. Історія українського козацтва: Нариси у 2 т. – К., 2006, 2007.
24. Калакура Я. Українська історіографія. Курс лекцій. – К., 2004.
25. Коваль М.В. Україна в Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах. – К., 1999.
26. Колодний А.М. Україна в її релігійних виявах. – Львів, 2005.
27. Котляр М.Ф. Історія давньоруської державності. – К., 2002.
28. Литвин В.М. Україна: Досвід та проблеми державотворення (90-ті роки ХХ ст.). – К., 2001.
29. Литвин В.М. Історія України: підручник. – К., 2008.
30. Литвин В.М. Україна: Хроніка поступу (1991 – 2004). 2-е вид., доп. та перероб. – К., 2001.
31. Політична історія України. ХХ століття: В 6 т. – К., 2002 – 2003.
 - Т. 1: Левенець Ю.А., Нагорна Л.П., Кармазіна М.С. На зламі століть (кінець ХІХ ст. – 1917 р.);
 - Т. 2: Верстюк В.Ф., Солдатенков В.Ф. Революції в Україні: політико-державні моделі та реалії (1917 – 1920);
 - Т. 3: Гречанко В.А., Гриневич Л.В., Кокін С.А. та ін. Утвердження радянського ладу в Україні (1921 – 1938);
 - Т. 4: Кучер В.А., Гриневич Л.В., Коваль В.С. Україна у Другій світовій війні (1939 – 1945);
 - Т. 5: Трощинський В.П., Шевченко А.А., Симоненко Р.Г. та ін. Українці за межами УРСР (1918 – 1940);
 - Т. 6: Майборода О.М., Шаповал Ю.І., Гарань О.В. та ін. Від тоталітаризму до демократії. (1945 – 2002).
32. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. – К., 1993.
33. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К., 2001.
34. Потульницький В.А. Україна і всесвітня історія. Історіософія світової та української історії ХVІІ – ХХ століть. – К., 2002.
35. Табачник Д.В. Історія української дипломатії в особах: Навчальний посібник. – К., 2004.
36. Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичні і прикладні аспекти. – К., 2002.
37. Україна і світ: проблеми та перспективи міжнародних відносин. – К., 2003.
38. Україна: політична історія ХХ – початку ХХІ століття. – К., 2007.
39. Україна: утвердження незалежної держави (1991 – 2001). – К., 2001.
40. Українська політична нація: генеза, стан, перспективи. – К., 2004.
41. Український вибір: політичні системи ХХ століття і пошук власної моделі суспільного розвитку. – К., 2007.
42. Яворницький Д.И. История украинских козаков: В 3 т. – К., 1991.

Допоміжна

1. Безотосний М.Т. Україна в добу сталінщини: Історія опору. – К., 2002.
2. Білокінь С.І. Нові студії з історії більшевизму. Розд. 1 – 3. – К., 2006 – 2007.
3. Білоцерківський В.Я. Історія України : Навч. посіб. – К., 2007.
4. Василенко В. Політична історія Великого князівства Литовського в східноєвропейських історіографіях ХІХ ст. – першої третини ХХ ст. – К., 2007.
5. Васюта С.І. Чорнобильська трагедія: національний досвід та глобальні імперативи. – К., 2003.
6. Вергунов В.А., Хижняк В.П., Кірпаль З.П. та ін. Україна в умовах столипінської аграрної реформи. – К., 2006.
7. Верига В. Визвольна боротьба в Україні 1914 – 1923 рр.: У 2 т. 2-ге вид., доп. – Львів, 2005.

8. Веденєєв Д.В., Будков Д.В. Юність української дипломатії. Становлення зовнішньополітичної служби Української держави. 1917 – 1923. – К., 2006.
9. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Україна в Організації Об'єднаних Націй: 60 років участі у розв'язанні найважливіших міжнародних проблем. – К., 2006.
10. Галицько-Волинський літопис: дослідження, текст, коментар. – К., 2002.
11. Гальчинський А.С. Помаранчева революція і нова влада. – К., 2005.
12. Головченко В.І. Українське питання в роки Першої світової війни: монографія / В.І. Головченко, В.Ф. Солдатенков. – К., 2009.
13. Горенко О.М. Соціально-політичний вимір європейської інтеграції та Україна. – К., 2002.
14. Гуманітарна політика Української держави в новітній період. – К., 2006.
15. Даниленко В.М., Завальнюк О.М., Телячий Ю.В. Освіта України в роки національно-демократичної революції (1917 – 1920): з хроніки подій. – Кам'янець-Подільській, 2005.
16. Загиблі на чужині: Книга пам'яті України про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за рубежом. – К., 2003.
17. Історія України: навч.-метод. посіб. для семінарських занять. / В.М. Литвин, А.Г. Слюсаренко, В.Ф. Колесник. – К., 2006.
18. Кульчицький С. Закономірності державотворчого процесу в незалежній Україні. – К., 2001.
19. Кульчицький С.В. Голод-геноцид 1932 – 1933 рр. в Україні: Матеріали до навчального курсу. – К., 2006.
20. Лазарович В.М. Історія України : навч. посіб. – К., 2008.
21. Литвин В.М. Україна – 2004. Події. Документи. Факти: У 3 т. – К., 2005.
22. Моця О.П. Південна «Руська земля». – К., 2007.
23. Овдієнко П. Історія України. ХІХ – поч. ХХ ст. – Ніжин, 2008.
24. Павко А.І. Повчальний досвід вітчизняної історії: політичні партії і організації у громадському житті України модерної доби. – К., 2002.
25. Панченко П.П. Релігійні конфесії в Україні в контексті історизму. – К., 2003.
26. Петровський В.В. Історія України: неупереджений погляд, факти, міфи, коментарі: Навч. посіб. – Х., 2007.
27. Підгаєцький В. Основи теорії та методології джерелознавства з історії України ХХ століття. – Дніпропетровськ, 2000.
28. Сергійчук В.І. Як нас морили голодом. 1921 – 1923, 1932 – 1933 і 1946 – 1947. 3-є вид., доп. – К., 2006.
29. Слободянюк П. Українська церква: історія руїни і відродження. – Хмельницький, 2000.
30. Смолій В.А. Політична система українського суспільства у роки Національної революції ХVІІ століття. – К., 2008.
31. Солтовський О.І. Концепції української державності в історії вітчизняної політичної думки (від витоків до початку ХХ сторіччя). – К., 2002.
32. Сучасна українська держава: історичні інтерактиви становлення, тенденції та проблеми розвитку. – К., 2007.
33. Толочко П.П. Давньоруські літописи і літописці Х – ХІІІ ст. – К., 2005.
34. Удод О.А. Україна: Філософія історії. – К., 2003.
35. Україна в ІІІ тисячолітті: традиції, інновації, інвестиції. – К., 2007.
36. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть. – К., 2003.
37. Україна на зламі тисячоліть: Історичний екскурс, проблеми, тенденції та перспективи. – К., 2000.
38. Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки. – К., 2005.
39. Українська історіографія на зламі ХХ і ХХІ століть: здобутки і проблеми. – Львів, 2002.
40. Уряди України у ХХ столітті: Науково-документальне видання. К., 2001.

41. Цветков В.В. Суспільна трансформація і державне управління в Україні: Політично-правові детермінанти. – К., 2003.
42. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. – К., 2006.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ: 2012.
2. Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ: 2012.
3. Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ: 2012.
4. Інститут історії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.history.org.ua>. – Останній доступ: 2012.
5. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: pidruchniki.ws. – Останній доступ: 2012.
6. Онлайн підручники [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://books.br.com.ua>. – Останній доступ: 2012.
7. Електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua>. – Останній доступ: 2012.
8. Електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com.ua>. – Останній доступ: 2012.
9. Наукова бібліотека Хмельницького національного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.tur.km.ua>. – Останній доступ: 2012.
10. Електронні навчальні матеріали [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.djereho.com>. – Останній доступ: 2012.
11. Електронні підручники он-лайн серії «Гуманітарні науки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://chitalka.info>. – Останній доступ: 2012.
12. Віртуальна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://readbookz.com>. – Останній доступ: 2012.
13. Проект «Історія України», здійснений при підтримці Бюро Освітніх і Культурних програм США (ВЕСА) і адміністрований Радою Міжнародних досліджень і обмінів IREX. Книги в електронному вигляді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://history.franko.lviv.ua>. – Останній доступ: 2012.
14. Сайт «Історія України» – повнотекстові версії книг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uahistory.kiev.ua>. – Останній доступ: 2012.
15. Сторінка «Українська ідея» надає електронні версії книг та статей з питань історії України, археології та лінгвістики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ideya.uazone.net>. – Останній доступ: 2012.
16. Науково-пізнавальний сайт «Курган» надає матеріали з дохристиянської історії та культури слов'янства російською та українською мовами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rql.kiev.ua/kurgan>. – Останній доступ: 2012.
17. Веб-ресурс «ARATTA» пропонує електронну версію Енциклопедії «Трипільська цивілізація» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aratta.vinnitsa.com/a2.html>. – Останній доступ: 2012.
18. Інформаційно-освітній ресурс студентів Києво-Могилянської академії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.haidamaka.org.ua>. – Останній доступ: 2012.
19. Електронна бібліотека давньої української літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua>. – Останній доступ: 2012.

20. Статті, документи, огляди, монографії, рецензії, персоналії, енциклопедичні видання з історії козацтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cossackdom.com>. – Останній доступ: 2012.
21. Ресурс Історичного факультету КДУ ім. Т. Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.history.univ.kiev.ua>. – Останній доступ: 2012.
22. Сайт «Українська історична бібліотека» (UKRAINIAN HISTORICAL LIBRARY) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrhistory.narod.ru>. – Останній доступ: 2012.
23. Інтернет-видання «Международный исторический журнал» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://history.machaon.ru>. – Останній доступ: 2012.
24. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. – Останній доступ: 2012.
25. Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ: 2012.
26. Російська вільна енциклопедія «Вікіпедія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ: 2012.
27. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ: 2012.
28. Українська вільна енциклопедія «Вікіпедія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ: 2012.

IV. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Феномен української історії Тема 2. Доісторичний період в історії України

1. Галузь історичної науки, що вивчає речові (матеріальні) пам'ятки та реконструює за ними давню історію суспільства, називається

- А джерелознавство
- Б археографія
- В геральдика
- Г археологія

2. Первісна людина з'явилася на території сучасної України близько

- А 2 млн років тому
- Б 1 млн років тому
- В 500 тис. років тому
- Г 250 тис. років тому

3. Мізинська, Кирилівська стоянки первісних людей є пам'ятками

- А палеоліту
- Б мезоліту
- В неоліту
- Г енеоліту

4. Основу привласнюючого господарства первісних людей становили

- А землеробство, скотарство, рибальство
- Б збиральництво, тваринництво, рибальство
- В землеробство, збиральництво, мисливство
- Г мисливство, збиральництво, рибальство

5. Укажіть ознаки неолітичної революції

- 1. Винайдення першого штучного продукту – сплаву міді та олова
- 2. Виникнення землеробства та скотарства
- 3. Відокремлення скотарства від землеробства
- 4. Перехід до осілого способу життя
- 5. Винайдення свердління, пиляння та шліфування каменю
- 6. Відокремлення ремесла від землеробства
- 7. Виникнення виробництва керамічного посуду, прядіння, ткацтва

- А 2, 3, 4, 7
- Б 1, 2, 4, 6
- В 2, 4, 5, 7
- Г 1, 3, 5, 6

6. Найдавнішу згадку про кімерійців містить

- А «Одісея» Гомера
- Б «Історія» Геродота
- В «Грецька історія» Ксенофонта
- Г «Історія Пелопоннеської війни» Фукидіда

7. Першими на території України розпочали виплавляти залізо з болотяної руди й оволоділи технікою виготовлення сталі

- А** племена трипільської культури
- Б** східні слов'яни
- В** кімерійці
- Г** скіфи

8. Панування скіфських племен у степах Північного Причорномор'я припадає на період

- А** неоліту
- Б** енеоліту
- В** бронзового віку
- Г** раннього залізного віку

9. Проникнення сарматів у степи Північного Причорномор'я на межі III – II ст. до н.е. супроводжувалося витісненням скіфів

- А** у пониззя Дніпра та на Кримський півострів
- Б** у межиріччя Дону та Волги
- В** у верхів'я Південного Бугу
- Г** у передгір'я Кавказу

10. На Бузькому лимані, неподалік сучасного Миколаєва, грецькі колоністи заснували місто

- А** Фанагорія
- Б** Херсонес
- В** Ольвія
- Г** Тіра

11. Укажіть назви племінних об'єднань давніх слов'ян, які вживаються в працях візантійських і готських істориків

- 1. Алани
- 2. Венеди
- 3. Роксолани
- 4. Анти
- 5. Склавини
- 6. Авари

- А** 1, 3, 4
- Б** 2, 4, 6
- В** 1, 3, 5
- Г** 2, 4, 5

12. Богом громувиці у давніх слов'ян був

- А** Перун
- Б** Велес
- В** Сварог
- Г** Дажьбог

13. Скотарські племена Північного Причорномор'я та Приазов'я в II тис. до н. е.

жили

- А людськими стадами та родинами
- Б племенами, родинами і патріархальними сім'ями
- В племенами, сусідськими общинами, сім'ями
- Г сусідськими общинами, союзами племен

14. Праслов'янська етнічна спільність відокремилася в

- А III тис. до н.е.
- Б II тис. до н.е.
- В I тис. до н.е.
- Г I тис. н.е.

15. Столицею Малої Скіфії було місто

- А Неаполь (поблизу сучасного Сімферополя)
- Б Ольвія (поблизу сучасного Миколаєва)
- В Тіра (поблизу сучасного Білгорода-Дністровського)
- Г Пантікапей (поблизу сучасної Керчі)

16. Уперше дослідив поселення носіїв трипільської археологічної культури

- А С.Бібіков
- Б В.Хвойка
- В Я.Пастернак
- Г М.Грушевський

17. Скотарські племена індоєвропейської мовної групи прийшли на землі України в

- А V тис. до н. е.
- Б III тис. до н. е.
- В I тис. до н. е.
- Г II тис. до н. е.

18. Племена сарматів займали в Україні степи

- А від Дону до Дністра
- Б від Дніпра до Дністра та лісостепове Правобережжя
- В від Дону до Дніпра та лісостепове Правобережжя
- Г від Дону до Дніпра та Лівобережжя

19. Грецькі міста-держави існували в Північному Причорномор'ї у

- А X ст. до н. е. – I ст. н. е.
- Б VII ст. до н. е. – IV ст. н.е.
- В V ст. до н. е. – X ст. н. е.
- Г IX ст. до н. е. – V ст. н. е.

20. Державу зі столицею на Дніпрі, наймогутнішим правителем якої був Германаріх, заснували

- А анти
- Б готи
- В гуни
- Г сармати

21. Мала Скіфія існувала у

- А III ст. до н. е. – III ст. н. е.
- Б V ст. до н. е. – I ст. н. е.
- В IV ст. до н. е. – II ст. н. е.
- Г VII ст. до н. е. – V ст. н. е.

22. До III тис. до н. е. основні знаряддя праці давніх людей виготовлялися з

- А каменю, дерева, заліза
- Б каменю, кістки, дерева
- В каменю, дерева, бронзи
- Г каменю, кістки, міді

23. У писемних джерелах слов'яни спочатку згадуються як

- А склавини, готи та алани
- Б венеди, склавини та анти
- В склавини, анти та алани
- Г роксолани, алани та анти

24. Археологія вивчає

- А речові пам'ятки
- Б писемні пам'ятки
- В усну народну творчість
- Г речові та писемні пам'ятки

25. На території України перехід від привласнювального до продуктивного господарства (неолітична революція) відбувся у

- А X – VII тис. до н. е.
- Б IX – V тис. до н. е.
- В VI – III тис. до н. е.
- Г V – II тис. до н. е.

26. Анти вели війни з

- А готами і гунами
- Б гунами і аварами
- В готами і аварами
- Г аварами і скіфами

27. Столицею Боспорського царства було місто

- А Ольвія
- Б Пантікапей
- В Фанагорія
- Г Тіра

28. Союз племен тюркської мовної групи, що наприкінці IV ст. вторгся в Східну Європу, підкорив готів і, розселившись у Середньодунайській низовині, постійно загрожував Римській імперії, називався

- А готами
- Б гунами
- В аварами
- Г сармати

29. Люди, котрі населяли землі сучасної України, вели привласнювальне господарство в епоху

- А** палеоліту і мезоліту
- Б** палеоліту та неоліту
- В** неоліту та енеоліту
- Г** мезоліту та енеоліту

30. Звичай якого народу описаний у тексті?

Ці воїни були дуже дружними між собою. Зустрівши відважного і вірного товариша, вони справляли обряд побратимства: до чаші з вином побратими крапали свою кров, занурювали туди зброю і випивали «чашу дружби».

- А** греків
- Б** скіфів
- В** слов'ян
- Г** кімерійців

31. Пройшовши в IX ст. через землі сучасної України, свою державу в Панонії заснували

- А** авари
- Б** угри
- В** печеніги
- Г** хозари

32. Добування меду диких бджіл у східних слов'ян називалося

- А** чинбарством
- Б** бортництвом
- В** кушнірством
- Г** чумацтвом

33. Історія України – наука, яка вивчає

- А** минуле людей, котрі жили на території сучасної Української держави
- Б** минуле землі, що нині називається Україною
- В** минуле держави, яка нині називається Україною
- Г** минуле української нації в межах сучасної України

34. Вчені вважають слов'янськими археологічні культури

- А** вельбарську, черняхівську, зарубинецьку
- Б** черняхівську, вельбарську, липицьку
- В** черняхівську, зарубинецьку, пшеворську
- Г** трипільську, зарубинецьку, вельбарську

35. Стародавня історія України охоплює період

- А** від часу заселення українських земель людиною – до IX ст.
- Б** від часу заселення українських земель людиною – до VII ст.
- В** від II тис. до н. е. – до VII ст. н. е.
- Г** від II тис. до н. е. – до IX ст.

36. Усі матеріальні рештки діяльності людини або змінене людською працею (зі слідами діяльності людини) природне середовище археологи вважають

- А** культурними шарами
- Б** археологічними культурами
- В** археологічними пам'ятками
- Г** матеріальними здобутками

37. Розселення слов'ян зі своєї прабатьківщини зумовлювалося

- А** несприятливими для життя природними умовами
- Б** зростанням чисельності населення
- В** пошуком багатих пасовищ для худоби
- Г** завойовницьким способом життя

38. Яке із запропонованих визначень найповніше розкриває зміст поняття «історичні джерела»?

- А** це продукти людської діяльності в минулому, їх рештки, що дійшли до нас і дають змогу відтворити історію людини
- Б** це літописи, угоди, документи, закони
- В** це народні пісні, перекази, легенди, приказки
- Г** це матеріальні пам'ятки та фольклор

39. Спільноту людей, члени якої об'єднані кровною спорідненістю, колективним виробництвом і споживанням, системою моральних цінностей і життєвих норм та взаємною відповідальністю, називають

- А** стадом
- Б** родом
- В** племенем
- Г** союзом племен

40. У V ст. до н.е. частина території сучасної України входила до складу

- А** Готської держави
- Б** Аварського каганату
- В** Великої Скіфії
- Г** Малої Скіфії

Тема 3. Україна-Русь (IX ст. – перша половина XIV ст.)

1. Утворення Київської Русі завершилося за князювання

- А Аскольда
- Б Олега
- В Ігоря
- Г Ольги

2. У якому році відбулася описана подія?

«Коли ж почули древляни, що він знову йде, порадилися з князем своїм Малом і сказали: «Якщо внадиться вовк до овець, то виносить по одній все стадо, якщо не уб'ють його. Так і сей: якщо не вб'ємо його, він усіх нас погубить». І послали вони до нього, кажучи: «Чого ти йдеш знову? Ти забрав всю данину». І не послухав їх, і древляни, вийшовши на супротив з города Іскоростеня, вбили його...».

- А 882 р.
- Б 911 р.
- В 945 р.
- Г 988 р.

3. Велика княгиня київська Ольга (945 – 957 рр.) під час свого правління

1. Створила осередки центральної князівської влади на місцях і регламентувала процес збирання данини, запровадивши «погости» та «уроки».

2. Поклала край пануванню Хозарського каганату в Причорноморських і Прикаспійських степах, здійснивши низку військових походів.

3. Відвідала Константинополь і прийняла християнство, проте християнізація Русі на державному рівні не відбулася.

- А 1, 2
- Б 2, 3
- В 1, 3
- Г 1, 2, 3

4. Чи стосуються події, описані літописцем, діяльності князя Святослава Ігоревича?

1. «Хозари вийшли супроти нього з каганом, князем своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межи ними, і одолів він хозар і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв. І ясів він перемиг, і касогів, і прийшов до Києва».

2. «А було ж печенігів без числа. Виступив тоді він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині свята Софія стоїть, митрополія руська. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір».

- А Обидві події
- Б Лише перша
- В Лише друга
- Г Жодна з подій

5. Чи стосуються події, описані літописцем, діяльності князя Володимира Великого?

1. «І поставив він кумири на пагорбі, поза двором теремним: Перуна дерев'яного, – а голова його була срібна, а вус – золотий, – і Хорса, і Дажбога, і Стрибога, і Сімаргла...».

2. «І повелів він поскидати кумирів – тих порубати, а других вогню оддати. Перуна ж повелів він прив'язати коневі до хвоста і волочити з Гори по Боричевому узвозу на ручай...».

- А Обидві події
- Б Лише перша
- В Лише друга
- Г Жодна з подій

6. Коли відбулися описані нижче події?

«І тоді єпископ корсунський з попами охрестили Володимира. Охрестився ж він у церкві святої Софії. І єсть церква та в городі Корсуні, стоїть вона на високому місці посеред города, де ото чинять торг корсуняни... Коли ж охрестили його в Корсуні, то передали йому віру християнську...».

- А ІХ ст.
- Б Х ст.
- В ХІ ст.
- Г ХІІ ст.

7. Одним із наслідків упровадження християнства на Русі стало

- А підпорядкування великокнязівської влади церковній владі Візантії
- Б розширення рівноправних зв'язків Русі з європейськими державами
- В посилення політичної та культурної ізоляції Русі з боку Європи
- Г установлення повної політичної залежності Русі від Візантії

8. Про якого великого київського князя йдеться в уривку з історичного джерела

«Отець бо його... землю... хрещенням просвітив, а сей великий князь... засіяв книжними словами серця віруючих людей...»?

- А Святослава Ігоревича
- Б Володимира Великого
- В Ярослава Мудрого
- Г Володимира Мономаха

9. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче уривку є правильним?

«В другій половині Х ст. київський князь Володимир приєднав територію _____ до Київської Русі.. Під час війни між синами за батьківську спадщину ця територія опинилася під владою _____. Але у 1030 та 1031 рр. князь _____ зі своїм братом Мстиславом здійснили два військові походи й знов захопили її».

- А міст Переяславця й Доростолу, Болгарського царства, Святослав
- Б міст Тмутаракані й Саркелу, Хозарського каганату, Володимир
- В Червенських міст, Польського королівства, Ярослав
- Г міст Корсуня й Сурожа, Візантійської імперії, Ізяслав

10. Чи стосуються події, описані літописцем, діяльності князя Ярослава Мудрого?

1. «Зібрав він воїнів і прийшов до Києва, і вчинив мир із братом своїм Мстиславом. І розділили вони по Дніпру Руську землю: собі узяв сю сторону, а Мстислав – ту. І перестали усьобиця й заколот, і була тиша велика в землі Руській».

2. «А було ж печенігів без числа. Виступив тоді він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині свята Софія стоїть, митрополія руська. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір».

- А Обидві події
- Б Лише перша
- В Лише друга
- Г Жодна з подій

11. Політичний розвиток Київської Русі наприкінці X – у першій половині XI ст. характеризувався

- А слабкістю великокнязівської влади, місцевим племінним сепаратизмом
- Б виходом держави на міжнародну арену, початком її дипломатичної діяльності
- В початком формування її території, широкомасштабними військовими походами
- Г запровадженням державної релігії, поширенням писаного кодифікованого права

12. Вкажіть особливості розвитку Київської Русі наприкінці X – у середині XI ст.

1. Завершення формування території держави
2. Вихід держави на міжнародну арену та початок її дипломатичної діяльності
3. Перенесення уваги влади із проблеми завоювання земель на їх освоєння та утримання

- 4. Неконсолідованість території держави, постійний місцевий племінний сепаратизм
- 5. Запровадження та поширення державної консолідуючої релігії
- 6. Поява писаного кодифікованого права
- 7. Зосередження уваги та сил держави переважно на зовнішній політиці

- А 1, 2, 4, 5
- Б 2, 3, 4, 6
- В 1, 3, 5, 6
- Г 2, 4, 6, 7

13. Однією із причин політичної роздробленості Київської Русі є

- А відсутність чіткого механізму спадкоємності великокнязівської влади
- Б розпад державного адміністративного апарату
- В занепад сільського господарства й торгівлі
- Г падіння Візантійської імперії

14. Зміни в політичному устрої Київської Русі в XI – XIII ст. були пов'язані з

- А обмеженням влади великого київського князя лише судовими функціями
- Б появою та функціонуванням інституту загальноруських князівських з'їздів
- В занепадом і зникненням віче – органу громадського та державного управління
- Г перетворенням боярської ради з дорадчого органу при князі на урядовий орган

15. Які твердження щодо Любецького з'їзду князів є правильними?

1. На з'їзді було прийнято новий збір руських законів – «Правду Ярославичів»
2. З'їзд відбувся в 1097 р. за ініціативи Володимира Мономаха
3. Рішення з'їзду остаточно поклали край князівським усобицям
4. З'їзд ухвалив принцип – «...кожен хай держить отчину свою»

- А 1, 3
Б 1, 4
В 2, 3
Г 2, 4

16. У якому уривку з історичного джерела йдеться про події походу Новгород-Сіверського князя Ігоря Святославича 1185 р.?

- А «Сказала дружина Ігореві: «...Піди-но, княже, з нами по данину, хай і ти добудеш, і ми»... І послухав їх Ігор, пішов у Деревляни по данину...»
- Б «Що то шумить, що то дзвенить перед зорею ранньою? Ігор полки свої повертає... Бились день та бились і другий, а на третій, в південну годину, похилились Ігореві стяги!»
- В «Пощо ми губимо Руську землю, самі проти себе зваду маючи? ... Відтепер з'єднаймося в одне серце і обережімо Руську землю. Кожен хай держить отчину свою...»
- Г «Пішов Ігор на Греків... І порадилися руси, і вийшли, проти греків, і битва межі ними обома була люта, і заледве одоліли греки»

17. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання.

«Прийшли іноплеменники на Руську землю. А Ізяслав, і Святослав, і Всеволод вийшли супроти них на річку Альту. І коли настала ніч, рушили вони одні проти одних. За гріхи наші напустив бог на нас поганих, і побігли руські князі, і були переможені».

З ким зійшлися в битві руські князі?

- А половцями
Б печенігами
В хозарами
Г монголо-татарами

18. Який з указаних факторів не вплинув на процес виникнення міст на Русі?

- А Розвиток торгівлі, наявність мережі міжнародних торгівельних шляхів
- Б Формування племенних центрів – городищ – у давніх слов'ян
- В Безперервність традицій та досвід міського життя з античних часів
- Г Будівництво східнослов'янською знаттю замків-фортець

19. Неповноправних людей на Русі, які з тих чи інших причин вибули із свого соціального середовища (роду, общини), називали

- А холопи
Б смерди
В челядь
Г ізгої

20. Збірник норм права Київської Русі XI – XII ст. має назву

- А «Слово про закон і благодать»
- Б «Руська правда»
- В «Ізборник Святослава»
- Г «Устав Ярослава»

21. Скрипторії часів Київської Русі – це

- А школи для навчання дітей з найближчого оточення великого київського князя
- Б майстерні по переписуванню книг для потреб церкви та світської знаті
- В місця поховань представників великокняжого роду при церквах
- Г монастирські об'єднання ремісників ливарів-дзвонарів

22. Перша літописна згадка назви «Україна» датується

- А 1097 р.
- Б 1119 р.
- В 1187 р.
- Г 1240 р.

23. Галицьке та Волинське князівства були об'єднані в єдину державу

- А 1171 р.
- Б 1185 р.
- В 1199 р.
- Г 1205 р.

24. Передумовою тимчасової втрати державної єдності Галицько-Волинського князівства в 1205 р. була

- А агресія Угорського та Польського королівств
- Б монгольська навала на землі Південно-Західної Русі
- В загибель князя Романа Мстиславича у битві під Завихвостом
- Г змова галицьких бояр на чолі з боярином В. Кормільчичем

25. Зібрання дорослих чоловіків – глав родин, які проживали в містах, називалися

- А полюддя
- Б віче
- В посад
- Г громада

26. Срібні злитки різної ваги, які виконували функцію грошей на Русі, називалися

- А рублі
- Б гривні
- В флорини
- Г срібники

27. Про Юрія I відомо, що він

- А прийняв титул короля Русі
- Б переніс свою столицю до Хома
- В позбувся зверхності Золотої Орди
- Г приєднав частину Закарпаття

28. Запровадивши «устава» й «уроки», спробував(ла) упорядкувати виплати підданих князям

- А Ігор
- Б Ольга
- В Святослав
- Г Володимир

29. У VIII – X ст. свідченням і виміром багатства на Русі були(а)

- А земля
- Б худоба
- В гроші
- Г хутро

30. Значні доходи у XI – XII ст. галицькі бояри отримували завдяки

- А військовим походам Ростиславовичів, а пізніше Романовичів
- Б спеціальному податкові, який ввели ще Ростиславовичі
- В торгівлі сіллю
- Г торгівлі деревиною

31. Варяги – це

- А слов'яни, що обрали своїм заняттям військову справу і служили в дружинах руських князів
- Б жителі Скандинавії, відомі в Європі під іменем «нормани», воїни-моряки, що вчиняли грабіжницькі походи, в тому числі в Руську землю
- В жителі Візантії, ромеї, воїни і грабіжники, які часто наймалися на службу до руських князів
- Г іраномовні племена

32. Зібрання представників церкви для розв'язання тих чи інших питань віровчення, внутрішнього устрою, моральної поведінки її членів називається

- А клірос
- Б собор
- В віче
- Г з'їзд

33. Завоювання монголо-татарами території Південно-Західної Русі відбувалося у

- А 1236 – 1237 рр.
- Б 1237 – 1238 рр.
- В 1239 – 1242 рр.
- Г 1241 – 1245 рр.

34. Літопис розповідає, що під час війни Данила Галицького за свою «отчину» – Галицьку землю – в одному з боїв люди, уздрівши князя, кинулися до нього «як діти до батька, як бджоли до матки, як спрагли води до джерела» з вигуком: «Це володар наш, Богом даний». Це могли бути

- А тодішні союзники Данила – поляки
- Б галицькі бояри
- В галицькі міщани
- Г галицькі селяни

35. Святополка Окаянного в його боротьбі за престол батька підтримав

- А** польський король
- Б** король Чехії
- В** візантійський імператор
- Г** литовський князь

36. Область чи округу Руської землі, яку володар на правах тимчасового володіння передавав своїм прибічникам-васалам (великий князь – удільним князям, удільний князь – боярам тощо), у XI – XIII ст., називали

- А** отчиною
- Б** волостю
- В** феоDOM
- Г** погостом

37. Місце, яке було центром округи і в якому зупинялись князі під час збирання данини, називалося

- А** погостом
- Б** становищем
- В** уроком
- Г** фортецею

38. Князя Данила Галицького було короновано в Дорогичині в

- А** 1245 р.
- Б** 1253 р.
- В** 1258 р.
- Г** 1264 р

39. Підозрювався в намаганнях запровадити у Галичині католицизм та потуранні чужоземцям і був отруєний боярами князь

- А** Данило Галицький
- Б** Юрій I
- В** Юрій II
- Г** Лев I

40. Князем яких земель був Роман Мстиславич напередодні утворення Галицько-Волинської держави?

- А** Волинських
- Б** Галицьких
- В** Київських
- Г** Переяславських

Тема 4. Литовсько-польська доба української історії (друга половина XIV ст. – перша половина XVII ст.)

1. У якому столітті відбулися описані події ?

«...Василій Іванович, великий князь московський, взяв град Смоленський. Король Сигізмунд... послав проти нього свого воєводу князя Костянтина Івановича Острозького, старосту луцького і брацлавського, з хоробрими воїнами литовськими і руськими. І стали князь з воїнами литовськими проти великої ворожої армії, і вдарили та погубили вісімдесят тисяч, а інших у полон взяли».

- А** XIV ст.
- Б** XV ст.
- В** XVI ст.
- Г** XVII ст.

2. Виникнення фільварків на українських землях було зумовлено

- А** конкуренцією з боку мануфактурного виробництва в країнах Західної Європи
- Б** неефективністю використання в господарстві праці кріпосних селян
- В** зростанням економічної могутності цехів та їхньої ролі в торгівлі
- Г** зростаючим попитом на зерно на внутрішньому та зовнішніх ринках

3. Орган самоврядування на чолі з бургомістром у містах, що користувалися магдебурзьким правом, називався

- А** віче
- Б** рада
- В** дума
- Г** сейм

4. У якому році утворилася Річ Посполита?

- А** 1385 р.
- Б** 1410 р.
- В** 1569 р.
- Г** 1596 р.

5. Коли відбулася описана нижче подія?

«Ми, Сигізмунд Август, даною грамотою оголошуємо таке: на скликаному цьому сеймі закінчили справу унії між Великим князівством Литовським та королівством Польським»

- А** перша половина XVI ст.
- Б** друга половина XVI ст.
- В** перша половина XVII ст.
- Г** друга половина XVII ст.

6. Одним із наслідків укладення Люблінської унії стало

- А** відновлення удільних князівств на українських землях
- Б** збереження литовського сейму та руської мови в діловодстві
- В** входження українських земель до складу Польського королівства
- Г** скасування Литовських статутів і впровадження польського судочинства

7. У складі Руського та Брацлавського воєводств Речі Посполитої в другій половині XVI – першій половині XVII ст. перебували

- А** Закарпаття, Буковина
- Б** Галичина, Східне Поділля
- В** Холмщина, Підляшшя
- Г** Волинь, Полісся

8. Перелік яких термінів і понять потрібно використовувати, характеризуючи економічний розвиток українських земель у середині XVI – середині XVII ст. ?

- А** козацтво, цех, магістрат, вотчинне землеволодіння
- Б** шляхта, помісне землеволодіння, закупи, полюддя
- В** магнатське землеволодіння, фільварки, панщина, кріпацтво
- Г** бюргери, покозачення, князівське землеволодіння, мануфактура

9. Середньовічні цехи – це

- А** виробничі приміщення, у яких ремісники однієї спеціальності виготовляли певний товар
- Б** корпоративні організації ремісників однієї чи кількох споріднених спеціальностей
- В** підприємства, що виробляли необхідну для забезпечення життєвих потреб продукцію
- Г** установи, де існував поділ ремісничої праці, використовувалася наймана робоча сила

10. Волинь, Підляшшя, Київщина, Східне Поділля до середини XVI ст. перебували у складі

- А** Молдавського князівства
- Б** Польського королівства
- В** Угорського королівства
- Г** Великого князівства Литовського

11. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання

«...государ Ягайло, великий князь, з усіма своїми ще нехрещеними братами, ближніми, ...що проживають на його землях, жагуче бажає й просить прийняти їх у католицьку віру святої римської церкви... Нарешті, князь Ягайло обіцяє свої литовські й руські землі навек приєднати до королівства Польського». У якій угоді були зазначені ці умови?

- А** Кревській унії 1385 р.
- Б** Городельській унії 1413 р.
- В** Люблінській унії 1569 р.
- Г** Берестейській унії 1596 р.

12. Прочитайте уривок з тексту Привілею малярському цеху у Львові:

«Постановляємо, що всі товариства художні [Львова], коли вони не створені згідно з приписами і в послухові католицькій церкві, треба розпустити. Бо хто ж не бачить, що товариства схизматиків порушують цеховий лад і підривають послух римському костьолу...». Про що він свідчить ?

- А** прагнення католицької церкви вкладати кошти у виробництво
- Б** дискримінації ремісників, що сповідували православ'я
- В** встановлення державного контролю над цехами
- Г** ліквідації цехової організації в місті

13. Однією з умов унії в Крево (1385 р.) було

- А** повернення незалежності Галицько-Волинській державі
- Б** приєднання земель Литви й України до Польської держави
- В** збереження автономії Великого князівства Литовського у його тодішніх кордонах
- Г** автономія України у складі Польської держави

14. Мовою ділових документів Литовської держави в XIV – XV ст. була

- А** литовська мова
- Б** латинь
- В** руська мова
- Г** українська мова

15. У 1387 р. землі Галичини потрапили під владу

- А** королівства Польського
- Б** Великого князівства Литовського
- В** Угорського королівства
- Г** Молдавського королівства

16. Коли відбулася подія, яку описав Новгородський літопис? «Прийде король краковський со мною силою и взяша лестию землю Волинскую и Галицкую, и много зла християнам сотвориша, а церкви святне перетвориша на латинское богомерзкое служение»

- А** 1320 р.
- Б** 1349 р.
- В** 1387 р.
- Г** 1569 р.

17. Українські землі звільнилися від іга монголо-татарських орд після битви

- А** на Куликовому полі
- Б** на річці Сині Води
- В** під Грюнвальдом
- Г** на річці Калка

18. Угода, згідно з якою Велике князівство Литовське зберігало свою автономію, литовським панам-католикам дарувалися рівні права з польськими феодалами і закріплювалися виключні права на державні посади, була укладена у

- А** Крево в 1385 р.
- Б** Вільно в 1401 р.
- В** Городло в 1413 р.
- Г** Бересті 1596 р.

19. Литовський князь Ольгерд розгромив Кримську, Перекопську та Ямболукську орди в битві на Синіх Водах у

- А** 1349 р.
- Б** 1362 р.
- В** 1380 р.
- Г** 1390 р.

20. Великі землевласники, представники давніх князівських та значних боярських родів, які творили замкнену аристократичну верству в Литовській та Польській державах і займали інші державні посади, називалися

- А магнатами
- Б державцями
- В боярами
- Г шляхта

21. У XIV ст. Берестейщина, Пінщина, Волинь, Чернігово-Сіверщина, Київщина та Поділля потрапили під владу

- А королівства Польського
- Б царства Московського
- В Великого князівства Литовського
- Г Кримського ханства

22. Шлюбна угода, результатом якої стало посилення польських впливів у Великому князівстві Литовському, зокрема, й визнання католицької релігії державною, була укладена у

- А Кракові
- Б Вільно
- В Крево
- Г Городло

23. Документ, який точно визначав розмір земельної площі селянського господарства, – 33 морги (19,5 десятин) на дворіще, а також обмежував права переходу селян і встановлював для них перелік феодальних повинностей, називався

- А привілей Казимира IV
- Б Устав на волоки
- В III Литовський статут
- Г Судебник Каземира

24. Поширив на всю без винятку шляхту, незважаючи на віросповідання, попередні шляхетські привілеї, звільнив маєтки від податків, заборонив селянам переходити від одного шляхтича до іншого і запровадив доменіальні суди над селянами

- А привілей короля Ягайла 1387 р.
- Б Городельський привілей 1413 р.
- В привілей Казимира IV 1447 р.
- Г IV Литовський статут

25. Джерелом права Литовської держави в XIV – XV ст. був

- А кодекс Юстиніана
- Б «Руська правда»
- В I Литовський статут
- Г Польські закони

26. Кримське ханство визнало протекторат турецького султана в

- А 1389 р.
- Б 1434 р.
- В 1475 р.
- Г 1485 р.

27. Серед литовських станів у XIV ст. найпоширенішою була(и)

- А язичницькі вірування
- Б православна віра
- В католицька віра
- Г уніатська віра

28. Яке місто на початку XVI ст. було столицею Кримського ханату ?

- А Солхат (Кирим)
- Б Кафа
- В Мангуп
- Г Бахчисарай

29. Боротьба Польщі за Галичину і Волинь у XIV ст. відбувалася під гаслом

- А порятунку братів-слов'ян від монголо-татар
- Б захисту українських земель від загрози з боку Литви
- В хрестового походу проти схизматів-українців та язичників-литовців
- Г захисту українців від Тевтонського ордену

30. Однією з умов Городельської унії 1413 р. було

- А закріплення за феодалами-католиками в Литві виключного права займати державні посади
- Б проголошення православ'я державною релігією Великого князівства Литовського
- В закріплення за феодалами-православними в Литві рівних прав з феодалами-католиками
- Г проголошення рівноправ'я православної і католицької церков

31. Коли відбулися події, про які йдеться в джерелі?

«...З поданого до нас прохання короля Казимира III ми недавно довідались, що, коли схизматицький народ русинів за допомогою отрути вбив Болеслава, князя Русі і двоюрідного родича згаданого короля, тоді король, вражений цим злочином і прагнучи помститися за кривду християнської віри, напав своїм військом на Руську землю, щоб завоювати цей народ, який і йому самому завдав багато шкоди»

- А 1325 р.
- Б 1340 р.
- В 1387 р.
- Г 1410 р.

32. Яка з українських земель першою опинилася під владою литовських князів династії Гедиміновичів ?

- А Галичина
- Б Волинь
- В Київщина
- Г Переяславщина

33. Назву якого історико-географічного регіону пропущено у фрагменті джерела?

«Княжата Коріатовичі, прийшовши в _____ землю, увійшовши в приязнь з отаманами, почали _____ землю від татар боронити і баскакам данину перестали давати... Вирубавши ліс, вимурували город Кам'янець. І так усі городи помурували і всю землю _____ засіли».

- А Волинь
- Б Поділля
- В Закарпаття
- Г Галичина

34. У якому рядку перелічено українські землі, що перебували у складі Великого князівства Литовського наприкінці XV ст.?

- А Волинь, Галичина, Східне Поділля, Чернігово-Сіверщина
- Б Київщина з Переяславщиною, Волинь, Східне Поділля
- В Західне Поділля, Галичина, Київщина з Переяславщиною
- Г Чернігово-Сіверщина, Східне Поділля, Галичина, Київщина

35. До складу яких держав належали землі Північної Буковини та Закарпаття наприкінці XIV ст.?

- А Молдавського князівства та Угорського королівства
- Б Великого князівства Литовського та Угорського королівства
- В Молдавського князівства та Польського королівства
- Г Польського королівства та Великого князівства Литовського

36. Коли відбулися події, про які йдеться у фрагменті джерела?

«Ольгерд... пішов у похід в Дикі Поля проти татар. З ним вирушили також чотири його племінники, сини новгородського князя Коріата, княжичі: Олександр, Костянтин, Юрій та Федір. І коли вони, минувши Канів і Черкаси, дійшли до урочища Сині Води, то побачили в полі велику татарську орду з трьома царками на чолі, поділену на три загони... Татари не змогли довго витримати лобового натиску литви й почали відступати та втікати у розлогі степи. На побоїщі залишилися вбиті три їхні царки...». (З Хроніки Мацея Стрийковського)

- А 1340 р.
- Б 1362 р.
- В 1385 р.
- Г 1410 р.

37. Який удільний князь, демонструючи свою економічну могутність прагнення позбутися залежності від Вільна, карбував власну монету?

- А київський князь Володимир Ольгердович
- Б волинський князь Любарт Гедимінович
- В волинський князь Свидригайло Ольгердович
- Г київський князь Олелько Володимирович

38. Доповніть твердження

Великий литовський князь Вітовт з метою посилення своєї влади наприкінці XIV ст.

- А приєднав до своїх володінь більшість українських земель
- Б ліквідував найбільші українські удільні князівства
- В об'єднав Велике князівство Литовське з Польським королівством
- Г очолив «Велике княжіння Руське»

39. Коли відбулася подія, про яку йдеться у фрагменті джерела ?

«Поляки зібрали сейм..., і на тому сеймі вирішили узяти собі государем на королівство великого князя Ягайла за тієї умови, якби він захотів охреститися в віру християнську закону римського і на королеві їх Ядвізі одружувати... І архієпископи і єпископи все і вся рада польська зустріли з процесіями великого князя Ягайла перед містом Краковом, і там його вітали, і прийняли, і проводили його з шанною, і з веселістю великим в замок, в котьол святого Станіслава. І там Ягайло, увійшовши в церкву, прийняв римську віру і хрестився, і дали йому ім'я Владислав, і потім його коронували, і королеву Ядвігу дали йому в дружини».

- А** 1362 р.
- Б** 1385 р.
- В** 1392 р.
- Г** 1410 р.

40. Доповніть твердження

Про князя Свидригайла Ольгердовича відомо, що він

- А** очолював литовсько-руське військо під час переможної битви з монголами на Синіх Водах
- Б** був визнаний польським королем Ягайлом довічним правителем Литовського князівства
- В** зазнав поразки під Вількомиром, згодом князував у Волинському удільному князівстві
- Г** разом з Ягайлом очолював польсько-литовсько-українські війська у Грюнвальдській битві

Тема 5. Козацтво в історії України (друга половина XV – XVIII ст.)

1. Які чинники зумовили виникнення українського козацтва в XV – XVI ст.?

1. Прагнення влади створити регулярне військо на протипагу ополченню шляхти
2. Посилення національного, соціального та релігійного гніту українського населення
3. Існування масиву вільних земель, освоєння південних територій уходниками

- А 1, 2
- Б 1, 3
- В 2, 3
- Г 1, 2, 3

2. Дніпровські плавні, розташовані нижче о. Хортиця, що були осередком козацьких промислів і символом вольності запорожців, мають назву

- А Великий Луг
- Б Дніпровий Низ
- В Кам'яний Затон
- Г Дике Поле

3. Наприкінці XVI ст. українськими землями прокотилася перша хвиля козацько-селянських повстань, очолюваних

- А К. Косинським і С. Наливайком
- Б С. Наливайком і М. Жмайлом
- В М. Жмайлом і Т. Федоровичем (Трясилом)
- Г Т. Федоровичем (Трясилом) і П. Бутом (Павлюком)

4. Козацько-селянське повстання під проводом С. Наливайка тривало впродовж

- А 1576 – 1578 рр.
- Б 1594 – 1596 рр.
- В 1616 – 1622 рр.
- Г 1637 – 1638 рр.

5. Які події пов'язані з іменем гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного?

- А Здобуття турецької фортеці Кафа, битва під Хотиним
- Б Заснування Чортомлицької Січі, Молдавський похід
- В Укладення Куруківської угоди, битва під Цецорою
- Г Вступ Війська Запорозького до Київського братства, здобуття фортеці Кодак

6. «Ординація Війську Запорозькому реєстровому, що перебуває на службу Речі Посполитої» 1638 р. передбачала

- А утворення реєстрового козацтва з правом на незалежність від польської адміністрації, звільненого від державних податків і повинностей
- Б збільшення козацького реєстру до 10 тис. чол., надання козакам права землеволодіння, власної судової влади, володіння містом Трахтемирів
- В скасування реєстру та зрівняння в правах усіх козаків у Речі Посполитій, повернення прав і майна православної церкві
- Г зменшення козацького реєстру до 6 тис. чол., ліквідацію виборності козацької старшини, скасування козацького судочинства

7. Яка суспільна верства наприкінці XVI – на початку XVII ст. відіграла вирішальну роль в утворенні братств?

- А шляхта
- Б козацтво
- В духовенство
- Г міщанство

8. Братства в історії України – це

- А корпоративні об'єднання ремісників споріднених спеціальностей у містах, що користувалися магдебурзьким правом у XV – XVI ст.
- Б добродійні товариства української шляхти, що опікувалися будівництвом православних храмів власним коштом у XVI ст.
- В об'єднання реєстрового козацтва та духовенства, що здійснювали контроль за діяльністю вищих православних церковних ієрархів у XV – XVI ст.
- Г релігійно-громадські організації міщан при православних церквах на українських землях наприкінці XVI – XVII ст.

9. Відновлення в XVII ст. вищої православної церковної ієрархії в Речі Посполитій пов'язано з ім'ям

- А М. Смотрицького
- Б Ф. Прокоповича
- В І. Вишенського
- Г І. Борецького

10. Коли відбулася описана нижче подія?

«Увесь народ... вся чернь вігала його. Академія вігала його промовами та вигуками як спасителя народу від рабства польського, як Мойсея, вбачаючи в імені Богдан добрий знак і називаючи його: Богом даний. Патріарх Єрусалимський надав йому титул найсвітлішого князя».

- А грудень 1648 р.
- Б серпень 1649 р.
- В вересень 1651 р.
- Г січень 1654 р.

11. Білоцерківський договір між гетьманським урядом Б. Хмельницького та представниками польського короля Яна II Казимира було укладено після битви під

- А Корсунем
- Б Пилявцями
- В Берестечком
- Г Батогом

12. За умовами Білоцерківського договору 1651 р.

1. Польський король зобов'язувався припинити воєнні дії проти союзника гетьмана – Московського царства
2. Козацький реєстр встановлювався в 20 тис. осіб, шляхта одержувала дозвіл вернутися до своїх маєтків
3. Козацькою територією визнавалися лише землі Київського воєводства

- А 1, 2
- Б 1, 3
- В 2, 3
- Г 1, 2, 3

13. Скликана в Переяславі гетьманом Б. Хмельницьким військова рада мала вирішити питання про

- А** перехід Війська Запорозького під зверхність московського царя
- Б** погодження з умовами російсько-польського Віленського перемир'я
- В** утворення українсько-шведської антипольської коаліції
- Г** припинення бойових дій проти Речі Посполитої

14. Перші договірні статті, що визначали юридичні засади українсько-російських відносин та устрій Української козацької держави були укладені

- А** Б. Хмельницьким
- Б** І. Виговським
- В** П. Дорошенком
- Г** І. Мазепою

15. Який варіант заповнення пропусків у поданому нижче твердженні є правильним?

«У жовтні 1656 р. переговори завершилися підписанням _____ між Річчю Посполитою та _____. Це викликало обурення _____. І він вступає у воєнний союз з Трансильванією та _____».

- А** Андрусівського перемир'я, Московською державою, гетьмана П. Дорошенка, Османською імперією
- Б** Гадяцького договору, Гетьманщиною, царя Олексія Михайловича, Кримським ханством
- В** Віленського перемир'я, Московською державою, гетьмана Б. Хмельницького, Швецією
- Г** «Вічного миру», Московською державою, султана Магомета IV, Гетьманщиною

16. Період Руїни характеризувався

- А** всеохоплюючою кризою та занепадом Речі Посполитої, викликаних національно-визвольною війною українського народу під проводом Б. Хмельницького
- Б** форсованим наступом на автономні права Гетьманщини з боку російського уряду внаслідок переходу гетьмана І. Мазепи на бік шведського короля
- В** внутрішньою боротьбою козацької старшини за владу, розколом Гетьманщини, втручанням в її внутрішні справи та військовою агресією з боку сусідніх держав
- Г** остаточною ліквідацією інституту гетьманства, решток української автономії та повною інтеграцією українських земель у Російську імперію

17. Про якого діяча йдеться в уривку з історичного джерела?

«Зміцнивши свої позиції на Правобережжі, відчуваючи підтримку могутньої держави, на чолі війська переходить на лівий берег Дніпра. Після вбивства козаками Івана Брюховецького його проголошують гетьманом усієї України».

- А** І. Виговського
- Б** Ю. Хмельницького
- В** П. Дорошенка
- Г** І. Мазепу

18. Уклавши в 1686 р. «Вічний мир», Річ Посполита та Московське царство

- А** припинили спільні воєнні дії проти Кримського ханства
- Б** вийшли з європейської антитурецької «Священної ліги»
- В** встановили спільний контроль за Запорозькою Січчю
- Г** закріпили насильницький поділ українських земель

19. Острогозький, Харківський, Сумський, Охтирський та Ізюмський – це козацькі полки

- А** Лівобережної Гетьманщини
- Б** Слобідської України
- В** Правобережної Гетьманщини
- Г** Вольностей Війська Запорозького

20. Козацьке повстання 1702 – 1704 рр. під проводом С. Палія спричинено

- А** початком Північної війни між Росією та Швецією
- Б** зруйнуванням російськими військами Чортомлицької Січі
- В** ліквідацією польським сеймом козацького устрою на Правобережній Україні
- Г** переходом гетьмана І. Мазепи та запорожців на бік шведського короля Карла XII

21. Коли відбулися описані нижче події?

«...За кілька днів після приєднання козацького головнокомандувача графа Мазепи до шведів князь Меншиков на чолі численного війська й артилерії пішов на Батурин, резиденцію гетьмана Мазепи... Здобувши місто силою, Меншиков віддав усе живе мечу та вогню...».

- А** перша половина XVII ст.
- Б** друга половина XVII ст.
- В** перша половина XVIII ст.
- Г** друга половина XVIII ст.

22. «Пакти й Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» – угода, укладена між гетьманом П. Орликом і

- А** шведським королем та козацькою старшиною
- Б** козацькою старшиною та запорозькими козаками
- В** запорозькими козаками та турецьким султаном
- Г** турецьким султаном та шведським королем

23. «Пакти й Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» передбачали, що

1. «...у гетьманській резиденції тричі на рік має збиратися генеральна Рада: на Різдво, Великдень і Покрову. Між Радами Україною правитиме гетьман з генеральною старшиною».
2. «...Іван Мазепа, законний князь України, ...не може бути позбавлений влади у цьому князівстві до його смерті... стани України зберігатимуть всі вольності згідно зі своїми правами».
3. «...з усіма генеральними особами, полковниками й генеральними радниками має радитися гетьман... і всілякі публічні справи без їхнього дозволу й поради не починати своєю владою...».

- А** 1, 2
- Б** 2, 3
- В** 1, 3
- Г** 1, 2, 3

24. З якою метою було створено Правління гетьманського уряду (1734 р.)?

- А** Розслідування законності володіння та роздачі маєтків козацькій старшині та російським можновладцям у Гетьманщині
- Б** Контролю за діяльністю козацької генеральної старшини та обмеження політичної автономії Гетьманщини
- В** Укладення кодексу законів Гетьманщини, його узгодження із загальноросійським законодавством
- Г** Перегляду гетьманом судових рішень, прийнятих у Генеральному військовому суді, полкових і сотенних судах

25. На Лівобережній Гетьманщині інститут гетьманства остаточно скасовано

- А** 1709 р.
- Б** 1734 р.
- В** 1764 р.
- Г** 1775 р.

26. У другій половині XVIII ст. царський уряд заснував Нову Сербію, Слов'яно-Сербію та Новослобідський козацький полк на території

- А** Вольностей Війська Запорозького Низового
- Б** Лівобережної Гетьманщини
- В** Слобожанщини
- Г** Новоросії

27. Військова та адміністративно-територіальна одиниця Нової Січі (1734 – 1775 рр.) називається

- А** паланка
- Б** земля
- В** округ
- Г** полк

28. На могилі якого історичного діяча викарбовано такі рядки

«Здесь погребено тело в Бозе почившего кошевого атамана казаков бывшей некогда Запорожской грозной Сечи, сосланного в сию обитель в 1776 году на смирение. Будучи освобожден, сам не пожелал оставить обитель, в коей обрел душевное спокойствие»?

- А** І. Сірка
- Б** Д. Апостола
- В** К. Гордієнка
- Г** П. Калнишевського

29. У чому полягала особливість козацького полкового устрою Слобідської України в другій половині XVII – середині XVIII ст.?

- А** Обрання полковників на посаду супроводжувалося присягою як на вірність царю, так і вірність гетьману
- Б** Полкові уряди самостійно вирішували питання чисельності козацького війська та його утримання
- В** Кожен полк окремо і в різний час отримував царську жалувану грамоту, де визначалися його права та привілеї
- Г** Полковники призначалися белгородським воєводою з наступним затвердженням на полкових козацьких радах

30. Про якого діяча йдеться в уривку з історичного джерела?

«На початку 1765 р. прибуває в Глухів. Першим же його кроком стало проведення ревізії людей, худоби, землі, споруд, підприємств. Ревізія тривала п'ять років. Її результати були узагальнені майже в тисячі томах і отримали назву «Генерального опису Малоросії».

- А К. Розумовського
- Б С. Вельямінова
- В В. Голіцина
- Г П. Рум'янцева

31. Настанова імператриці Катерини II, що «Треба найлегшим способом привести до того, щоб вони перестали дивитись, як вовки на ліс. Коли в Малоросії не буде гетьмана, то треба намагатися щоб час і назва гетьманів зникли», реалізовувалася шляхом

1. Запровадження намісництв замість полкового устрою та створення регулярних кавалерійських полків
2. Організації Донського та Чорноморського козачого військ замість ліквідованої Запорозької Січі
3. Придушення Коліївщини та гайдамацького руху
4. Остаточного закріпачення українських селян і зрівняння в правах української старшини з російським дворянством

- А 1, 4
- Б 1, 2
- В 2, 3
- Г 3, 4

32. Друга Малоросійська колегія була скасована царським урядом, тому що

- А на Лівобережній Україні відновлено інститут гетьманства
- Б до складу Російської імперії включено Правобережну Україну
- В російські війська остаточно знищили Запорозьку (Нову) Січ
- Г завершилася ліквідація автономного устрою Лівобережної України

33. У 1768 р. Коліївщиною були охоплені райони

- А Правобережної України
- Б Лівобережної України
- В Слобідської України
- Г Південної України

34. «Жалувана грамота дворянству» (1785 р.) імператриці Катерини II передбачала

- А закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України
- Б початок роздачі дворянству земель ліквідованої Запорозької Січі
- В дарування дворянству права відпускати кріпосних селян на волю
- Г зрівняння в правах української старшини з російським дворянством

35. На «чорній раді» біля Ніжина в 1663 р. гетьманом Лівобережжя було обрано

- А Якіма Сомка
- Б Василя Золотаренка
- В Івана Брюховецького
- Г Юрія Хмельницького

36. Титул «князя Сарматії та України, володаря Війська Запорозького» турки присвоїли

- А** Петрові Дорошенку
- Б** Юрієві Хмельницькому
- В** Михайлові Ханенку
- Г** Богдану Хмельницькому

37. Богдан Хмельницький був обраний гетьманом Війська Запорозького в січні

- А** 1646 р.
- Б** 1648 р.
- В** 1649 р.
- Г** 1650 р.

38. «Пакти й Конституція прав і вольностей Війська Запорозького»

- А** діяли в Україні в 1710 – 1742 рр.
- Б** ніколи не діяли в Україні
- В** діяли в Україні в 1710 – 1711 рр.
- Г** діяли в Україні в 1710 – 1714 рр.

39. Чия це біографія?

Син козака, брат фаворита імператриці Єлизавети, у 18 років – президент імператорської Академії наук, граф, російський генерал-фельдмаршал, гетьман України

- А** Іван Мазепа
- Б** Кирило Розумовський
- В** Петро Калнишевський
- Г** Іван Виговський

40. Замість гетьмана, посада якого була скасована Катериною II, управляти Малоросією почала(о)

- А** Генеральна військова канцелярія
- Б** Малоросійська колегія
- В** Правління гетьманського уряду
- Г** Козацька старшина

Тема 6. Україна під владою Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XVIII ст. – початку XX ст.

1. Унаслідок проведення в 1770 – 1780-х роках реформ Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії

- А змінилося правове становище українського селянства та греко-католицької церкви
- Б посилювався вплив українських політичних партій, лояльних до Габсбургів
- В Галичина та Закарпаття об'єднувалися в край – Королівство Галіції і Лодомерії
- Г українці здобули перший досвід діяльності в австрійському парламенті

2. Про якого діяча йдеться в уривку з історичного джерела ?

«У 1812 р., під час російсько-французької війни, з дозволу генерал-губернатора сформував на Полтавщині 5-й український козацький полк. Упродовж 1817 – 1821 рр. – директор Полтавського театру».

- А С. Гулака-Артемовського
- Б І. Карпенка-Карого
- В І. Котляревського
- Г М. Садовського

3. Які з вказаних нижче подій відбулися впродовж першої половини XIX ст.?

1. Заснування Кирило-Мефодіївського братства
2. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії
3. Видання «Руською трійцею» альманаху «Русалка Дністровая»
4. Спорудження залізниці від Балти до Одеси
5. Утворення «Товариства об'єднаних слов'ян»
6. Скасування панщини на західноукраїнських землях
7. Упровадження на Наддніпрянській Україні єдиної системи початкової освіти

- А 1, 2, 4, 5
- Б 2, 4, 6, 7
- В 1, 3, 5, 6
- Г 2, 4, 5, 7

4. Селянський повстанський рух на Поділлі впродовж 1814 – 1835 рр. очолював

- А У. Кармелюк
- Б І. Гонга
- В О. Довбуш
- Г М. Залізняк

5. У результаті російсько-турецьких воєн 1806 – 1812 та 1828 – 1829 рр.

- А утворено Задунайську Січ
- Б відновлено козацький устрій Слобідської України
- В включено до складу Росії землі з українським населенням
- Г припинено існування Кримського ханства

6. Знищення Задунайської Січі спричинено

- А** включенням придунайських земель до складу Росії в результаті російсько-турецької війни 1768 – 1774 рр.
- Б** участю задунайських козаків у російсько-турецькій війні 1806 – 1812 рр. на боці Туреччини
- В** відмовою задунайських козаків підтримати Туреччину, союзника Наполеона, у франко-російській війні 1812 – 1814 рр.
- Г** переходом задунайських козаків на бік Росії під час російсько-турецької війни 1828 – 1829 рр.

7. Програма дій Південного товариства декабристів не передбачала

- А** повалення самодержавного ладу шляхом військового перевороту
- Б** установа конституційної монархії, федеративного устрою держави
- В** скасування кріпацтва та наділення селян землею за рахунок державного фонду
- Г** ліквідацію станового ладу та встановлення рівності всіх громадян перед законом

8. На відміну від «Руської правди» Південного товариства декабристів Статут Кирило-Мефодіївського братства передбачав

- А** ліквідацію монархії
- Б** скасування кріпосного права
- В** установа рівності всіх громадян перед законом
- Г** об'єднання всіх слов'янських народів у федерацію республік

9. Яке прізвище є зайвим у логічному ланцюжку:

«М. Шашкевич – Я. Головацький – М. Драгоманов – І. Вагилевич»?

- А** М. Шашкевич
- Б** Я. Головацький
- В** М. Драгоманов
- Г** І. Вагилевич

10. У якому році стараннями Я. Головацького було видано альманах «Русалка Дністровая» ?

- А** 1837 р.
- Б** 1848 р.
- В** 1863 р.
- Г** 1875 р.

11. Яка організація у своїх документах задекларувала такі ідеї діяльності

«...політичне об'єднання слов'ян є тією справжньою метою, до якого вони повинні прагнути. ...при об'єднанні кожне слов'янське плем'я [українці, росіяни, білоруси] повинно мати свою самостійність. Визначаємо, що кожне плем'я повинно мати народне правління і дотримуватися повної рівності співгромадян... Має існувати спільний Слов'янський собор з представників всіх племен. ...правило «Мета виправдовує засоби» визнається безбожним?»

- А** Південне товариство декабристів
- Б** Кирило-Мефодіївське братство
- В** Братство тарасівців
- Г** Руська трійця

12. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання

«Замість того, щоб довічно відчувати благоговійні почуття до осіб августійшої фамілії...писав вірші малоросійською мовою найобурливішого змісту... З його віршами в Малоросії могли виникати та укорінятися думки про... можливість існування України як окремої держави. ...за підбурливий дух і зухвалість, що виходила за всякі межі, його потрібно визнати одним за найнебезпечніших злочинців... призначити рядовим в Оренбурзький окремий корпус».

Кого влада вважала «найнебезпечнішим злочинцем»?

- А М. Костомарова
- Б Б. Грінченка
- В Т. Шевченка
- Г І. Франка

13. У якому регіоні відбулися описані нижче події?

«Приводом до масового виступу селян у 1831 р. стали обмеження (карантин, військові кордони, заборони пересування), введені в зв'язку з епідемією холери в регіоні. Під впливом цих заворушень уряд скасовує частину селянських натуральних повинностей».

- А Закарпаття
- Б Галичина
- В Поділля
- Г Волинь

14. В Австрійській імперії було скасовано панщину, проголошено конституцію, скликано парламент унаслідок

- А селянського руху під проводом Л. Кобилиці
- Б реформ Марії-Терезії та Йосифа II
- В селянських «холерних бунтів»
- Г революції 1848 – 1849 рр.

15. У якому регіоні відбулася описана нижче подія?

«У травні 1848 р. утворюється Головна руська рада, яка у своєму маніфесті висловила ідею розподілу регіону на дві провінції – польську та українську з окремими адміністраціями».

- А Закарпаття
- Б Підляшшя
- В Галичина
- Г Буковина

16. Унаслідок революції 1848 – 1849 рр. у Австрійській імперії

- А польські та українські національно-представницькі інституції досягли порозуміння щодо майбутнього Галичини
- Б представники українського населення стали залучатися до парламентської діяльності
- В українці здійснили збройні повстання в Галичі та Львові проти польського панування в Галичині
- Г відбувся територіально-національний поділ Галичини на польську та українську автономні провінції

17. Що з указанного нижче розкриває основний зміст селянської реформи 1861 р. ?

1. Ліквідація особистої залежності селян від поміщиків
2. Викуп селянами польових наділів
3. Скасування селянської земельної общини
4. Наділення селян землею та визначення за неї повинностей
5. Безоплатне наділення селян землею з державного фонду
6. Переведення всіх поміщицьких селян у ранг державних

- А** 1, 2, 4
Б 1, 4, 5
В 2, 3, 6
Г 3, 5, 6

18. Які зміни в соціально-економічній сфері Наддніпрянської України відбулися під впливом реформ 1860 – 1870-х років у Російській імперії?

1. Формування високого рівня концентрації виробництва
2. Завершення промислового перевороту
3. Витіснення іноземного капіталу національним
4. Формування ринку вільнонайманої праці
5. Подолання селянського малоземелля та безземелля
6. Зникнення традиційного класу феодального суспільства – дворянства

- А** 1, 4, 5
Б 2, 3, 6
В 1, 2, 4
Г 3, 5, 6

19. Земська реформа 1864 р. не поширювалася на

- А** Лівобережну Україну
Б Слобідську Україну
В Південну Україну
Г Правобережну Україну

20. Укажіть прізвища діячів національного відродження на західноукраїнських землях другої половини XIX ст.

1. Д. Яворницький
2. І. Франко
3. М. Шашкевич
4. М. Кропивницький
5. Ю. Бачинський
6. Ю. Федькович

- А** 1, 2, 6
Б 2, 5, 6
В 3, 4, 6
Г 1, 3, 5

21. Представників мовно-літературної та суспільно-політичної течії другої половини ХІХ ст. на Галичині, Буковині та Закарпатті, які виступали за національно-культурну та державно-політичну єдність із російським народом і російською державою, називали

- А москвофіли
- Б хлопомани
- В народовці
- Г радикали

22. Представників суспільно-політичної течії, що виникла в 1860-ті роки в Галичині, які спрямовували свою діяльність на підвищення культурно-освітнього рівня та національної свідомості українців, називали

- А москвофіли
- Б хлопомани
- В народовці
- Г радикали

23. 1863 і 1876 роки в історії України пов'язані з

- А упродовженням земств та єдиної системи початкової освіти
- Б заснуванням товариства «Просвіта» та Літературного товариства ім. Т. Шевченка
- В заборонаю друкування та завезення з-за кордону книг українською мовою
- Г утворенням перших гуртків хлопоманів і народників

24. Ким запроваджено викладені нижче заборони ?

«Не допускати ввозу в межі імперії... яких би то не було книг і брошур, що видаються за кордоном на малоросійському наріді. Друкування і видавання в Імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріді заборонити, за винятком історичних документів...»

- А імператрицею Катериною ІІ
- Б імператором Олександром ІІ
- В імператрицею Марією-Терезією
- Г імператором Миколою ІІ

25. Поява Емського указу (1876 р.) імператора Олександра ІІ пов'язана з

- А активізацією діяльності об'єднань української інтелігенції – громад
- Б участю українців у польському національно-визвольному повстанні
- В викриттям владою учасників Кирило-Мефодіївського братства
- Г виданням українського альманаху «Русалка Дністровая»

26. Емський указ (1876 р.) імператора Олександра ІІ спричинив

- А закриття недільних шкіл і журналу «Основа»
- Б ліквідацію університетів на Наддніпрянській Україні
- В розпуск Загальної української безпартійної організації
- Г закриття Південно-Західного відділу Російського географічного товариства

27. Об'єднання української інтелігенції – громади – відновили свою діяльність у

- А** 1860-х рр.
- Б** 1870-х рр.
- В** 1880-х рр.
- Г** 1890-х рр.

28. Вкажіть прізвища активних учасників громадівського руху 1870 – 1890-х років?

- 1. Т. Шевченко
- 2. В. Антонович
- 3. Ю. Бачинський
- 4. М. Драгоманов
- 5. І. Франко
- 6. Ф. Вовк
- 7. О. Потебня

- А** 1, 2, 4, 5
- Б** 2, 3, 4, 7
- В** 1, 3, 5, 6
- Г** 2, 4, 6, 7

29. Про якого діяча йдеться в уривку з історичного джерела?

«Вважаючи себе соціалістом, заперечував теорію К. Маркса про пролетарську революцію і диктатуру пролетаріату як помилкову і шкідливу для українства. Саме під його впливом в Україні ширилися ідеї соціалізму, автономії України, перебудови Росії на федеративну державу».

- А** М. Костомарова
- Б** М. Максимовича
- В** М. Міхновського
- Г** М. Драгоманова

30. Ю. Бачинський у своїй книзі «Ukraina irredenta» вперше висловив

- А** ідею перетворення Австро-Угорщини на федерацію чотирьох країн – Австрії, Угорщини, Польщі та України
- Б** переконаність у необхідності об'єднання східних і західних українців у власній незалежній державі
- В** пропозицію надання автономії Східній Галичині в межах федеративного Австро-Угорського Союзу
- Г** ідею об'єднання Східної Галичини та Північної Буковини в окремий Автономний коронний край

31. Концентрація промислового виробництва в металургійній, вугільній і залізорудній галузях Наддніпрянської України на початку ХХ ст. сприяла

- А** завершенню промислового перевороту
- Б** створенню монополістичних об'єднань
- В** формуванню ринку вільнонайманої праці
- Г** подоланню залежності від іноземного капіталу

32. Яка форма монополістичного об'єднання була домінуючою в промисловості Наддніпрянської України на початку ХХ ст.?

- А трест
- Б картель
- В концерн
- Г синдикат

33. Укажіть завдання, що мали бути вирішені в ході земельної реформи П. Столипіна?

1. Підняти ефективність сільського господарства
2. Розширити ринки збуту сільськогосподарської продукції
3. Скасувати панщину та кріпосницьку залежність селян
4. Зміцнити соціальну опору самодержавства на селі
5. Подолати кризу сільськогосподарського перевиробництва
6. Вирішити проблему аграрного перенаселення

- А 1, 3, 4
- Б 1, 4, 6
- В 2, 4, 5
- Г 3, 5, 6

34. Внаслідок проведення земельної реформи П. Столипіна в Україні

- А остаточно зруйновано селянську общину
- Б подолано селянське малоземелля та безземелля
- В утверджено приватне селянське землеволодіння
- Г зупинено процес майнового розшарування селянства

35. На початку Першої світової війни К. Левицького було обрано головою

- А Союзу визволення України
- Б Головної української ради
- В Карпато-руського визвольного комітету
- Г Товариства українських поступовців

36. Формування легіону Українських січових стрільців відбулося внаслідок

- А початку Першої світової війни
- Б окупації російською армією Галичини
- В Брусиловського прориву та поразки австрійської армії
- Г захоплення російською армією Карпатських перевалів

37. Прочитайте уривок з історичного джерела та дайте відповідь на запитання

«Справжнє бойове хрещення Українські січові стрільці пройшли у квітні – на початку травня 1915 р. у боях за гору поблизу Славська. Кілька разів цей важливий пункт переходив із рук в руки. Лише ціною великих втрат російським солдатам вдалося закріпитися на горі, але в цей час розпочався загальний відступ росіян із Галичини»

Де відбулися описані події ?

- А г. Маківка
- Б г. Говерла
- В г. Лисоня
- Г г. Погар

38. Яким було ставлення російської влади до українського національного руху на Наддніпрянській Україні під час Першої світової війни ?

- А** надавала додаткові можливості для його розвитку
- Б** підтримувала його патріотичні настрої
- В** не звертала уваги на його існування
- Г** посилювала репресії проти нього

39. В ході Першої світової війни Товариство українських поступовців закликала українців

- А** підтримати Троїстий союз, «...бо ідучи війною, Росія грозить загином українськом життю, яке знайшло охорону в австрійській державі»
- Б** бути нейтральними, тому що жодна з воюючих сторін «...не може викликати співчуття ні цілями, ні способами боротьби»
- В** виступити проти Антанти й Троїстого союзу, щоб вибороти «...єдину, самостійну Україну від Карпатів аж по Кавказ»
- Г** підтримати Антанту й чесно, «...не піддаючись на провокації, виконати свій обов'язок громадян Росії до кінця»

40. Про який регіон йдеться в уривку з історичного джерела ?

«Перша світова війна принесла українським землям руйнацію господарства. В регіоні було зруйновано понад 40% господарських та житлових будинків, понад 1,5 тис. промислових споруд. Навіть стратегічно важлива нафтова промисловість зменшила виробництво на 1/3»

- А** Наддніпрянщина
- Б** Закарпаття
- В** Галичина
- Г** Буковина

Тема 7. Боротьба за відродження державності України (1917 – 1920 рр.)

1. Проголошення Українською Центральною Радою Першого Універсалу спричинено

- А відмовою Тимчасового уряду визнати право України на автономію
- Б формуванням Рад робітничих, солдатських і селянських депутатів
- В відправленням українізованих військових частин на фронт
- Г збройним виступом самостійників у Києві

2. У Першому Універсалі Української Центральної Ради було задекларовано

- А створення Генерального Секретаріату
- Б підтримку виступу самостійників
- В засудження корніловського заколоту
- Г проголошення автономії України

3. Які з цитованих нижче документів були оприлюднені в липні – серпні 1917 р.?

1. «На час до вирішення справи... Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає ...уряд по пропозиціям Центральної Ради...»

2. «Неможливо одночасно визнавати право на самовизначення і водночас робити грубий замах на це право, накидаючи свої форми політичного ладу, як це робить Рада Народних Комісарів Великоросії щодо Народної Української Республіки...»

3. «...визнаючи, що доля всіх народів Росії міцно зв'язана..., ми рішуче ставимось проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання...»

4. «У Петрограді зчинилися криваві події... Частина людності Петрограда за приводом більшовиків повстала озброєно проти Тимчасового правительства і хоче накинути свою волю всій Російській республіці...»

5. «Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям»

- А 1, 3
- Б 2, 4
- В 1, 5
- Г 3, 4

4. Ухваливши Другий Універсал, Українська Центральна Рада

- А відмовилася від самочинного проголошення автономії до скликання Всеросійських установчих зборів
- Б включила до складу Генерального секретаріату представників Тимчасового уряду
- В призупинила конфіскацію та передання поміщицьких земель селянам
- Г припинила українізацію військових частин російської армії

5. Про якого діяча йдеться в уривку з історичного джерела?

«Він залишався романтиком, навіть очолюючи перший український уряд – Генеральний секретаріат, він жив більше емоціями та образами, ніж реаліями повсякденного життя. Риторикою, пафосом, його революційним ідеалізмом були просякнуті навіть акти державної ваги – Універсали Центральної Ради, до творення яких він мав безпосереднє відношення».

- А М. Грушевського
- Б В. Винниченка

- В Д. Дорошенка
- Г С. Петлюру

6. Збройний виступ самостійників у Києві спричинено

- А проголошенням радянської влади в Україні
- Б оприлюдненням Українською Центральною Радою Другого Універсалу
- В висуванням російським Раднаркомом ультиматуму Українській Центральній Раді
- Г наданням Тимчасовим урядом Тимчасової інструкції для Генерального секретаріату

7. Авторство якого з цитованих документів не належить Українській Центральній Раді?

- А «Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії ...хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям...»
- Б «Визнаючи, що доля всіх народів Росії міцно зв'язана, ...ми рішуче ставимось проти самовільного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання...»
- В «На час до вирішення справи... Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат...»
- Г «Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі...»

8. До якого періоду Української революції належать цитовані документи ?

1. «Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими допомогти, щоб уся Республіка Російська стала федерацією рівних і вільних народів»
2. «Влада на території Української республіки віднині належить виключно радам робітничих, солдатських і селянських депутатів; ...в центрі – Всеукраїнському з'їздові рад..., його Центральному виконавчому комітетові... Україна проголошується республікою рад»

- А вересень – жовтень 1917 р.
- Б жовтень – листопад 1917 р.
- В листопад – грудень 1917 р.
- Г грудень 1917 р. – січень 1918 р.

9. У Третньому Універсалі Української Центральної Ради було проголошено

1. прагнення розпочати й самостійно провести переговори з Німеччиною та її союзниками
2. 8-годинний робочий день, державний контроль за продукцією, виготовленою в Україні
3. скасування приватної власності на землю поміщиків та інших нетрудових господарств

- А 1, 2
- Б 1, 3
- В 2, 3
- Г 1, 2, 3

10. Падіння Української Центральної Ради (УЦР) спричинено

- А завершенням УЦР аграрної реформи та переданням землі селянам
- Б відкритою підтримкою УЦР селянських виступів і робітничих страйків

- В** відмовою УЦР від виконання умов Брест-Литовського мирного договору
Г загостренням відносин УЦР із німецьким та австро-угорським командуванням

11. Коли відбулася описана нижче подія ?

«Цією грамотою я оголошую себе Гетьманом всієї України. Управління Україною буде провадитися через посередництво призначеного мною Кабінету Міністрів. Центральна і Мала Рада з нинішнього дня розпускаються».

- А** 26 січня 1918 р.
Б 21 лютого 1918 р.
В 24 березня 1918 р.
Г 29 квітня 1918 р.

12. Який документ містить такі рядки:

«...Українська Держава стояла коло краю загибелі. Спаслася Вона, дякуючи могутньому підтриманню центральних держав, які, вірні своєму слову, продовжують і по сей час боротись за цільність і спокій України. ...Як вірний син України я вирішив взяти на себе тимчасово всю повноту влади?»

- А** «Грамота до всього українського народу» П. Скоропадського
Б Відозва «К населению Малороссии» А. Денікіна
В Наказ № 1 по Революційній повстанській армії Н. Махна
Г Звернення «До населення всієї соборної України» С. Петлюри

13. Що з вказаного нижче спричинило падіння Української Держави П. Скоропадського?

1. Вузька соціальна база гетьманату, підкорення його економічної політики інтересам окупаційної влади
2. Відновлення бойових дій радянської Росії проти України
3. Залежність стабільності режиму від німецьких та австрійських збройних формувань
4. Зосередження усієї повноти влади в руках однієї людини – гетьмана
5. Відсутність дієздатної регулярної національної армії
6. Анулювання Німеччиною Брест-Литовського договору

- А** 1, 3, 5
Б 2, 3, 6
В 1, 2, 4
Г 2, 4, 5

14. Про яку державу йдеться в уривку з історичного джерела?

«Тепер є сприятливі обставини в цьому питанні, завдання створення в Києві Української академії наук бере на себе держава. Завдання це – справа державної ваги й вирішити його не під силу приватному товариству. Участь держави в цій справі, створення Комісії для вироблення законопроекту про заснування Академії на чолі з В. І. Вернадським дасть можливість втілити думку про Академію скоро та найбільш повно...»

- А** Українську Народну Республіку доби Центральної Ради
Б Українську Державу гетьмана П. Скоропадського
В Українську Народну Республіку доби Директорії
Г Українська Соціалістичну Радянську Республіку

15. У жовтні 1918 р. було створено два українських державних університети в містах

- А** Київ, Львів
- Б** Львів, Харків
- В** Харків, Кам'янець-Подільський
- Г** Кам'янець-Подільський, Київ

16. Українська Держава Павла Скоропадського існувала впродовж

- А** жовтня 1917 р. – березня 1918 р.
- Б** квітня – грудня 1918 р.
- В** травня 1918 р. – вересня 1919 р.
- Г** квітня – грудня 1919 р.

17. У листопаді 1918 р. Український національний союз утворює Директорію з метою

- А** підготовки Акта злуки УНР та ЗУНР
- Б** боротьби проти наступаючих частин Червоної Армії
- В** організації повстання проти гетьмана П. Скоропадського
- Г** боротьби проти білогвардійських військ генерала А. Денікіна

18. До складу створеної Українським національним союзом Директорії входили

- А** С. Петлюра, М. Міхновський, С. Єфремов, В. Винниченко, О. Бош
- Б** В. Винниченко, С. Петлюра, Ф. Швець, О. Андрієвський, А. Макаренко
- В** М. Грушевський, Х. Раковський, С. Єфремов, В. Винниченко, С. Петлюра
- Г** В. Винниченко, С. Петлюра, Х. Раковський, Н. Махно, Ф. Кричевський

19. У листопаді 1918 р. В. Винниченко очолив

- А** Генеральний секретаріат Української Центральної Ради
- Б** Раду Народних Міністрів УНР
- В** Державний секретаріат ЗУНР
- Г** Директорію УНР

20. Що сприяло проголошенню цитованої нижче декларації Директорії УНР ?

«Уповноважена силою і волею трудящих України... Директорія цим заходом довершила перший акт соціального та національно-політичного визволення українського народу. Наступним етапом нашої революції є творення нових, справедливих... соціальних і політичних форм».

- А** укладення Варшавської угоди
- Б** завершення війни з радянською Росією
- В** анулювання Брест-Литовського мирного договору
- Г** повалення гетьманського режиму П. Скоропадського

21. Вищий законодавчий орган Української Народної Республіки доби Директорії – це

- А** Український Національний союз
- Б** Всеукраїнські Установчі збори
- В** Трудовий Конгрес України
- Г** Головна Українська Рада

22. У 1918 р. було створено Всеукраїнську надзвичайну комісію з метою

- А** утвердження більшовицької диктатури шляхом терору
- Б** організації та підготовки антигетьманського повстання
- В** встановлення державного контролю над промисловістю
- Г** допомоги населенню в подоланні наростаючого голоду

23. Варшавська угода між Директорією УНР і урядом Польщі передбачала

- А** військово-політичну допомогу в боротьбі проти гетьмана П. Скоропадського
- Б** військову допомогу в боротьбі проти військ генерала А. Денікіна
- В** визнання ЗУНР та відмову від втручання в її внутрішні справи
- Г** спільні воєнні дії проти Червоної Армії на території України

24. У результаті укладення в 1921 р. Ризького мирного договору

- А** припинилися бойові дії на території України
- Б** Польська Республіка визнала існування УСРР
- В** завершився Другий зимовий похід військ УНР
- Г** утворився «воєнно-політичний союз» УСРР і РСФРР

25. Головою Раднаркому України в 1919 р. був

- А** В.Ленін
- Б** Х.Раковський
- В** П.Христюк
- Г** Є.Петрушевич

26. Більшовики визнавали пріоритетним у розв'язанні національних проблем принцип «пролетарського інтернаціоналізму». Водночас у червні 1917 р. В. Ленін визнав вимоги про надання автономії Україні, висловлені Центральною Радою у І Універсалі, «найскромнішими і найзаконнішими». Виберіть з-поміж наведених тверджень те, яке, на Вашу думку, пояснює позицію більшовиків.

- А** більшовики послідовно і щиро відстоювали національні інтереси трудящих, включно з їх правом на вихід і створення незалежних держав
- Б** більшовики сподівалися заручитися підтримкою національно свідомих трудящих у боротьбі за ідеали пролетарської революції
- В** більшовики зайняли таку ж позицію, як і всі інші російські демократичні партії
- Г** така позиція відповідала тактичним задумам партії в той момент, насправді ж більшовики не збиралися виконувати своїх обцянок і мали намір у майбутньому утворити унітарну соціалістичну республіку без урахування національних інтересів народів, які б увійшли до неї

27. Яку територію України влітку 1917 р. охопив процес «більшовизації Рад»

- А** Правобережну Україну
- Б** Галичину
- В** промислові центри Сходу та Півдня України
- Г** центральні губернії України

28. Гетьманський уряд у промисловості

- А** продовжував реформаторський курс Центральної Ради, спрямований на введення «державного контролю» над виробництвом та розподілом

- Б** захищаючи інтереси робітників, підтвердив всі соціальні гарантії, надані їм Центральною Радою: восьмигодинний робочий день, право на створення власних організацій, мінімальний рівень заробітної платні, право на страйки та мітинги тощо
- В** започаткував переведення промисловості на соціалістичні підвалини господарювання
- Г** відновив старі порядки в промисловості, повернув націоналізовані підприємства колишнім власникам, значно обмежив права робітників

29. Центральна Рада стосовно жовтневих подій 1917 р. у Петрограді та приходу до влади в Росії більшовиків зайняла таку позицію

- А** цілковито підтримала збройний переворот у Петрограді, який з точки зору українців повалив контрреволюційний Тимчасовий уряд
- Б** рішуче засудила дії більшовиків, вбачаючи в них загрозу своєму впливу в Україні
- В** спочатку зайняла доброзичливу позицію стосовно більшовицького уряду, але з часом змінила її на негативну, зрозумівши, що більшовики не збираються ні з ким ділитися своєю владою
- Г** спочатку була вороже налаштована до захоплення влади більшовиками, але зрозумівши, що вони сприятимуть втіленню ідеї автономії України, змінила своє ставлення до них на доброзичливе

30. Головним отаманом військ УНР у другій половині 1919 р. був

- А** Є. Петрушевич
- Б** С. Петлюра
- В** В. Винниченко
- Г** М. Грушевський

31. Революція в Німеччині, яка прискорила вивід окупаційних військ з України, орієнтація на союз з білогвардійською Росією, антидемократичний характер внутрішньої політики, відсутність механізму реалізації аграрної реформи, що викликало незадоволення та повстанський рух українського селянства, наступ радянських військ, відновлення радянської влади в Україні – все це спричинилося до падіння

- А** Центральної Ради
- Б** радянської влади в Україні
- В** Гетьманського уряду
- Г** Директорії

32. «Збройна боротьба з Гетьманатом, демократичні свободи, 8-годинний робочий день, передача поміщицьких земель селянам» – програмні пункти звернення до населення України

- А** Центральної Ради
- Б** радянського уряду
- В** Директорії УНР
- Г** уряду гетьмана П.Скоропадського

33. Акт злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки було проголошено

- А** 1 листопада 1918 р.
- Б** 22 січня 1919 р.

- В 25 червня 1919 р.
- Г 22 січня 1920 р.

34. Союзником червоної армії в розгромі П. Врангеля та визволенні Криму від білогвардійців виступила

- А Польща
- Б армія УНР
- В повстанська армія Н.Махна
- Г армія А.Денікіна

35. Ватажками селянського повстанського руху в Україні у 1919 – 1920 рр. були

- А М.Муравйов, В.Антонов-Овсієнко
- Б С.Петлюра, М.Омельянович-Павленко
- В М.Григор'єв, Н.Махно
- Г А.Денікін, П.Врангель

36. Українська радянська республіка була проголошена на

- А Всеукраїнській селянській конференції, яка відбулася в Харкові (грудень 1917 р.)
- Б Всеукраїнському з'їзді Рад, у Харкові 12 грудня 1917 р.
- В Всеукраїнському з'їзді Рад, у Києві 4 грудня 1917 р.
- Г Всеукраїнському з'їзді Рад, в Одесі 22 грудня 1917 р.

37. Як відбувалося розв'язання більшовиками аграрного питання ?

- А передали селянам у власне користування землю без викупу
- Б передали селянам у колективне користування землю без викупу
- В здійснили лише націоналізацію землі, проте не збиралися її передавати у власність селянам
- Г передали селянам у власне користування землю за викуп

38. Який з Універсалів Центральної Ради проголосив державну незалежність Української Народної Республіки ?

- А перший
- Б другий
- В третій
- Г четвертий

39. Бій під Крутами відбувся

- А 17 листопада 1917 р.
- Б 16 січня 1918 р.
- В 17 березня 1918 р.
- Г 16 квітня 1918 р.

40. У квітні 1920 р. був підписаний Варшавський договір між

- А урядами УНР та Польщі
- Б урядами УНР та радянської Росії
- В урядами радянської України та Польщі
- Г урядами радянської Росії та Польщі

Тема 8. Україна в умовах становлення комуністичного режиму

1. Чи відображено в уривках з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства 1920-х років?

1. «Певна частина державних ресурсів і ресурсів приватного господарства дістають право вільного обігу на товарному ринку за принципом купівлі-продажу...»

2. «Тепер же кількість тих, хто харчується за рахунок закордонних комісій допомоги голодуючим в Україні, не перевищує 10% загальної кількості голодуючих...»

- А Відображено в обох уривках
- Б Лише в першому
- В Лише в другому
- Г Не відображено в жодному з уривків

2. Державно-політичний статус УСРР у 1921 – 1922 рр. визначався

- А «договірною федерацією» з РСФРР та іншими радянськими республіками посилення її підпорядкування загальнофедеративним органам влади
- Б юридичною незалежністю УСРР, яка не входила до складу жодної сусідньої держави й не перебувала з ними в союзно-договірних відносинах
- В «воєнно-політичним союзом» із РСФРР та перебуванням УСРР у її складі на правах автономного утворення
- Г «військовим союзом» із РСФРР зі збереженням УСРР формального статусу та ознак незалежної держави

3. Процес конституційного оформлення СРСР завершився

- А 1920 р.
- Б 1921 р.
- В 1922 р.
- Г 1924 р.

4. У якій галузі господарства УСРР у 1920-х роках розпочалася реалізація плану ГОЕЛРО?

- А енергетичній
- Б металургійній
- В машинобудівній
- Г вуглевидобувній

5. Що було характерним для економічного життя УСРР у 1920-х роках?

1. Продподаток
2. Кооперація
3. Трудова мобілізація
4. Ліквідація куркульства як класу
5. Госпрозрахунок
6. Коренізація

- А 1, 3, 4
- Б 2, 3, 6
- В 1, 2, 5
- Г 1, 4, 5

6. Розвиткові сільського господарства України в період НЕПу було притаманне

- А** створення агроміст із розгалуженою переробною інфраструктурою
- Б** функціонування виробничо-збутових кооперативів і товариств
- В** об'єднання всіх господарств незаможних селян у радгоспи
- Г** розгортання мережі машинно-тракторних станцій і бригад

7. «Криза збуту», що охопила економіку УСРР у 1922 – 1924 роках, характеризувалася

- А** неможливістю реалізувати продукцію на зовнішніх ринках в умовах економічної блокади
- Б** падінням цін на промислові товари в умовах зростання цін на сільськогосподарську продукцію
- В** падінням купівельної спроможності населення внаслідок зростання безробіття
- Г** падінням цін на сільськогосподарську продукцію в умовах зростання цін на промислові товари

8. Які заходи здійснювалися партійно-державним керівництвом УСРР у галузі сільського господарства республіки впродовж 1921 – 1928 рр.?

1. Зведення всіх податків із селянського двору до єдиного сільгосподатку в грошовій формі
2. Створення агроміст із розгалуженою переробною інфраструктурою
3. Розвиток мережі сільськогосподарських кооперативів і споживчих товариств
4. Упровадження продрозверстки на всю сільськогосподарську продукцію
5. Звільнення від сплати податків господарств незаможних селян
6. Створення мережі МТС для технічного обслуговування селянських господарств
7. Об'єднання всіх господарств незаможних селян у радгоспи

- А** 1, 2, 4
- Б** 1, 3, 5
- В** 3, 5, 6
- Г** 2, 4, 7

9. Які твердження щодо політики коренізації, здійснюваної в Україні в 1920-х – на початку 1930-х років, є правильними?

1. На керівних посадах представників інших національностей масово замінювали українцями
2. Приділяється особлива увага підготовці та висуванню кадрів корінної національності
3. Створюються окремі адміністративно-територіальні одиниці в місцях компактного проживання неукраїнського населення
4. Українська мова в республіці проголошується державною, а в системі освіти республіки мови національних меншин замінюються українською

- А** 1, 3
- Б** 1, 4
- В** 2, 3
- Г** 2, 4

10. У результаті здійснення в Україні в 1920-х – на початку 1930-х років політики коренізації

- А** реорганізовано національні адміністративні райони на території республіки в звичайні райони
- Б** замінено російську мову в діловодстві, освіті, засобах масової інформації державною українською мовою

- В** збільшено питому вагу українців серед керівних кадрів республіканського партійно-державного апарату
- Г** розширено повноваження республіки у сфері зовнішньої політики для здійснення культурної роботи серед українців за кордоном

11. Політика коренізації, що здійснювалася в Україні в 1920-х – на початку 1930-х років, передбачала

- А** повне витіснення російської мови державною українською мовою з діловодства та засобів масової інформації
- Б** створення національних адміністративних районів, забезпечення культурних прав національних меншин
- В** розширення повноважень республіки у сфері зовнішньої політики для здійснення культурної роботи серед українців за кордоном
- Г** суцільну заміну на керівних посадах партійно-державного апарату представників інших національностей українцями

12. Олександр Шумський і Михайло Волобуєв у 1920-х роках

- А** критикували кадрову та економічну політику союзного керівництва в Україні
- Б** засуджували «націонал-комуністичний ухил» партійного керівництва України
- В** виступали за згортання політики українізації та політики колективізації
- Г** були послідовними прихильниками сталінського плану «автономізації»

13. Курс на індустріалізацію проголошено

- А** 1921 р.
- Б** 1925 р.
- В** 1928 р.
- Г** 1930 р.

14. Темпи зростання обсягів промислового виробництва в СРСР у 1930-х роках були вищими, ніж в європейських країнах, завдяки

- А** технічній перебудові
- Б** технологічній реконструкції
- В** промислового перевороту
- Г** форсованій індустріалізації

15. Проаналізуйте статистичні дані й визначте, що стало характерним для промисловості України кінця 1930-х років порівняно з 1920-ми роками

Співвідношення між великою та дрібною промисловістю в загальному промисловому виробництві України (у %)

Види промисловості	Роки	
	1925–1926	1938
Велика промисловість		
Кількість підприємств	0,6	8,6
Кількість робітників	43,2	83,0
Валова продукція	68,7	92,5
Дрібна промисловість		
Кількість підприємств	99,4	91,4
Кількість робітників	56,8	17,0
Валова продукція	31,3	7,5

- А Повільне зростання кількості великих промислових підприємств, переважання в республіці кустарно-ремісничого сектору за кількістю зайнятих робітників
- Б Стрімкий розвиток фабрично-заводського сектору, який став домінуючим як за кількістю підприємств, так і за обсягами промислового виробництва
- В Збереження значної питомої ваги підприємств дрібної промисловості, яка залишалася домінуючою за обсягами виробництва промислової продукції
- Г Концентрація лівової частки робітників у фабрично-заводському секторі, що домінував у виробництві промислової продукції республіки

16. Курс на суцільну колективізацію сільського господарства проголошено

- А 1925 р.
- Б 1929 р.
- В 1930 р.
- Г 1932 р.

17. Що з вказаного нижче розкриває суть політики колективізації сільського господарства України, здійснюваної в 1930-х роках?

1. Збереження та державне стимулювання приватного селянського господарства
2. Масове створення колгоспів шляхом примусового усупільнення землі, реманенту, худоби
3. Утвердження соціалістичного господарювання й державної власності на засоби виробництва

- А 1, 2
- Б 1, 3
- В 2, 3
- Г 1, 2, 3

18. У яких уривках з історичних джерел відображено особливості життя українського суспільства в 1930-х роках?

1. «Загальні збори бідноти... виносили постанови про відібрання у куркулів усіх засобів виробництва. Намічали день розкуркулення й розподіляли актив бідняків по господарствам куркулів. В зазначений термін актив приходив до куркуля та описував усе його майно»
2. «Опір набув великого поширення. Зброя, яка залишилася з воєнних часів, стала умовою для розгортання партизанської війни. Партизанські загони швидко розгорталися в лісовій та лісостеповій зонах суцільної колективізації»
3. «Адміністрування, перегини по відношенню до середняка, штучне насадження колгоспів, методи насильства не тільки щодо середняка, а й бідноти набули характеру системи...»

- А 1, 2
- Б 1, 3
- В 2, 3
- Г 1, 2, 3

19. Постанову ЦВК і РНК СРСР, що ввійшла в історію як «закон про п'ять колосків», прийнято

- А 1928 р.
- Б 1930 р.
- В 1932 р.
- Г 1934 р.

20. Комісія В. Молотова, що діяла в Україні впродовж жовтня 1932 – січня 1933 рр.

- А** підводила підсумки кампанії боротьби з неписьменністю в республіці
- Б** контролювала повне виконання хлібозаготівельного плану
- В** розслідувала справу «Спілки визволення України»
- Г** уводила в дію Харківський тракторний завод

21. Чи відображено в уривках з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства 1930-х років ?

1. «Тепер же кількість тих, хто харчується за рахунок закордонних комісій допомоги голодуючим в Україні, не перевищує 10% загальної кількості голодуючих».

2. «Я готовий вислухати будь-які заяви, окрім заяв про голод на селі та прохання про допомогу. Голодують нероби та ледарі, які виробляють по 30–40 трудоднів на рік».

- А** Відображено в обох уривках
- Б** Лише в першому
- В** Лише в другому
- Г** Не відображено в жодному з уривків

22. Конституція Української РСР 1937 р. законодавчо закріплювала

- А** початок переходу від буржуазного ладу до соціалізму
- Б** перемогу соціалізму та побудову основ соціалістичного суспільства
- В** входження республіки до складу СРСР без права виходу з його складу
- Г** побудову суспільства розвиненого соціалізму та керівну роль компартії в державі

23. «Розстріляне відродження» – умовна назва

- А** покоління українських політичних діячів часів Української революції знищених під час Великого терору 1930-х років
- Б** групи українських «буржуазних спеціалістів», розстріляних у ході боротьби зі «шкідництвом» у 1920 – 1930-х роках
- В** літературно-мистецької генерації України 1920 – 1930-х років, репресованої сталінським режимом
- Г** плеяди видатних українських учених, засуджених у 1930-роках у справі «Спілки Визволення України»

24. Які верстви українського суспільства зникають наприкінці 1930-х років?

- А** підприємці, інтелігенція, духовенство
- Б** духовенство, промисловці, селяни-власники
- В** селяни-власники, промисловці, підприємці
- Г** підприємці, наймані робітники, духовенство

25. Про який судовий процес йдеться в уривку з історичного джерела?

«На лаву підсудних сіло 45 осіб: академіки професори, лікарі, священники, письменники, студенти та викладачі вищої школи, вчителі. Основним обвинувачуваним влада робила віце-президента ВУАН С. Єфремова. Звинувачувальний вирок зайняв кілька номерів столичної газети «Вісті».

- А** «Шахтинська справа»
- Б** «Спілка визволення України»
- В** «Український національний центр»
- Г** «Українська військова організація»

26. Вкажіть назви мирних договорів, у яких, серед іншого, визначалася державна належність західноукраїнських земель у 1920-х роках

1. Версальський
2. Сен-Жерменський
3. Нейський
4. Тріанонський
5. Севрський
6. Ризький

- А** 1, 2, 5
Б 2, 4, 6
В 1, 3, 6
Г 2, 3, 5

27. У Паризькому протоколі (1920 р.) задекларовано, що «Англія, Франція, Італія ... вважають цілком виправданим приєднання Бессарабії до...»

- А** Української Соціалістичної Радянської Республіки
Б Української Народної Республіки
В Королівства Румунія
Г Республіки Польща

28. Уряд якої країни вживав упродовж 1920 – 1930-х років описані нижче заходи ?

«На Волині та Поліссі протягом п'яти років осаджено понад 8 тисяч родин військових. Дано їм, за розпорядженням уряду, найкращі землі від 20 до 80 га, деревину на будівництво, грошей чимало».

- А** Румунії
Б Чехословаччини
В Польщі
Г Угорщини

29. Масові репресії щодо українського населення Галичини, здійснені польським урядом восени 1930 р., отримали офіційну назву

- А** асиміляція
Б пацифікація
В депортація
Г нормалізація

30. У якому році було проголошено незалежність Карпатської України?

- А** 1923 р.
Б 1939 р.
В 1941 р.
Г 1945 р.

31. У якому уривку з історичного джерела відображено один із заходів, спрямованих на асиміляцію українців у 1920 – 1930-х роках?

- А** «Міністерство освіти категорично відхилило прохання відкрити школи з викладанням українською мовою, наголосивши, що громадяни зобов'язані давати своїм дітям освіту тільки в школах з румунською мовою викладання»

- Б «На Волині та Поліссі осаджено понад 8 тисяч родин військових. Дано їм за це грошей чимало»
- В «Країна русинів на південь від Карпат буде мати окремий сойм. Цей сойм буде виконувати владу в усіх мовних, шкільних, релігійних питаннях краю»
- Г «Відновлюються культурні товариства, театральні трупи, студентські гуртки та органи преси. За таких обставин можна було думати про відродження українського життя в обмежених рамках»

32. Юридичне оформлення СРСР відбулося

- А 30 грудня 1922 р.
- Б 28 грудня 1920 р.
- В 31 січня 1924 р.
- Г 30 грудня 1924 р.

33. Основний підсумок розвитку промисловості України в роки перших (довоєнних) п'ятирічок полягав у тому, що

- А Україна перетворилася на високо розвинену індустріальну країну
- Б економіка України за характером залишалася аграрною, промисловість майже не розвивалася
- В у республіці було створено індустріальну (промислову) базу; характер економіки України змінився з аграрного на переважно індустріальний
- Г в Україні було проголошено НЕП

34. Як називались органи, на які в роки суцільної колективізації покладалося завдання організаційного зміцнення колгоспів ?

- А комнезами
- Б політвідділи МТС
- В ДПУ-НКВС
- Г комуни

35. В Україні в роки «індустріалізації» першочерговий розвиток отримали наступні галузі промисловості

- А енергетика, металургія, легка промисловість
- Б видобувні галузі та первинна обробка сировини, енергетика, металургія
- В харчова, легка промисловість, машинобудування
- Г енергетика, машинобудування, харчова промисловість

36. Система договорів, укладена між Україною та Росією і радянськими республіками в роки громадянської війни і після її завершення, передбачала спільне керівництво армією, фінансами, господарським розвитком цих країн (так звана «договірна федерація»). Це спільне керівництво забезпечували такі владні структури

- А спеціальні федеративні органи влади за участю представників усіх республік
- Б відповідні владні структури Російської Федерації
- В українські владні структури здійснювали самостійну політику в цих питаннях
- Г владні структури союзних республік

37. У роки перших (довоєнних) п'ятирічок велика промисловість України

- А перейшла в підпорядкування загальносоюзних наркоматів
- Б контролювалася урядом республіки

- В** перебувала, як правило, у приватній власності
- Г** перебувала у спільній власності України і Росії

38. Карткова система, запроваджена у містах УРСР (як і в СРСР) через продовольчу кризу, була скасована у

- А** 1932 р.
- Б** 1934 р.
- В** 1936 р.
- Г** 1939 р.

39. Поширений метод позаекономічного примусу, а радше, ідеологічного ошукування робітників України в роки перших (довоєнних) п'ятирічок – це

- А** масові репресії
- Б** соціалістичне змагання
- В** госпрозрахунок
- Г** карткова система

40. Соціальні зміни в структурі населення України в міжвоєнний період були зумовлені

- А** соціалістичною модернізацією економіки України
- Б** насильницьким знищенням соціальних верств населення у роки громадянської війни
- В** високим рівнем міграції населення через стихійні лиха
- Г** еміграцією в інші країни

Тема 9. Україна у Другій світовій війні та першому повоєнному десятилітті

1. Відповідно до «пакту Молотова – Ріббентропа» розмежування сфер впливу між Німеччиною та СРСР відбулося по лінії річок

- А Нарев, Вісла, Дністер
- Б Вісла, Сян, Збруч
- В Збруч, Одер, Буг
- Г Нарев, Вісла, Сян

2. Друга світова війна розпочалася нападом

- А Франції на Німеччину
- Б Німеччини на Радянський Союз
- В Радянського Союзу на Фінляндію
- Г Німеччини на Польщу

3. Коли відбулася описана нижче подія?

«Польська держава та її уряд фактично перестали існувати. ...радянський уряд не може... байдуже ставитися до того, що ...українці та білоруси, які проживають на території Польщі, кинуті напризволяще. ...радянський уряд дав розпорядження Головному командуванню Червоної Армії віддати наказ перейти кордон і взяти під свій захист життя та майно населення Західної України і Західної Білорусії».

- А 23 серпня 1939 р.
- Б 1 вересня 1939 р.
- В 17 вересня 1939 р.
- Г 28 вересня 1939 р.

4. Коли було укладено цитований нижче документ?

«Уряд СРСР та Німецький Уряд після розпаду колишньої Польської держави розглядають як своє завдання відновити мир на цій території...З цією метою вони дійшли згоди в наступному:

Стаття I. Уряд СРСР та Німецький Уряд встановлює в якості кордону... на території колишньої Польської держави лінію, яка нанесена на додану до цього карту та більш докладно буде описана в додатковому протоколі».

- А 23 серпня 1939 р.
- Б 1 вересня 1939 р.
- В 28 вересня 1939 р.
- Г 28 червня 1940 р.

5. Політика радянзації західних областей України в 1939 – 1941 роках характеризувалася

- А налагодженням співробітництва влади з політичними партіями
- Б націоналізацією промисловості, торгівлі, земель великих власників
- В лояльним ставленням влади до священників греко-католицької церкви
- Г залученням «буржуазних спеціалістів» до процесу форсованої індустріалізації

6. Унаслідок включення в 1940 р. Північної Буковини та Бессарабії до складу СРСР

- А** Північна Буковина та Бессарабія ввійшли до складу Української РСР
- Б** Північна Буковина та Бессарабія утворили нову союзну республіку – Молдавську РСР
- В** Північна Буковина ввійшла до складу УРСР, а Бессарабія – до складу Молдавської Автономної РСР
- Г** Північна Буковина ввійшла до складу УРСР, а Бессарабію поділено між Українською та новоутвореною Молдавською РСР

7. Вкажіть причину поразок Червоної Армії на початковому етапі Великої Вітчизняної війни?

- А** Зосередження основних сил радянських військ на Далекому Сході
- Б** Поразка й капітуляція Франції та Великої Британії – союзників СРСР у війні
- В** Масові репресії наприкінці 1930-х років проти армійського командного складу
- Г** Розташування радянських військ, авіації, складів боєприпасів далеко від кордонів

8. Найбільша танкова битва початкового періоду Великої Вітчизняної війни відбулася в районі міст

- А** Луцьк – Рівне – Броди
- Б** Вінниця – Житомир – Біла Церква
- В** Львів – Перемишль – Чернівці
- Г** Житомир – Бердичів – Київ

9. У результаті бойових дій літа – осені 1941 р. німецькі війська та їхні союзники

- А** змогли просунути лише на 200 – 300 км углиб території України
- Б** захопили всю Правобережну, більшу частину Лівобережної України та Крим
- В** окупували лише територію Правобережної України й були зупинені на Дніпрі
- Г** захопили територію Галичини та Волині, зупинившись на лінії Рівне – Вінниця

10. Рейди партизанських з'єднань на Правобережну Україну в 1943 р., окрім воєнних цілей, передбачали

- А** нейтралізацію впливу на цій території ОУН та її збройних формувань
- Б** постачання продовольства населенню окупованих територій
- В** відновлення в регіоні радянської влади
- Г** мобілізацію до лав Червоної Армії

11. Початком визволення території України від нацистської окупації став контрнаступ радянських військ у ході

- А** битви під Москвою
- Б** Сталінградської битви
- В** Курської битви
- Г** «Битви за Дніпро»

12. «Рейкова війна» – це

- А** операції передових радянських військових частин на Лівобережній Україні влітку 1943 р. із широкомасштабним використанням бронепоездів
- Б** операції підпілля ОУН і загонів УПА зі знищення великих залізничних вузлів і станцій Галичини та Правобережної України впродовж липня – серпня 1942 р.

- В** операції радянських партизанів із руйнування залізниць, мостів, знищення ешелонів, здійснені напередодні та під час Курської битви
- Г** військово-диверсійні операції Червоної Армії проти залізничних панцерних частин вермахту

13. Перебіг якої воєнної операції Червоної Армії описано в уривку з історичного джерела?

«Під безперервним вогнем артилерії та ударами німецької авіації війська змушені були проводити переправу... часто переправлялися через річку без танків і важкої артилерії. Під вогнем ворога воїни пливли на правий берег хто як міг: тримаючись за дошки, плащ-намети, напхані соломою. Тонули тисячами в холодній листопадовій воді».

- А** Одеської наступальної операції
- Б** Київської наступальної операції
- В** Кримської наступальної операції
- Г** Корсунь-Шевченківської операції

14. Корсунь-Шевченківська наступальна операція радянських військ здійснювалася впродовж

- А** червня – липня 1943 р.
- Б** листопада – грудня 1943 р.
- В** січня – лютого 1944 р.
- Г** квітня – травня 1944 р.

15. Коли відбувалася воєнна операція Червоної Армії, завершальний етап якої описано в уривку з історичного джерела?

«Під ударами радянських військ німецькі та румунські дивізії відступали з півночі та сходу півострова до Севастополя. Війська 4-го Українського фронту розпочали штурм севастопольських укріплень в напрямку Північної бухти. Особливо запеклі бої точилися на Сапун-горі, яка була ключем оборони міста .9 травня Севастополь було звільнено. Рештки німецького угруповання відійшли на мис Херсонес, де були знищені, або взяті в полон».

- А** 1943 – 1944 рр.
- Б** 1944 р.
- В** 1944 – 1945 р.
- Г** 1945 р.

16. У якому році Українська РСР стала членом Організації Об'єднаних Націй?

- А** 1944 р.
- Б** 1945 р.
- В** 1949 р.
- Г** 1954 р.

17. Хронологічні рамки якого явища історії України є зайвими в ланцюжку «1921 – 1923 рр., 1932 – 1933 рр., 1941 – 1945 рр., 1946 – 1947 рр.» ?

- А** 1921 – 1923 рр.
- Б** 1932 – 1933 рр.
- В** 1941 – 1945 рр.
- Г** 1946 – 1947 рр.

18. 1945 рік в історії України пов'язаний із

- А включенням до її складу Закарпаття, голодом у центральних і південних областях
- Б голодом у центральних і південних областях, операцією «Вісла»
- В операцією «Вісла», початком членства республіки в ООН
- Г початком членства республіки в ООН, включенням до її складу Закарпаття

19. Як називається процес, описаний в уривку з історичного джерела?

«Після закінчення Другої світової війни на батьківщину поверталися сотні тисяч військовополонених та цивільних осіб, що добровільно чи примусово опинилися за межами своєї країни внаслідок війни».

- А демобілізація
- Б реевакуація
- В депортація
- Г репатріація

20. У військових діях на території України в 1941 – 1944 рр. не брали участі

- А радянська армія
- Б англо-французькі союзні війська
- В радянські партизанські загони
- Г ОУН-УПА

21. Які землі належали до складу Райхскомісаріату «Україна» ?

- А Львівська, Дрогобицька, Станіславська й Тернопільська області
- Б Правобережжя, більша частина Лівобережжя й південні райони, що прилягали до Криму
- В Східні райони України аж до узбережжя Азовського моря та Кримський півострів
- Г Одеська область, південні райони Вінницької та західні райони Миколаївської областей

22. Коли відбулися події, про які йдеться у фрагменті з донесення німецького посла в Москві ?

«Раптовий поворот у політиці Радянського Союзу після багатьох років пропаганди..., ще не дуже ясно зрозумілий населенню... Радянський уряд робить усе можливе, щоб змінити ставлення населення до Німеччини. Пресу ніби підмінили... Роками розповсюджувана недовіра до Німеччини не може бути швидко розсіяна, незважаючи на ефективну контрпропаганду, що здійснюється на партійних та виробничих зборах. Населення висловлює сумнів, що після того, як Німеччина розгромить Польщу, вона може піти проти Радянського Союзу».

- А 1939 р.
- Б 1941 р.
- В 1942 р.
- Г 1943 р.

23. Для всіх течій Руху Опору в Україні за років Другої світової війни характерною була боротьба за...

- А звільнення від нацистських загарбників
- Б незалежну соборну Україну
- В відновлення радянської України
- Г повернення західноукраїнських земель до складу Польщі

24. Коли відбулися події, про які йдеться у фрагменті джерела ?

«По обидва боки широченної Хрещатицької долини... стоять...княни й дивляться. Порівнюють. Ще позавчора цими ж дорогами йшла поморена, розбита червона армія, пленталася-брела жалюгідна піхота, стомлена, з оброслими, заболоченими і байдужими до власних страждань лицами, у брудних, розпанаханих шинелях. Ті, що їдуть на моторах... на легкових, тягарових автах, мотоциклах, велосипедах, знову гігантських автовагонах, танках, гарматах, – наче прорвалася загата й ринула безконечна моторизована ріка... ці всі – добірні, виглядусувані, сяючі чистотою, молодістю, червонощокістю, красою нордійських облич». (З романа-хроніки Д.Гуменної «Хрещатий яр»)

- А 1939 р.
- Б 1941 р.
- В 1942 р.
- Г 1943 р.

25. Назву якого міста пропущено ?

У січні 1944 р. майже 2,3 мільйонна Червона армія розпочала визволення Правобережної України та Криму. Успішне досягнення цієї мети великою мірою було забезпечене перемогою в січні-лютому під _____

- А Дніпропетровськ
- Б Запоріжжя
- В Одеса
- Г Корсунь-Шевченківський

26. У якому з варіантів міста розташовано в тій послідовності, як їх було звільнено від німецької окупації ?

- А Донецьк, Одеса, Київ, Ужгород
- Б Дніпропетровськ, Миколаїв, Ужгород, Львів
- В Суми, Запоріжжя, Севастополь, Київ
- Г Харків, Житомир, Миколаїв, Львів

27. У яких твердженнях йдеться про характерні риси радянського партизанського руху в окупованій вермахтом Україні ?

1. Здійснення диверсій на транспортних комунікаціях та збір розвідувальної інформації
2. Розгортання пропагандистської кампанії із закликами до створення незалежної соборної України
3. Сприяння фронтовим операціям Червоної армії
4. Узгодження воєнних дій з воєнними операціями національного підпілля
5. Загони та з'єднання діяли здебільшого на теренах дистрикту «Галичина» та західних землях Райхскомісаріату «Україна»

- А 1, 3
- Б 2, 4
- В 3, 5
- Г 4, 5

28. Коли було ухвалено документ, уривок з якого наведено ?

«Волею українського народу, Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої

голови цілі покоління найкращих синів України. Організація Українських Націоналістів, яка під проводом її Творця й Вождя Євгена Коновальця вела в останніх десятиліттях кровавого московсько-большевицького поневолення завзяту боротьбу за свободу, взиває весь український нарід не скласти зброї так довго, доти на всіх українських землях не буде створена Українська Суверена Держава».

- А 1939 р.
- Б 1940 р.
- В 1941 р.
- Г 1942 р.

29. Про яку військову операцію з визволення України йдеться в уривку з джерела ?

«...Могутній вал радянських армій Центрального, Воронезького та Степового фронтів, набравши розгону на курських і белгородських полях, покотився до Дніпра, вздовж якого проходив гітлерівський «Східний вал». Фюрер на весь світ заявив, що на Дніпрі... «буде боротися, якщо треба, сім років». Атаки, контратаки змінювалися довгим нудотно-бездіяльним сидінням в окопах... Звідки мені було знати, що вже десь таємно з Букринського на Лютізький плацдарм перекидається потужна танкова армія генерала Рибалка...».

- А Київська наступальна в листопаді 1943 р.
- Б Житомирсько-Бердичівська в грудні 1943 р. – січні 1944 р.
- В Корсунь-Шевченківська в січні – лютому 1944 р.
- Г Проскурівсько-Чернівецька в березні – квітні 1944 р.

30. Внаслідок якої воєнної операції Червоної армії було звільнено Ужгород і завершено визволення всієї території України ?

- А Корсунь-Шевченківська (січень – лютий 1944 р.)
- Б Умансько-Ботошанська (березень – квітень 1944 р.)
- В Львівсько-Сандомирська (липень – серпень 1944 р.)
- Г Східно-Карпатська (вересень – жовтень 1944 р.)

31. У яких уривках йдеться про події, що відбулися після звільнення від нацистських загарбників теренів України (Правобережжя, Крим) ?

1. «...Розгорнулася запекла зустрічна танкова битва у смузі Південно-Західного фронту – у районі Луцьк-Броди-Рівне-Дубно. З обох боків на ділянці завширшки 70 км зіткнулося близько двох тисяч танків. У небі діяли сотні літаків, переважно німецьких. Тиждень тривала ця танкова битва»

2. «...Державний Комітет Оборони ухвалив рішення про виселення кримських татар з Кримської АРСР в Узбецьку РСР. При цьому пояснювалось, що кримські татари співпрацювали з нацистами. Факти такої співпраці з боку окремих осіб було використано для того, щоб депортувати близько 200 тисяч кримських татар»

3. «...У рейд західними областями України (Карпатський рейд) вирушило партизанське з'єднання під командуванням С.Ковпака. Мета походу – рейкова війна, знищення нафтопромислів. Підірвавши залізничний міст біля Тернополя, партизани перервали рух по дорозі, яка пропускала понад 40 німецьких ешелонів щодня у напрямку Східного фронту»

- А 1, 2
- Б 2, 3
- В 1, 3
- Г 1, 2, 3

32. У якому твердженні йдеться про наслідки Корсунь-Шевченківської воєнної операції Червоної армії (січень – лютий 1944 р.) ?

А Звільнено істотну частину території Правобережної України та Молдови. Вихід на державний кордон СРС з Румунією

Б Наймасштабніше оточення на той час військ противника, знищення 10 німецьких дивізій, що потрапили в оточення

В Звільнення території Київської та Житомирської областей, деяких районів Вінниччини та Рівненщини. Визволено Кіровоград

Г Розгромлено 8 німецьких дивізій (серед них і дивізію «СС Галичина»), звільнено західні області України

33. Коли відбулися події, про які йдеться у фрагменті джерела ?

«О 3-й годині 30 хвилин ранку підійшли до степового аулу Ойсул. Ми заходили в хати й оголошували: «Іменем радянської влади ! За зраду Батьківщини ви виселяєтесь в інші райони Радянського Союзу». Операція була підготовлена блискуче: в аул прибуло стільки новеньких американських «фордів» і «студебекерів», що вони вивезли все населення за одну ходку до найближчої залізничної станції. Одна стара татарка, збожеволівши від горя і несподіванки, кинулася тікати в степ і була зрізана кулеметною чергою...». (Зі спогадів військовослужбовця, учасника операції)

А 1942 р.

Б 1943 р.

В 1944 р.

Г 1945 р.

34. Особливість процесу післявоєнної відбудови народного господарства України (1945 – початок 1950-х років) визначалася

1. першочерговою відбудовою важкої промисловості та енергетики
2. спрямуванням основної частини капіталовкладень у соціальну сферу
3. пріоритетним розвитком сільського господарства як джерела фінансування промисловості

4. опорою лише на власні сили та ресурси Радянського Союзу

5. відсутністю достатньої кількості кваліфікованої робочої сили

6. використанням фінансової та технічної допомоги за «планом Маршалла»

А 1, 4, 5

Б 3, 5, 6

В 1, 2, 4

Г 2, 3, 6

35. Процес післявоєнної відбудови в Україні (1945 – початок 1950-х років) характеризувався

А відбудовою економіки України як самостійного, самодостатнього комплексу з використанням західної фінансової та технічної допомоги

Б наявністю достатньої кількості кваліфікованої робочої сили та спрямуванням основної частини капіталовкладень у відбудову соціальної сфери

В першочерговою відбудовою важкої промисловості та енергетики з опорою лише на власні сили та ресурси Радянського Союзу

Г поверненням усіх евакуйованих на схід СРСР підприємств, їх модернізацією на базі обладнання, що СРСР отримував як репарації

36. Чи відображено в уривках з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства в період післявоєнної відбудови (1945 – початок 1950-х років)?

1. «Долаючи нестачу кадрів, влада розпочала широко залучати на робочі місця жінок. Попри великі фізичні труднощі, жінки працювали забійниками, прохідниками на шахтах металургами, будівельниками. Частка жінок серед робітників промисловості становила 35,9%»

2. «Житлові й побутові умови населення, незважаючи на значні масштаби будівництва, залишалися важкими. Мільйони сімей жили в бараках, перенаселених «комуналках», не пристосованих для життя підвальних приміщеннях...»

- А відображено в обох уривках
- Б лише в першому
- В лише в другому
- Г не відображено в жодному з уривків

37. «Операція «Вісла» – це

- А воєнна операція Армії Крайової проти загонів УПА на завершальному етапі Другої світової війни
- Б примусове виселення українського населення з його етнічних земель на сході Польщі до її західних воєводств, здійснене польським урядом у 1947 р.
- В переселення українського населення з його етнічних територій, що увійшли до складу Польщі, до УРСР, здійснене на підставі договору 1945 р.
- Г спільна польсько-радянська військово-каральна операція на території Західної України проти загонів УПА та місцевого населення, яке підтримувало їх

38. Перелік яких термінів і понять потрібно використовувати, характеризуючи процес радянзації західних областей України після Другої світової війни?

- А Операція «Вісла», розкуркулювання, мобілізація, Голодомор, «саморозпуск» УГКЦ
- Б Індустріалізація, кооперація, волонтаризм, «культурна революція», депортації
- В Раднаргоспи, колективізація, депортації, прискорення, політичні реабілітації
- Г Індустріалізація, колективізація, «культурна революція», депортації, репресії

39. Суть політики радянзації західних областей України в період післявоєнної відбудови (1945 – початок 1950-х років) полягала в

- А переселенні українців західних областей до центральних і східних областей УРСР
- Б уніфікації всіх сфер життя відповідно до норм, утверджених у СРСР
- В репресіях проти священників Української греко-католицької церкви
- Г придушенні збройної боротьби підпілля ОУН і загонів УПА

40. Для якого періоду історії України були характерними такі висловлювання?

«Зворотню стороною буржуазного націоналізму є безрідний космополітизм, що проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»

- А кінця 1930 – початку 1940-х років
- Б другої половини 1940 – початку 1950-х років
- В другої половини 1950 – початку 1960-х років
- Г кінця 1960 – першої половини 1970-х років

Тема 10. Україна у 60 – 80-ті роки ХХ ст.

1. Що було однією зі складових політики десталінізації (1953 – 1964 рр.)?

- А Лібералізація державної політики щодо церкви, розширення мережі церковних громад
- Б Ліквідація монополії КПРС на владу, передача влади З'їзду народних депутатів
- В Реорганізація партійного апарату та створення національних комуністичних партій
- Г Ліквідація системи ГУЛАГу, амністія та реабілітація незаконно засуджених

2. «Реабілітація» – це

- А повернення після війни на батьківщину військовополонених, цивільних полонених, які були направлені на примусові роботи, біженців
- Б насильницьке відчуження чи тимчасове вилучення державою для її потреб майна, продовольства громадян
- В виправдання, відновлення в правах неправильно звинувачених, зганьблених чи засуджених осіб
- Г створення умов для вільної діяльності політичних партій, громадських організацій

3. Прочитайте уривок з історичного джерела

«Упродовж 1953 – 1958 рр. державні закупівельні ціни в Українській РСР для колгоспів на продукти сільського господарства збільшилися загалом втричі, зокрема на зерно – у 7 разів, на картоплю – у 8, на продукти тваринництва – у 5,5 раза. Дозволено видавати колгоспникам грошовий аванс – 25% коштів, що отримували колгоспи від реалізації худоби та продуктів тваринництва».

Заходи, вжиті партійно-державним керівництвом УРСР, передбачали

- А реорганізацію частини колгоспів у радгоспи та укрупнення колгоспів
- Б створення умов для розвитку присадибного господарства колгоспників
- В здійснення переходу від жорсткого планового до ринкового виробництва
- Г посилення матеріальної зацікавленості селян у суспільному виробництві

4. Які з вказаних нижче заходів партійно-державного керівництва в 1950 – середині 1960-х років вплинули на життєвий рівень населення України?

1. Заборона робітникам і службовцям самочинно змінювати місце своєї роботи
2. Упровадження державних позик і збільшення присадибного господарства колгоспників
3. Ведення широкомасштабного індустріального житлового будівництва
4. Створення сфери побутових послуг і системи громадського харчування
5. Установлення щомісячного авансування та пенсій за віком для колгоспників
6. Підвищення рівня оплати праці, упровадження п'ятиденного робочого тижня

- А 1, 4, 5
- Б 2, 3, 6
- В 1, 2, 4
- Г 3, 5, 6

5. «Раднаргоспи» – це

- А** органи управління, на які покладалася координація промислової кооперації підприємств України в рамках Ради економічної взаємодопомоги (РЕВ)
- Б** організації, що керували системою державних закупівель сільськогосподарської продукції в Україні
- В** державні органи, що здійснювали укрупнення колгоспів, продаж їм техніки машинно-тракторних станцій (МТС)
- Г** органи державного управління, утворені за територіальним принципом, що керували промисловістю та будівництвом у межах економічних районів

6. Управління галузями народного господарства УРСР через систему раднаргоспів здійснювалося впродовж

- А** 1945 – 1953 рр.
- Б** 1954 – 1964 рр.
- В** 1957 – 1965 рр.
- Г** 1964 – 1972 рр.

7. Децентралізація управління промисловістю в другій половині 1950-х років відбулася внаслідок

- А** впровадження системи рад народного господарства (раднаргоспів)
- Б** ліквідації союзних та утворення республіканських галузевих міністерств
- В** створення вільних економічних зон на базі республіканських підприємств
- Г** ліквідації директивного планування й упровадження госпрозрахунку на підприємствах

8. Яка зміна в економічному розвитку України в другій половині 50-х – першій половині 60-х років пов'язана зі створенням раднаргоспів ?

- А** Встановлення щомісячного авансування та пенсій за віком для колгоспників
- Б** Рационалізація використання місцевих матеріальних і людських ресурсів
- В** Перехід підприємств на повний госпрозрахунок у межах економічних зон
- Г** Ліквідація товарно-грошових відносин і централізованого планування

9. Внаслідок упровадження в 1957 р. територіального принципу управління народним господарством

- А** посилено централізованість планування
- Б** ліквідовано товарно-грошові відносини
- В** поглиблено регіональну спеціалізацію
- Г** створено вільні економічні зони

10. Якими рішеннями в галузі сільського господарства політика керівництва УРСР в добу «відлиги» відрізнялася від політики в період післявоєнної відбудови?

1. Укрупнення колгоспів
2. Розширення площ посівів кукурудзи
3. Скорочення розмірів присадибних ділянок колгоспників
4. Упровадження системи закупівель сільськогосподарської продукції

- А** 1, 2
- Б** 1, 4
- В** 2, 3
- Г** 2, 4

11. До виконання яких завдань долучилася Україна, ставши членом ЮНЕСКО в 1954 р.?

- А** Надавати допомогу країнам, що розвиваються, у поліпшенні умов життя дітей, захисту їхніх прав
- Б** Сприяти зміцненню миру та безпеки шляхом розширення співробітництва народів у галузях освіти, науки, культури та інформації
- В** Забезпечувати врегулювання проблем біженців, надання їм правового захисту та матеріальної допомоги
- Г** Досліджувати стан довкілля, брати активну участь у ліквідації екологічних катастроф та їхніх наслідків

12. У яких роках в українській науці відбулися описані нижче зрушення?

«В Інституті надтвердих матеріалів виготовлено перші штучні алмази, у Фізико-технічному інституті побудовано найбільший у світі на той час прискорювач електронів, в Інституті фізики розгорнулися дослідження в галузі фізики атомного ядра завдяки введенню в дію ядерного реактора».

- А** 1950-х рр.
- Б** 1960-х рр.
- В** 1970-х рр.
- Г** 1980-х рр.

13. Виникнення в Україні руху «шістдесятників» зумовлено

- А** лібералізацією суспільно-політичного та духовного життя
- Б** збільшенням фінансування культури та народної творчості
- В** долученням до європейської та світової культурної спадщини
- Г** поверненням в українську культуру забутих і репресованих імен

14. Алла Горська, Іван Драч, Василь Стус – діячі, яких об'єднує

- А** членство в Українській Гельсінській групі
- Б** участь у масовій акції підтримки «Празької весни»
- В** належність до «шістдесятників» в українській культурі
- Г** перебування в ув'язненні за «антирадянську агітацію та пропаганду»

15. На чію адресу були висунуті такі звинувачення?

«Ця «праця» має явний антирадянський характер... в ній зводиться наклеп на національну політику КПРС, робиться спроба розпалити ворожнечу між українським і російським народами. З цією метою автор вдається до спотворення положень ленінської національної політики, змісту творів класиків марксизму-ленінізму з національного питання».

- А** В. Стуса
- Б** І. Дзюби
- В** О. Гончара
- Г** Л. Костенко

16. Яка особливість економічного розвитку України 1970 – початку 1980-х років підтверджується поданими нижче даними ?

«У республіці, на яку припадало 2,6% території СРСР, було побудовано майже 40% атомних енергоблоків, продукувалося близько 40% усієї радянської сталі, 34% вугілля, 51%

чавуну, частка промисловості, що працювала на споживчий ринок, становила 29%, тоді як у розвинутих країнах цей показник сягав 50–60% і більше».

- А посилення економічної самостійності
- Б деформованість структури економіки
- В зростання конкурентоспроможності продукції
- Г зниження матеріало- та енергомісткості виробництва

17. Які явища були характерні для суспільного розвитку України в 1970 – на початку 1980-х років?

1. Домінування подвійної моралі, що виправдовувала незаконні способи задоволення особистих потреб
2. Загострення житлової проблеми, наростання товарного дефіциту
3. Прискорення темпів зростання реальних доходів населення

- А 1, 3
- Б 1, 2
- В 2, 3
- Г 1, 2, 3

18. Яке поняття є зайвим в логічному ланцюжку: «відлига – застій – дисидентство – перебудова»?

- А відлига
- Б застій
- В дисидентство
- Г перебудова

19. Утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод пов'язано з

- А подіями «Празької весни»
- Б інтервенцією радянських військ до Афганістану
- В ухваленням ООН Загальної Декларації прав людини
- Г проведенням Наради з безпеки та співробітництва в Європі

20. Які цілі діяльності Української Гельсінської групи?

1. Ознайомлювати світове співтовариство з фактами порушення прав людини в Україні
2. Сприяти реформуванню радянської політичної системи в Україні
3. Ознайомлювати українську громадськість із Загальною декларацією прав людини

- А 1, 2
- Б 2, 3
- В 1, 3
- Г 1, 2, 3

21. Що було однією з ознак дисидентського руху в Україні в другій половині 60-х – першій половині 80-х років?

- А мирний, ненасильницький характер боротьби
- Б поширення руху лише в західних областях України

- В** домінування релігійної течії, її підтримка православною церквою
- Г** координація масових антиурядових акцій із московськими групами

22. Через «самвидав» упродовж 70-х – початку 80-х років розповсюджувалась інформація

- А** «...про порушення свободи слова, судові і позасудові репресії в Україні, становище українських політв'язнів у тюрмах і таборах...»
- Б** «про проблеми та досягнення передової української радянської науки, її роль у піднесенні розвитку народного господарства республіки...»
- В** «...про здобутки й перспективи радянської економіки, роль Комуністичної партії Радянського Союзу в покращенні добробуту радянських людей...»
- Г** «...про боротьбу народів за свою свободу, духовне та соціальне розкріпачення, роль СРСР у зміцненні миру у всьому світі...»

23. Головне завдання діяльності Української Гельсінської групи

- А** реалізація Україною конституційного права на вихід зі складу СРСР
- Б** ліквідація монополії КПРС на владу та демократизація суспільного життя в Україні
- В** ознайомлення світового співтовариства з фактами порушення прав людини в Україні
- Г** здійснення структурної перебудови економіки України на ринкових засадах

24. Які твердження характеризують явища та процеси соціально-економічного життя УРСР за доби «відлиги» ?

1. Втрата значення особистого господарства через зростання обсягів виробництва сільськогосподарської продукції в колгоспах
2. Відтік молоді з села позитивно позначився на темпах зростання промислового виробництва, але підривав сільське господарство
3. Великі присадибні ділянки і наявність великої рогатої худоби у робітників та службовців радгоспів були перешкодою розвитку радгоспного виробництва
4. Встановлення державної системи пенсійного забезпечення колгоспників: право на пенсію чоловіки одержували у віці – 60 році, а жінки – 55
5. Влада не наважилася поширити паспортну систему на все населення сільської місцевості, проте істотно послабила паспортний режим
6. Зменшення матеріальної зацікавленості колгоспників, скорочення державних асигнувань на потреби села

- А** 1, 3, 6
- Б** 2, 4, 5
- В** 2, 3, 5
- Г** 3, 4, 6

25. Про засідання якої дисидентської організації йдеться ?

Іван Кандиба згадує: «Виступив Лук'яненко спочатку. Потім я. Я сказав приблизно такі фрази, що викликали тоді навіть між нами непогодження: «Проект програми взагалі я схвалюю. Але мені не подобається те, що на базі марксизму-ленінізму вона побудована». А тоді Вірун мені зразу таку репліку каже: «Без марксизму-ленінізму далі, як до Києва, не дійдеш». Ну, такий собі конфлікт. І якраз Левко тоді записував свого рода нотатки. Вони так і називаються: «Нотатки на зборах шостого листопада». Потім у справі фігурували... Значить,

вирішили все-таки замінити цю програму... І доручили знов таки Лук'яненку в іншій формі це подати. У новому варіанті програми головним завданням організації була ненасильницька боротьба за громадські права в Україні, за національні та культурні права, за економічні права тощо. Другим етапом боротьби мала бути боротьба за самостійність України».

- А Українську загальнонародну організацію (УЗНО)
- Б Український національний фронт (УНФ)
- В Українську робітничо-селянську спілку (УРСС)
- Г Об'єднану партію визволення України (ОПВУ)

26. Коли відбулися події, про які йдеться в уривку з указу Президії Верховної Ради СРСР?

«Враховуючи спільність економіки, територіальну близькість і тісні господарські і культурні зв'язки між Кримською областю і Українською РСР, Президія Верховної Ради Союзу Радянських Соціалістичних Республік постановляє: затвердити спільне подання Президії Верховної Ради РРФСР і Президії Верховної Ради УРСР про передачу Кримській області зі складу Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки до складу Української Радянської Соціалістичної Республіки...»

- А 1946 р.
- Б 1953 р.
- В 1954 р.
- Г 1956 р.

27. Які явища та процеси характерні для УРСР у другій половині 60-х – першій половині 80-х років?

1. Надання права союзним республікам самостійно розв'язувати питання внутрішньої політики

- 2. Посилення утисків та репресій щодо інакодумців
- 3. Юридичне оформлення монополії КПРС на політичну владу
- 4. Відмова від директивного планування економіки країни
- 5. Офіційна заборона використання української мови в державних установах

- А 1, 3
- Б 2, 3
- В 2, 5
- Г 3, 4

28. У яких твердженнях йдеться про Петра Шелеста?

1. Організатор і видавець нелегального журналу «Український вісник»
2. Став першим секретарем ЦК Компартії України за часів перебування Л. Брежньєва на посаді першого секретаря ЦК КПРС

3. Сприяв українізації закладів освіти і засобів масової інформації в УРСР
4. Розкритикований на політбюро ЦК КПРС за «недоліки в справі інтернаціонального виховання трудящих»

5. Засуджений за звинуваченням в «антирадянській агітації й пропаганді»

- А 1, 5
- Б 2, 3
- В 2, 4
- Г 3, 4

29. Що було характерним для України в період загострення кризи радянської системи (середина 60-х – початок 80-х рр.)?

1. Подолання відмінностей між умовами життя в селі та місті
2. Істотне зменшення масштабів житлового будівництва
3. Підвищення цін на ряд товарів та послуг, дефіцит товарів
4. Раціональне розташування виробничих потужностей
5. Низькі ціни на харчові продукти та квартплату

- А** 1, 3
Б 2, 3
В 2, 4
Г 3, 5

30. Вкажіть особливості економічного розвитку у 70-х – першій половині 80-х рр.

1. Істотне зменшення капіталовкладень у сільське господарство республіки
2. Збереження за Україною ролі однієї з паливно-енергетичних, машинобудівних і металургійних баз СРСР
3. Активне залучення іноземних інвестицій у підприємства ВПК
4. Створення умов для експорту зернових унаслідок інтенсифікації сільськогосподарського виробництва
5. Орієнтація важкої промисловості на першочергове обслуговування підприємств ВПК

- А** 1, 3
Б 2, 3
В 2, 5
Г 3, 4

31. Вкажіть особливості економічного розвитку у 70-х – першій половині 80-х рр.

1. Промисловість України була частиною єдиного загальносоюзного народногосподарського комплексу
2. Високі досягнення в сільському господарстві внаслідок реалізації програм механізації, хімізації та меліорації
3. Упровадження нових технологій, зростання якості продукції важкого машинобудування, яка перевищувала світові стандарти
4. Створення нових потужностей в атомній електроенергетиці для задоволення потреб сусідніх країн РЕВ
5. Інтенсифікація використання трудових ресурсів, переорієнтація структури виробництва на високотехнологічні цикли

- А** 1, 4
Б 2, 3
В 2, 5
Г 3, 4

32. Які з тверджень характеризують соціально-економічний розвиток УРСР наприкінці 60-х – на початку 80-х рр.?

1. Ефективне, раціональне використання людських ресурсів та інтелектуального потенціалу
2. Хронічний дефіцит товарів повсякденного попиту на споживчому ринку
3. Динаміка вікового складу змінювалася за лінією омолодження населення України
4. Масова міграція населення з села в місто

5. Подолання відставання від країн Заходу за рівнем споживання продовольчих та промислових товарів на душу населення

6. Зближення оплати праці робітників та інженерно-технічних працівників

- А 1, 3, 6
- Б 2, 3, 5
- В 2, 4, 6
- Г 3, 4, 5

33. Ім'я якого історичного діяча пропущено в уривку з джерела?

«13 лютого 1978 року указом Президії Верховної Ради СРСР _____ був позбавлений громадянства. Він скликав прес-конференцію і сказав, що це найсумніший день у його житті: «Мене позбавили права померти на Батьківщині». Отоді він пішов у наступ! Влада гадала, що, випустивши советського дисидента, позбулася клопоту: незручно було втретє ув'язнювати всесвітньо відому людину. А він виявився ще й свідомим українцем. Та ж таки «Свобода»: «От ви були російським генералом...». – «Я ніколи не був російським генералом. Я був советським генералом, а родом я українець. І приїхав сюди представляти Українську Гельсінську групу».

- А Петро Григоренко
- Б Левко Лук'яненко
- В Микола Руденко
- Г Валентин Мороз

34. Коли відбулися події, про які йдеться у фрагменті зі спогадів І. Жиленко?

«...У кінотеатрі «Україна» під час перегляду «Тіней забутих предків»... зібралось в кінозалі все, що було чесного на той час у Києві. Після перегляду Іван Дзюба вийшов на сцену, подякував групі і повідомив про арешти інтелігенції. Стус закликав не допустити 37-го року в Україні і запропонував на знак протесту – встати. Як це було страшно! Дрижаки пробігли спинами. Обивательська маса кинулась до «запасного виходу», як під час пожежі. Побіг перешепт, що кінотеатр оточено і будуть «брати» всіх. І все-таки більшість у залі – встала».

- А 1965 р.
- Б 1967 р.
- В 1972 р.
- Г 1976 р.

35. У якому році було створено організацію, про яку йдеться?

«УГГ ставить також своїм завданням знайомити громадян України з Декларацією прав людини ООН, домагатися від влади здійснення права на вільний обмін інформацією та ідеями, акредитування в Україні представників закордонної преси, утворення незалежних пресових агентств, безпосереднього контакту України з ін. країнами... Заарештовано й засуджено (ст. 62 Кримінального кодексу УРСР – «антирадянська агітація та пропаганда») від 7 до 10 рр. ув'язнення і 5рр. заслання членів-засновників УГГ: М. Руденка, О. Тихого, Л. Лук'яненка, М. Мариновича, М. Матусевича».

- А 1965 р.
- Б 1967 р.
- В 1972 р.
- Г 1976 р.

36. Вкажіть автора твору, про який йдеться в уривкові з листа творчої молоді Дніпропетровська до ЦК КПУ (1968 р.) ?

«Спочатку обласні газети «Зоря» й «Прапор юності», марганецька міська газета виступили зі схвальними рецензіями на цей твір. А вже через місяць на одній із нарад, де були присутніми секретарі низових партійних організацій Дніпропетровщини, відповідальні працівники преси, секретар обкому КП України т. Ватченко затаврував ганьбою всі ці рецензії й дав команду пресі довести читачам, що «рабочий клас Дніпропетровщини не приймає «Собора». Відразу ж газети області зарясніли, як май грушами, «мнєнями рабочих о «Соборе»... Всіх, хто в будь-якій мірі й формі висловлював незгоду з кампанійщиною чи бодай випадково «взяв не ту ноту», якої вона вимагала, – всіх суворо карали. Недарма ж завідуючий ідеологічним відділом обкому т. Васильєв заявив на семінарі працівників області: «Роман «Собор» – это такой коловорот, вокруг которого группируется все идейно вредное, враждебное нашей действительности».

- А Іван Дзюба
- Б Василь Стус
- В Олесь Гончар
- Г Іван Гончар

37. Назву якого твору пропущено в уривку з постанови ЦК КП України?

«Політична шкідливість, класово ворожа суть цієї «праці» полягає в тому, що в ній зводиться наклеп на ленінську національну політику КПРС, робиться спроба довести пригнічене становище України в складі СРСР і дискредитувати Союз РСР, як нову, вищу форму об'єднання суверенних союзних республік, послабити дружбу, розпалити недовір'я і ворожнечу між українським і російським народами, дезорієнтувати наш народ і світову громадськість про справжній стан культурного розвитку Радянської України. З цією метою Дзюба вдається до спотворення і перекручення положень ленінської національної політики та змісту творів класиків марксизму-ленінізму з національного питання, обґрунтовує свою «теоретичну» платформу, яка виражає погляди українського буржуазного націоналізму, повторює і намагається «аргументувати» основні твердження буржуазної та націоналістичної пропаганди... Вона широко використовується нашими ворогами в ідеологічній боротьбі проти соціалізму і комунізму, а поширення її «самвидавом» сприяє посиленню впливу буржуазної націоналістичної пропаганди».

- А «Репортаж із заповідника ім. Берії»
- Б «Правосуддя чи рецидиви терору»
- В «Собор у рiштуванні»
- Г «Інтернаціоналізм чи русифікація ?»

38. Вкажіть імена історичних діячів, що їх пропущено в уривку з доповідної В. Щербицького від 1973 р.?

«Інспіраторами націоналістичних проявів виступала... група українських націоналістів з числа інтелігенції – т.зв. «шістдесятники»: _____, Сверстюк, З. Франко, Шумук, і ін. – у м. Києві; _____, Осадчий, Гель, чоловік і жінка Калинці – у м. Львові; Строката – у м. Одесі й інші, що мали спільників у деяких інших містах республіки. Деякі з них раніше вже притягалися до відповідальності за антирадянську діяльність. Перераховані особи проводили активну націоналістичну обробку свого оточення, головним чином молоді, займалися виготовленням, поширенням у республіці й передачею за рубіж документів ворожого змісту. З метою згуртування однодумців налагодили випуск нелегального антирадянського журналу «Український вісник». В 1970 – 1972 р. виготовили шість номерів цього журналу, з яких п'ять – видані за кордоном».

1. Іван Дзюба
2. Павло Тичина

3. Володимир Сосюра
4. Іван Світличний
5. Борис Олійник
6. В'ячеслав Чорновіл
7. Василь Стус
8. Максим Рильський

- А** 1, 3, 4, 7
Б 2, 4, 5, 6
В 3, 5, 7, 8
Г 1, 4, 6, 7

39. Прочитайте уривок з історичного джерела.

«У зараженому радіацією Чорнобилі влаштовували «показушні» весілля, фальшиві гулянки, паради. У дні всенародної жалоби було влаштовано першотравневу демонстрацію на Хрещатику в Києві, де оголені діти, нічого не підозрюючи, танцювали перед трибунами, потішаючи тих, котрі знали – зобов'язані були знати! – весь трагізм ситуації, що склалася...». Він свідчить про спробу влади

- А** продемонструвати світові зростаючу єдність Комуністичної партії Радянського Союзу й народу в умовах надзвичайної ситуації на Чорнобильській АЕС
- Б** засвідчити непохитність радянської традиції святкування міжнародного дня солідарності трудящих за будь-яких обставин
- В** приховати факт вибуху на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС і реальні масштаби та наслідки катастрофи
- Г** переконатися у всенародній підтримці політики «перебудови» та «прискорення», незважаючи на аварію на Чорнобильській АЕС

40. У якому році в СРСР відбулося святкування тисячоліття хрещення Русі?

- А** 1980 р.
Б 1985 р.
В 1988 р.
Г 1990 р.

Тема 11. Україна у 60 – 80-ті роки ХХ ст.

1. Чи відображено в уривках з історичних джерел окремі аспекти життя українського суспільства другої половини 1980-х років?

1. «Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає».

2. «Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя».

- А відображено в обох уривках
- Б лише в першому
- В лише в другому
- Г не відображено в жодному з уривків

2. Важливим кроком до об'єднання національно-демократичних сил наприкінці 1980-х років було

- А падіння авторитету Комуністичної партії України в суспільстві
- Б проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
- В формування всеукраїнської організації – Народного руху України за перебудову
- Г проведення акції «Українська хвиля» – утворення «живого ланцюга» від Львова до Києва

3. Запровадження багатопартійної системи в УРСР стало можливим завдяки

- А скасуванню статті Конституції УРСР про керівну роль КПУ в суспільстві
- Б установчому з'їздові Народного руху України за перебудову
- В першим альтернативним виборам до Верховної Ради УРСР
- Г відновленню діяльності Української Гельсінської спілки

4. Проведення Народним рухом України акції «Українська хвиля» (1990 р.) – утворення «живого ланцюга» від Львова до Києва – присвячувалося

- А роковинам бою під Крутами
- Б проголошенню Акта злуки УНР і ЗУНР
- В проголошенню Української Народної Республіки
- Г проголошенню незалежності Української Народної Республіки

5. Коли було прийнято цитований нижче документ?

«Виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР..., продовжуючи тисячолітню історію державотворення в Україні, виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН... Верховна Рада Української РСР урочисто проголошує незалежність України...».

- А 16 липня 1990 р.
- Б 17 березня 1991 р.
- В 24 серпня 1991 р.
- Г 1 грудня 1991 р.

6. Які обставини спричинили появу цитованої нижче постанови?

«Розглянувши висновки Тимчасової комісії Президії Верховної Ради України по перевірці діяльності... посадових осіб органів влади, управління, громадських об'єднань... Президія Верховної Ради України постановляє: 1. Відповідно до частини другої статті 7 та керуючись пунктом 6 статті 106 Конституції України, заборонити діяльність Компартії України».

- А бойкот Компартією України другого туру виборів до Верховної Ради України в 1990 р.
- Б підтримка керівництвом Компартії України спроби державного перевороту 19 – 21 серпня 1991 р. та сприяння його здійсненню в Україні
- В засудження вищим партійним керівництвом республіки Акта проголошення незалежності України 24 серпня 1991р.
- Г блокування місцевими партійними органами республіки підготовки до всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р.

7. Яке питання було винесено на всеукраїнський референдум, що відбувся 1 грудня 1991 р.?

- А «Чи вважаєте Ви необхідним збереження СРСР як оновленої федерації республік?»
- Б «Чи схвалюєте Ви Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав?»
- В «Чи погоджуєтеся Ви із заборною КНРС та націоналізацією її власності?»
- Г «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?»

8. Створення Співдружності Незалежних Держав пов'язане з іменами

- А Л. Кравчука, С. Шушкевича, Б. Єльцина
- Б Л. Кучми, Б. Єльцина, О. Лукашенка
- В М. Горбачова, Б. Єльцина, Н. Назарбаєва
- Г Л. Кравчука, Н. Назарбаєва, С. Шушкевича

9. Про яке явище йдеться в уривку з історичного джерела?

«На початку 1990-х років перевищення показників смертності над показниками народжуваності стало характерним для всієї республіки – на кожен 1000 мешканців народжувалося в середньому 8,5 дітей, а помирало 16 осіб. Якщо у 1989 р. в Україні проживало 51,7 млн чол., то у 2003 р. всього 47,7 млн».

- А асиміляцію
- Б депопуляцію
- В дискримінацію
- Г денационалізацію

10. Які завдання державотворення в Україні було вирішено на початку 1990-х років?

1. Побудовано соціально орієнтовану ринкову економіку
2. Установлено недоторканність кордонів, регламентовано режим і порядок їх охорони
3. Інтегровано українську економіку в європейські та світові економічні структури
4. Створено власні Збройні сили, організовано органи безпеки та правопорядку
5. Сформовано інститут громадянства, національну символіку визнано державною
6. Прийнято нову Конституцію незалежної України

- А 1, 4, 6
- Б 2, 3, 6

- В** 2, 4, 5
- Г** 1, 3, 5

11. Назву якої державної інституції пропущено в цитованому нижче документі?

«...контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і межах її юрисдикції здійснює _____...».

- А** Президент України
- Б** Верховна Рада України
- В** Кабінет Міністрів України
- Г** Конституційний Суд України

12. У якому документі зафіксовано такі постулати

«Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави»?

- А** Конституція України
- Б** Акт проголошення незалежності України
- В** Закон України «Про громадянство України»
- Г** Декларація про державний суверенітет України

13. У якому році було прийнято закон, який містить такі рядки

«...вшановуючи пам'ять мільйонів співвітчизників, які стали жертвами Голодомору 1932 – 1933 років в Україні та його наслідків... Верховна Рада України приймає цей Закон. Стаття 1. Голодомор 1932 – 1933 років в Україні є геноцидом Українського народу»?

- А** 1993 р.
- Б** 1996 р.
- В** 2002 р.
- Г** 2006 р.

14. «Геополітика» – це

- А** взаємодія геодезії та політології під час формування та реалізації як внутрішньої, так і зовнішньої державної політики країни
- Б** державна політика вивчення геологічної будови території країни з метою визначення факторів, що впливають на її розвиток
- В** концепція, що вбачає в політиці, яку проводить держава, визначальну роль географічних факторів – положення країни, клімат, природні ресурси тощо
- Г** застосування наукових методів геології та інших природничих наук у справ формування внутрішньої державної політики

15. Вкажіть дату відзначення Дня Соборності України

- А** 22 січня
- Б** 26 квітня
- В** 28 червня
- Г** 24 серпня

16. Вкажіть характерні риси доби горбачовської «перебудови»?

1. Ліквідація цензури, гласність
2. Поліпшення матеріального добробуту людей
3. «Нове політичне мислення».
4. Прискорення темпів економічного розвитку
5. Створення ринкової економіки
6. Демократизація суспільного життя

- А** 1, 3, 6
Б 2, 3, 5
В 2, 4, 6
Г 1, 4, 5

17. Коли відбулася подія, про яку йдеться в доповідній записці КДБ УРСР, поданій ЦК КПУ?

«У приміщенні 4-го енергоблоку... при підготовці його до планового ремонту відбувся вибух з наступною пожежею, що був незабаром ліквідований. Від вибуху обвалився купол перекриття реакторного й покрівля машинного залів, загорівся також дах 3-го енергоблоку, у зв'язку з чим останній був аварійно зупинений... Населення міста практично все евакуйоване (44,5 тис. чоловік)... Проводяться роботи з локалізації вогнища з використанням вертольотів. З цією ж метою задіяні війська радіаційного й хімічного захисту... Здійснюються заходи щодо недопущення поширення панічних слухів і тенденційної інформації».

- А** 1986 р.
Б 1997 р.
В 1998 р.
Г 1999 р.

18. У якому рядку перелічено терміни, які слід вписати на місці пропуску?

«Згортання ВПК (на підтримку якого вже не вистачало валюти) тягнуло за собою масове безробіття, бо для перепрофілювання численних оборонних підприємств (конверсії) потрібні були великі капіталовкладення. М.Горбачов зробив спробу попередити катастрофу, ініціювавши низку політичних, економічних та адміністративних реформ, які, на його думку, могли врятувати ситуацію. Усі радянські ЗМІ ввели в широкий ужиток нові пропагандистські штампи:_____».

- А** Перебудова, гласність, демократизація, прискорення, нове мислення
Б «Розвинений соціалізм», «радянський народ», «застій», неосталінізм
В Лібералізація, суверенізація, науково-технічна революція, багатопартійність
Г Приватизація, русифікація, емісія, гіперінфляція, корупція

19. Коли відбулася подія, про яку йдеться в уривку з інтерв'ю Б. Гориня кореспондентові радіостанції «Голос Америки»?

«...Сам факт проведення з'їзду – це серйозна поразка партійного апарату. Тривалий час Україна була республікою застою й, нарешті, вона сказала своє вагоме слово. Були враховані помилки інших республік і ми прийшли до з'їзду без катаклізмів, які мали місце в Тбілісі, Фергані й інших місцях. З'їзд став консолідуючою силою людей різних поколінь, політичних поглядів, багатьох організацій. Головна задача НРУ – скасувати антидемократичний проект закону про вибори, прийняти один з альтернативних проектів і наступного обрання активістів руху в парламент республіки».

- А** 1989 р.
Б 1990 р.

- В 1991 р.
- Г 1992 р.

20. Які з тверджень характеризують процес формування багатопартійності в Україні наприкінці 80-х – на початку 90-х років?

1. Більшість партій чітко вказували у програмових документах, виразниками інтересів яких груп населення вони є
2. Поява нових політичних партій відбувалася одночасно з наростанням внутрішніх суперечностей у КПУ
3. Новостворені партії були масовими, порівняно з КПРС
4. Діяльність більшості новостворених партій набувала опозиційного характеру
5. Переважання в західних областях партій лівого спрямування, у східних – правого

- А 1, 2
- Б 2, 3
- В 2, 4
- Г 3, 5

21. Вкажіть рядок, у якому названі області сучасної України, що розташовані на території Поділля та Слобожанщини

- А Тернопільська; Житомирська; Луганська; Херсонська
- Б Івано-Франківська; Тернопільська; Херсонська; Луганська
- В Хмельницька; Вінницька; Сумська; Харківська
- Г Тернопільська; Житомирська; Харківська; Луганська

22. Які події спричинили появу документа, уривок з якого наведено ?

«Секретаріат ЦК Компартії України рекомендує: оперативно зорієнтувати партійний актив, народних депутатів, керівників підприємств, колгоспів, радгоспів, організацій та установ на необхідність забезпечити повсюди спокій, твердий конституційний порядок і дисципліну... В усій роботі необхідно виходити з того, що сьогодні ключовим питанням є збереження СРСР, зміцнення братніх зв'язків з усіма народами нашої країни... Всі дії, спрямовані на підрив Союзу, порушення радянських законів, прояви регіонального егоїзму повинні припинитися... Зорієнтуйте керівників засобів масової інформації на необхідність утриматися від публікацій матеріалів, що можуть дестабілізувати обстановку».

- А Створення у Верховній Раді УРСР парламентської опозиції – Народної ради, яку очолив І. Юхновський
- Б Спроба антиконституційного перевороту в СРСР
- В Ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України
- Г Ухвалення рішення про припинення існування СРСР на зустрічі в Біловезькій Пущі (Білорусь) керівників України, Білорусі, Російської Федерації

23. Яка з вимог голодуючих студентів під час «Студентської революції на граніті» (жовтень 1990 р.) була виконана владою ?

- А Надання Декларації про державний суверенітет України конституційної сили
- Б Призначення навесні 1991 р. нових виборів на основі багатопартійності
- В Ухвалення постанови про націоналізацію майна КПРС та ВЛКСМ на території України
- Г Відставки голови Ради Міністрів УРСР В. Масола

24. Коли відбулася подія, про яку йдеться в спецповідомленні начальника УКДБ по Житомирській області першому секретареві Житомирського обкому КПУ?

«У зв'язку з намірами активістів НРУ й УГС відзначити 71-ю річницю підписання договору про об'єднання Західноукраїнської народної республіки (ЗУНР) з Українською народною республікою (УНР) шляхом організації т.зв. «живого ланцюга», що символізує «соборність України», з урахуванням особливостей оперативної обстановки в області, наявних даних про прояви й задуми націоналістичних і антигромадських елементів, Управлінням КДБ уживалися заходи для локалізації цієї акції. Був посилений контроль за екстремістсько налаштованими особами з числа лідерів самодіяльних об'єднань націоналістичної спрямованості, разом з органами міліції проведена робота із запобігання можливих антисупільних проявів. Зроблено стримуючий вплив на конкретних осіб, що виношують екстремістські наміри. Ці заходи, поряд зі здійсненням виховної роботи в трудових колективах, істотно звузили кількість учасників «ланцюга» із числа жителів області».

- А 1998 р.
- Б 1990 р.
- В 1991 р.
- Г 1992 р.

25. З якого документа наведено уривок?

«Виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР..., продовжуючи тисячолітню традицію державотворення на Україні, виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами... Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України та створення самостійної української держави – УКРАЇНИ».

- А «Конституції розвинутого соціалізму»
- Б Конституції України
- В Декларації про державний суверенітет України
- Г Акта проголошення незалежності України

26. Який рік слід вписати на місці пропуску в джерелі?

«...Не передати словами, з яким хвилюванням зустрів я Акт проголошення незалежності України, прийнятий Верховною Радою 24 серпня _____ і підтверджений на Всеукраїнському референдумі 1 грудня. Чи сподівався, страждаючи в польських і радянських концтаборах, що доживу до такого часу, що здійсняться мої найзаповітніші мрії?! Богові було угодно, щоб сталося саме так. І щоб я впевнився: моя причетність до боротьби з поневолювачами України не була марним поривом душі...».

- А 1989 р.
- Б 1990 р.
- В 1991 р.
- Г 1992 р.

27. Які події відбулися за часів каденції президента Леоніда Кравчука?

1. Підписання угоди про виведення стратегічної ядерної зброї з України
2. Перший візит в Україну глави католицької церкви
3. Перший державний візит в незалежну Україну президента США

4. Введення українського миротворчого контингенту в Ірак
5. Визнання урядом США України як незалежної держави

- А 1, 5
- Б 2, 3
- В 2, 4
- Г 3, 1

28. Коли вибори до Верховної Ради вперше проводилися за мажоритарною системою ?

- А 1994 р.
- Б 1998 р.
- В 2002 р.
- Г 2006 р.

29. Що було характерним для першої каденції президента Леоніда Кучми?

- А Законодавче затвердження концепції будівництва збройних сил та оборони країни
- Б Перетворення України з президентсько-парламентської на парламентсько-президентську республіку
- В Дострокове припинення повноважень Президента України і Верховної Ради внаслідок політичної кризи
- Г Проведення виборів до Верховної Ради України за змішаною (мажоритарною та пропорційною) виборчою системою

30. За якого президента України відбулася подія, про яку йдеться в джерелі?

«О 18:30 розпочалося пленарне засідання, яке відкрило знамениту «конституційну ніч» – з цієї миті майже протягом 14 годин без перерви депутати поіменно голосували по кожній окремій (зі 160) статті Конституції. Для затвердження кожної статті потрібно було не менше 300 голосів. Героєм конституційної ночі став депутат Михайло Сирота, який представляв проект Конституції, запропонований погоджувальною комісією – весь цей час він стояв на трибуні та був змушений за регламентом представляти кожен статтю, коментувати й пропонувані поправки, виголошувати стандартну фразу: «Комісія просить прийняти».

- А Леоніда Кравчука
- Б Леоніда Кучму
- В Віктора Ющенка
- Г Віктора Януковича

31. Які події, що стосуються діяльності Верховної Ради України, відбулися в 1994 р.?

1. Затвердження прем'єр-міністром Віталія Мосола
2. Ухвалення рішення про проведення Всеукраїнського референдуму
3. Новообраний Президент склав присягу на вірність українському народові
4. Ухвалення Закону про владу та місцеве самоврядування
5. Підписання Конституційного договору між Президентом та Верховною Радою

- А 1, 5
- Б 2, 3

- В** 3, 4
- Г** 1, 3

32. Коли відбулися події, про які йдеться в уривку з виступу голови Верховної Ради України В. Литвина?

«Сьогодні можна скільки завгодно говорити про політичний характер рішень Верховної Ради і Верховного Суду України щодо визнання недійсними результатів другого туру голосування і недовіру Центральній виборчій комісії. Але при цьому не слід забувати, що саме вони відкрили єдиний за даних обставин – правовий і легітимний – вихід, розрядили гранично напружену політичну атмосферу і стали тим проблиском надії, що дав змогу відступити від безодні громадянського конфлікту, зберегти державну незалежність і територіальну цілісність України...».

- А** 2001 р.
- Б** 2004 р.
- В** 2010 р.
- Г** 2011 р.

33. З якого документа наведено уривок?

«Верховна Рада Української РСР, виражаючи волю народу України, прагнучи створити демократичне суспільство, виходячи з потреб всебічного забезпечення прав і свобод людини, шануючи національні права всіх народів, дбаючи про повноцінний політичний, економічний, соціальний і духовний розвиток народу України, визнаючи необхідність побудови правової держави, маючи на меті утвердити суверенітет і самоврядування народу України, проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах».

- А** З Конституції України
- Б** З Декларації про державний суверенітет України
- В** Із Закону «Про Збройні сили України»
- Г** З Акта проголошення незалежності України

34. У якому році вибори Президента України відбулися за один тур?

- А** 1991 р.
- Б** 1994 р.
- В** 1999 р.
- Г** 2004 р.

35. У чому полягала суть змін до Конституції України 2004 р.?

1. Верховна Рада обирається на 5 років, вибори до парламенту відбуваються на пропорційній основі
2. Парламент дає згоду на призначення всього складу Уряду та одночасно затверджує Програму діяльності Кабінету Міністрів
3. Кандидатуру прем'єр-міністра Президент України вносить за пропозицією коаліції депутатських фракцій, яка становить більшість у Верховній Раді
4. Уряд уповноважений призначати на посади та звільняти з посад голів обласних державних адміністрацій

5. Кабінет Міністрів складає повноваження перед новообраним Президентом України, а Президент не має права достроково припинити повноваження Верховної Ради

- А 1, 2
- Б 1, 3
- В 2, 5
- Г 3, 4

36. За роки незалежності Україна стала членом нових міждержавних структур

- А ООН, СНД, Ради Європи
- Б СНД, Ради Європи, ОБСЄ
- В НАТО, ЄС, ОБСЄ
- Г ЄС, ООН, СНД

37. Що мало вирішальний вплив на проголошення Україною Акту незалежності ?

- А поразка серпневого 1991 р. заколоту в Москві, яка деморалізувала керівників центру
- Б національно-визвольна боротьба українського народу, зростання політичної свідомості української громадськості та державного керівництва республіки
- В студентський рух 1991 р.
- Г дії українських комуністів-самостійників, які в той час очолювали Верховну Раду України

38. Які з векторів зовнішньої політики України стали пріоритетними в роки президентства Л.Кучми?

- А західний (співробітництво з країнами Західної Європи, США)
- Б східний (співробітництво з Росією, СНД)
- В південний (співробітництво з Туреччиною, країнами Близького Сходу)
- Г північний (співробітництво з країнами півночі Європи, прибалтійськими державами, Норвегією, Швецією)

39. Останнім кроком у процесі юридичного оформлення державної незалежності України став(ла)

- А Декларація про державний суверенітет України
- Б всесоюзний референдум 17 березня 1991 р.
- В Акт проголошення незалежності України
- Г всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 р.

40. У червні 2001 р. в Україні з офіційним візитом побував

- А Президент США Дж.Буш
- Б Папа Римський Іван-Павло II
- В Президент Російської Федерації В.Путін
- Г Патріарх Московський і всея Русі Кирил

V. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

У завданнях 1 – 30 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть, на Вашу думку, один правильний варіант, позначений буквою. Поставте позначки «V» в таблиці на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви).

У завданнях 31 – 60 розташуйте події в хронологічній послідовності: поставте позначки в таблиці на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія і т.п.

Практичне завдання 1:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами періодів в історії України та подіями

1. Виникнення Київської Русі

А «А назавтра, в сімнадцятий день, кияни вчинили раду і послали послів до Володимира Всеволодовича в Переяславль, говорячи: «Піди, княже, на стіл батьківський і дідівський...»

2. Розквіт Київської Русі

Б «Пішов Олег на сіверян, і переміг сіверян, і наклав на них данину. І не велів він їм хозарам данину давати, сказавши «Я їм противник, і вам нічого давати...»

3. Київська Русь за часів роздробленості

В «Народ сей даниною звірів, меду та іншого князям руським служив. Коли ж він відчув, що князі руські розтрошені татарами, він змужнів... і на знесилених русів владу свою поширив...»

4. Українські землі у складі Великого князівства Литовського

Г «Народами Склавинами і Антами не править один муж, але з давніх часів живуть так, що порядкує громада. І для того всі справи, чи щасливі чи лихі, йдуть до громади...»

Д «Потім же вложив бог князю в серце добрий намір: поставив він русина Іларіона митрополитом Русі у святій Софії, зібравши єпископів...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 2:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між подіями та іменами князів, причетними до них

1. «І поставив він кумири на пагорбі, поза двором теремним: Перуна дерев'яного, – а голова його була срібна, а вус – золотий, – і Хорса, і Дажбога, і Стрибога, і Сімаргла...» **А** Святослав Ігорович
2. «На ріці Калці татари встріли їх, війська половецькі і руські. І сталася перемога над усіма князями руськими, якої ото не бувало ніколи. Татари ж, перемігши, пішли далі...» **Б** Володимир Великий
3. «Хозари вийшли супроти нього з каганом, князем своїм. І сталася битва межі ними, і одолів він хозар і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв...» **В** Ярослав Мудрий
4. «Заложив він город – великий Київ, а в города сього ворота Золоті. Заложив він також церкву святої Софії, премудрості божої, а потім церкву на Золотих воротах, кам'яну...» **Г** Володимир Мономах
- Д** Данило Галицький

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 3:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між заходами та діячами, які їх здійснили

1. Створення перших осередків центральної князівської влади на місцях – «погостів»	А	князь Данило Галицький
2. Запровадження християнства як державної релігії Київської Русі	Б	князь Володимир Мономах
3. Укладення першого писаного збірника руських законів	В	княгиня Ольга
4. Організація з'їзду князів у Любечі	Г	князь Ярослав Мудрий
	Д	князь Володимир Великий

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 4:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між подіями та часом (століттями), коли вони відбулися

1. «І тоді єпископ корсунський з А IX ст.
попами охрестили Володимира.
Охрестився ж він у церкві святої Софії.
А стоїть та церква на високому місці
посеред города...»

2. «Заложив він у городі Києві ворота Б X ст.
Золоті, ...також церкву святої Софії,
Премудрості Божої, а потім церкву на
Золотих воротах, кам'яну...»

3. «Рушив Аскольд і Дір на Греків, і В XI ст.
прийшов туди... Цесарград двомастами
кораблів точили. ...знялася буря з
вітром і кораблі русів розметало і
побило...»

4. «У той же рік прийшов Батий до Г XII ст.
Києва з mnogим-множеством сили своєї,
і окружив город. І обступила Київ сила
татарська, і був город в облозі
великій...»

Д XIII ст.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 5:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між роками та подіями

1. 1097 р.	А	Перша літописна згадка назви «Україна»
2. 1113 р.	Б	З'їзд князів у Любечі
3. 1187 р.	В	Перемога Данила Галицького під Дорогичином.
4. 1199 р.	Г	Укладення ченцем Нестором «Повісті минулих літ»
	Д	Утворення Галицько-Волинського князівства

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 6:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами держав та українськими землями, які їм належали до середини XVI ст.

1. Велике князівство Литовське	А	Буковина
2. Польське королівство	Б	Закарпаття
3. Московське царство	В	Галичина, Холмщина, Західне Поділля
4. Молдавське князівство (вассал Османської імперії)	Г	Чернігово-Сіверщина
- Д Київщина, Волинь, Подляшшя, Східне Поділля

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 7:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями

1. Фільварок	А Відробіткова форма селянських повинностей на користь феодала
2. Община	Б Податок вільних селян за право безстрокового спадкового користування землею
3. Панщина	В Територіальне самоврядівне об'єднання людей, у спільному володінні якого були земля й угіддя
4. Слобода	Г Господарство, засноване на праці кріпосних селян і орієнтоване на виробництво збіжжя на продаж
	Д Поселення, яке отримувало на певний час пільги на виконання повинностей

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 8:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами вищих державно-політичних інституцій Гетьманщини середини XVII – XVIII ст. та їхньою компетенцією

1. Генеральна військова канцелярія	А Представницький інститут, який розглядав загальні державні справи, зокрема: затвердження міждержавних договорів, складання «статей» при обранні гетьмана
2. Генеральна військова рада	Б Орган, що відав справами збору натуральних і грошових податків із населення, прибутками та видатками держави, військовими та ранговими маєтностями
3. Генеральний військовий суд	В Орган, що відав створенням і ліквідацією козацьких полків на території держави, охороною кордонів, поліцейським наглядом
4. Генеральна скарбова канцелярія	Г Військово-адміністративна установа, за посередництва якої гетьман здійснював управління державою, вирішувала всі поточні справи внутрішнього та міжнародного характеру
	Д Орган, що розглядав справи осіб, які належали до генеральної старшини, а також справи про державні злочини, здійснював нагляд за виконанням універсалів гетьмана та указів царя

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 9:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між подіями та їхніми наслідками

1. Повстання на Правобережній Україні під проводом С. Палія (1702 – 1704 рр.)	А	Зруйнування Чортомлицької Січі
2. Перехід гетьмана І. Мазепи на бік Карла XII (1708 р.)	Б	Включення Правобережної України до складу Російської імперії
3. Похід П. Орлика на Правобережну Україну (1711 р.)	В	Скасування козацького полково-сотенного устрою на Правобережній і Лівобережній Україні
4. Другий поділ Речі Посполитої (1793 р.)	Г	Спустошення Правобережжя ногайцями, контрнаступ російських військ і примусове переселення людей на лівий берег Дніпра
	Д	Об'єднання гетьманом І. Мазепою Лівобережної та Правобережної України

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 10:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між подіями та періодами, упродовж яких вони відбувалися

1. Діяльність у Львові гуртка «Руська трійця»	А	1854 – 1855 рр.
2. Реформи Олександра II в Російській імперії	Б	1832 – 1837 рр.
3. Оборона Севастополя під час Кримської війни	В	1770 – 1780-ті рр.
4. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії	Г	1892 – 1893 рр.
	Д	1860 – 1870-ті рр.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 11:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між роками та основним змістом реформ, запроваджуваних у ці роки

1. 1861 р.	А Створення виборних місцевих органів самоврядування – земств – у лівобережних та південних губерніях України
2. 1864 р.	Б Скасування обов'язкової земельної общини та надання селянинові права отримати землю в приватну власність (відруб)
3. 1870 р.	В Упровадження виборного (на основі майнового цензу) міського самоврядування
4. 1874 р.	Г Ліквідація особистої залежності селян від поміщиків, наділення селян землею та визначення за неї повинностей, викуп селянських наділів
	Д Скасування рекрутської повинності та впровадження загальної військової повинності строком до 6 – 7 років

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 12:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між прізвищами діячів і фактами їхньої біографії

1. М. Костомаров

А Активний учасник Київської громади, емігрував до Швейцарії (1875 р.), де заснував Вільну українську друкарню, видавав український журнал «Громада»

2. В. Антонович

Б Ініціатор відкриття Харківського університету (1805 р.), створення Філотехнічного товариства (1811 р.), за критику існуючого ладу був ув'язнений у Шліссельбурзькій фортеці (1820 р.)

3. М. Драгоманов

В Один із засновників Кирило-Мефодіївського братства, журналу «Основа», доктор історії Київського університету (з 1864 р.), член-кореспондент Російської академії наук (з 1876 р.)

4. М. Максимович

Г Працював викладачем Московського університету, директором ботанічного саду, перший ректор Київського університету Св. Володимира (1834 – 1835 рр.)

Д Організатор і голова Київської громади, головний редактор Тимчасової комісії з розгляду давніх актів (1864 – 1880 рр.), професор Київського університету (з 1878 р.)

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 13:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами періодів в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх

1. Українська революція (1917 – 1918 рр.) А П'ятирічка, колективізація, «закон про п'ять колосків», Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження»
2. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.) Б Конституція УНР, Українська держава, Директорія, Акт злуки, «воєнний комунізм», продрозверстка
3. Україна в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.) В Асиміляція, осадники, пацифікація, інтегральний націоналізм, Карпатська Україна
4. Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.) Г Українська Центральна Рада, Універсал, українізація армії, Українська Народна Республіка, радянська влада
- Д Продподаток, трест, договірна федерація, Союз РСР, Конституція УСРР, коренізація

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 14:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами документів Української Центральної Ради та уривками з них

1. I Універсал

А «Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської... ми твердо станемо на нашій землі...»

2. II Універсал

Б «...не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Вкраїні дають вибрані... Всенародні Українські Збори (Сойм)...»

3. III Універсал

В «...ми рішуче ставимось проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійського Учредительного Зібрання...»

4. IV Універсал

Г «Неможливо одночасно визнавати право на самовизначення і водночас робити грубий замах на це право... як це робить Рада Народних Комісарів Великоросії щодо Народної Української Республіки...»

Д «Однині Українська Народна Республіка стає самостійною...суверенною державою українського народу...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 15:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між цитованими документами та часом їхнього прийняття

- 1 «...Україна стає Українською А 3 (16) липня 1917 р.
Народною Республікою. Не
відділяючись від республіки
Російської... ми твердо станемо на
нашій землі...»
- 2 «Цією грамотою я оголошую себе Б 7 (20) листопада 1917 р.
Гетьманом усієї України. ...Центральна
і Мала Рада з нинішнього дня
розпускаються...»
- 3 «...воєдино зливаються ...частини В 9 (22) січня 1918 р.
єдиної України – Західноукраїнська
Народна Республіка і Наддніпрянська
Україна. Однині є єдина незалежна
Українська Народна Республіка...»
- 4 «Однині Українська Народна Г 29 квітня 1918 р.
Республіка стає самостійною, ні від
нікого незалежною, суверенною
державою українського народу. З усіма
сусідніми державами... ми хочемо жити
в згоді й приязні...»
- Д 22 січня 1919 р.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 16:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між подіям та їхніми наслідками

1. Укладення мирного договору	Брест-Литовського	А	Війна радянської Росії проти УНР
2. Оприлюднення Центральною Радою Універсалу	Українською Радою Другого	Б	Урядова криза та утворення нового коаліційного Тимчасового уряду
3. Перемога збройного повстання більшовиків у Петрограді		В	Вихід України з Першої світової війни
4. Ультиматум Раднаркому Українській Центральній Раді	РСФФР	Г	Корніловський заколот у Росії
		Д	Утворення Українською Центральною Радою Крайового комітету з охорони революції

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 17:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між подіями та часом, коли вони відбулися

1. 3 – 4 березня 1917 р.	А	III	Універсал	Центральної	Ради.	Проголошення	Української	Народної	Республіки	(УНР)
2. 3 липня 1917 р.	Б	IV	Універсал	Центральної	Ради.	Проголошення	незалежності	України		
3. 7 листопада 1917 р.	В	II	Універсал	Центральної	Ради					
4. 9 січня 1918 р.	Г		Утворення	Центральної	Ради					
	Д		Проголошення	радянської	влади	в	Україні			

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 18:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами новобудов перших п'ятирічок та містами, де їх було споруджено

1. Тракторний завод	А	Маріуполь
2. Дніпрогес	Б	Харків
3. Азовсталь	В	Дніпропетровськ
4. Металургійний завод ім. Петровського	Г	Запоріжжя
	Д	Дніпродзержинськ

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 19:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між іменами історичних діячів та їхніми стислими характеристиками

1. Панас Любченко

А Генеральний секретар ЦК ВКП(б) з 1922 року. До середини 1930-х років сконцентрував у своїх руках усю повноту державної влади, встановив режим терору, який досяг апогею в 1937 – 1938 рр.

2. Микола Скрипник

Б Нарком освіти УСРР 1927 – 1933 рр. У 1933 р. звинувачений у «національних ухилах»

3. Павло Постишев

В У 1928 – 1938 рр. – генеральний (від 1934 – перший) секретар ЦК КП(б)У

4. Станіслав Косіор

Г Виступив громадським звинувачувачем на процесі «СВУ», від 1934 до 1937 рр. – голова Раднаркому УСРР

Д Секретар ЦК ВКП(б), член політбюро ЦК КП(б)У. На початку 1933 р. надісланий в Україну як особистий представник Сталіна з необмеженими повноваженнями

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 20:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між історико-географічними назвами земель та їхньою державною належністю на кінець 1937 р.

1. Наддніпрянина та Слобожанщина	А	Польська Республіка
2. Східна Галичина та Західна Волинь	Б	Чехословацька Республіка
3. Північна Буковина та Південна Бессарабія	В	королівство Угорщина
4. Закарпаття	Г	Українська РСР
	Д	королівство Румунія

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 21:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між державами та назвами історико-географічних регіонів, у складі яких перебували українські землі в міжвоєнний період

1. СРСР	А	Наддніпрянська Україна
2. Чехо-Словаччина	Б	Східна Галичина, Західна Волинь, Західне Полісся, Холмщина
3. Румунія	В	Закарпаття
4. Польща	Г	Північна Буковина, Хотинщина та Південна Бессарабія

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 22:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами політичних таборів Підкарпатської Русі в міжвоєнний період та твердженнями, що їх стосуються

1. українофіли	А Мали за мету приєднання Закарпаття до Угорщини з наданням їй автономії
2. русофіли	Б Колишні москвофіли, мали підтримку місцевої адміністрації
3. комуністи	В Пропагували ідею єдності закарпатців з усім українським народом, мали підтримку більшості населення
4. мадярони	Г Закликали до зміцнення зв'язків з радянською Україною і в майбутньому – до возз'єднання з нею
	Д Вбачали в карпатоукраїнцях окремий народ, відмінний від українців та росіян, прагнули незалежності Закарпаття в майбутньому

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 23:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між міжнародно-правовими актами та назвами історико-географічних регіонів України, за якими вони увійшли до складу різних держав

1. Сен-Жерменський (1919 р.), А Східне Поділля
Тріанонський (1920 р.) договори
санкціонували включення до складу
Чехо-Словаччини

2. Увійшла до складу Польщі згідно з Б Бессарабія
умовами Ризького миру. Рада послів
Антанти 14 березня 1923 р. визнала
частиною Польщі

3. У 1920 р. в Парижі країни Антанти В Закарпаття
спеціальним протоколом затвердили
фактичне загарбання Румунією

4. За умовами Сен-Жерменського, Г Східна Галичина
згодом Севрського мирного договору
1920 р. передано Румунії

Д Північна Буковина

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 24:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між історичними діячами та їхніми стислими характеристиками

1. Євген Коновалець	А Член ОУН, згодом один з її керівників. У червні 1934 р. заарештований, згодом засуджений за організацію терористичних актів; у вересні 1939 р. звільнений з тюрми
2. Дмитро Донцов	Б Ініціатор створення Української військової організації та Організації українських націоналістів, перший голова її Проводу. Вбитий агентом НКВС
3. Степан Бандера	В Ідейний натхненник українських націоналістів міжвоєнних часів. Від 1939 р. перебував в еміграції
4. Андрій Мельник	Г Один з засновників Українського союзу хліборобів-державників. Опублікував «Листи до братів-хліборобів», де виклав програмні засади українського консерватизму

Д Співзасновник Української військової організації. У 1938 р. став головою проводу ОУН, на початку 1940 р., після розколу ОУН, очолив одну з фракцій організації |

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 25:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами періодів в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх

1. Радянська модернізація (1929 – 1938 рр.) – А Реформа, раднаргоспи, культ особи, демократизація, реабілітація, «шістдесятники»
2. Велика Вітчизняна війна (1941 – 1945 рр.) – Б Холодна війна, голод, «ждановщина», радянізація, «безрідний космополітизм», операція «Вісла»
3. Післявоєнна відбудова (1945 – початок 1950-х рр.) – В П'ятирічка, колективізація, «закон про п'ять колосків», Голодомор, масові репресії, «розстріляне відродження»
4. Десталінізація (1953 – 1964 рр.) – Г «Розвинутий соціалізм», номенклатура, дефіцит, правозахисники, «самвидав», неосталінізм
Д Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору, депортація

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 26:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між назвами періодів в історії України та висловлюваннями, що були характерними для них

1. «Післявоєнна відбудова»

А «Той хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла...»

2. «Відлига»

Б «Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час, іншої альтернативи для нас немає»

3. «Застій»

В «Зворотний бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною...»

4. «Перебудова»

Г «Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя...»

Д «Основою партійного підходу розв'язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім'я людини, все для блага людини»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 27:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями

1. Шістдесятники

А Підприємства, що створені шляхом об'єднання окремих селянських господарств для спільного господарювання на основі суспільних засобів виробництва та колективної праці

2. Дисиденти

Б Державні органи, що, в межах економічних адміністративних районів, здійснювали управління галузями промисловості та будівництва

3. Раднаргоспи

В Особи, які належать до покоління інтелігенції, що розпочала своє творче та громадське життя за часів «відлиги»

4. Колгоспи

Г Державні підприємства у сфері сільського господарства, в яких усі засоби виробництва та вироблена продукція є державною власністю

Д Особи, які відкрито виступали проти існуючих у тоталітарному суспільстві норм, офіційної ідеології й державної політики

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 28:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між поняттями та їхнім основним змістом

1. Волюнтаризм

А Теорія і практика, основою яких є ставлення до людини як до найвищої цінності, захист її права на свободу, розвиток її здібностей

2. Консерватизм

Б Практика, згідно з якою головним чинником досягнення мети є суб'єктивні бажання та довільні рішення осіб, які її здійснюють

3. Дисидентство

В Морально-політична опозиція до існуючого державного (політичного) ладу, панівних у суспільстві ідеології та цінностей

4. Космополітизм

Г Теорія і практика, у основу яких покладено тезу про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації

Д Теорія і практика, що орієнтуються на збереження та підтримання традиційних суспільних цінностей і морально-правових норм

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 29:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між іменами діячів сучасної України та сферами їхньої діяльності

1. Леонід Каденюк	А	Футбол
2. Сергій Бубка	Б	Бокс
3. Віталій Кличко	В	Космонавтика
4. Святослав Вакарчук	Г	Легка атлетика
	Д	Рок-музика

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 30:

I. Вихідні дані:

Встановіть відповідність між датами та подіями

1. 16 липня 1990 р.	А	Прийняття Конституції України
2. 24 серпня 1991 р.	Б	Схвалення Декларації про державний суверенітет України
3. 28 червня 1996 р.	В	Прийняття Закону України «Про Голодомор 1932 – 1933 років в Україні»
4. 28 листопада 2006 р.	Г	Прийняття Акта проголошення державної незалежності України
	Д	Підписання Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 31:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій, описаних літописцем

А «І прибули Олег та Ігор до гір київських, і довідався Олег, що тут Аскольд і Дір удвох княжать. ...І вбили вони Аскольда й Діра, а Олег став князем у Києві...»

Б «У той же рік прийшов Батий до Києва з великою силою, многим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі великій...»

В «І зібрав він писців многих, і перекладали вони з грецької на слов'янську мову і Письмо Святе, і списали багато книг. ...сей великий князь ...засіяв книжними словами серця віруючих людей...»

Г «У той час прислав папа послів достойних, які принесли Данилові вінець, і скіпетр, і корону, кажучи: «Сину! Прийми од нас вінець королівства...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 32:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

- А** Заснування Києво-Печерського монастиря
- Б** Хрещення Аскольда
- В** Подорож княгині Ольги до Царгорода
- Г** Спорудження Софійського собору в Києві

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 33:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій, описаних літописцем

А «Володимир Мономах сів у Києві в неділю. Зустріли ж його митрополит Никифор з єпископами і з усіма киянами з честю великою. І сів він на столі отця свого і предків своїх, і всі люди раді були, а заколот улігся»

Б «...і вчинив мир із братом своїм Мстиславом коло Городця. І розділили вони по Дніпру Руську землю: Ярослав узяв сю сторону, а Мстислав – ту. ...і перестали усобиця й заколот, і була тиша велика в землі Руській»

В «На ріці Калці татари встріли їх, війська половецькі і руські. Коли зітнулися війська між собою, то сталася січа люта. І сталася перемога над усіма князями руськими, якої ото не бувало ніколи»

Г «...і зібралися в городі... щоб уладнати мир. І говорили вони один одному: «Пощо ми губимо Руськую землю, самі проти себе зваду маючи? ...Відтепер з'єднаймося в одне серце й обережімо Руськую землю. Кожен хай держить отчину свою...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 34:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність описаних літописцем подій

А «...і зібралися в Любечі, щоб уладнати мир. І говорили один одному: «Пощо ми губимо Руськую землю? А половці землю нашу розносять і раді є, що межі нами війна донині...»

Б «Хозари вийшли супроти нього з каганом своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межі ними, і одолів він хозар і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв...»

В «У той же рік прийшов Батий до Києва з mnogим-множеством сили своєї, і окружив город. І обступила Київ сила татарська, і був город в облозі...і сповнена була земля Руськая ворогами...»

Г «А було ж печенігів без числа. Виступив він із города, приготував до бою дружину. Зійшлися вони на місці, де ото нині свята Софія стоїть. І сталася січа люта, і ледве одолів він печенігів під вечір...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 35:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Похід запорозьких козаків на чолі з П. Сагайдачним на Кафу

Б Поява та поширення в Україні «Літопису Самовидця»

В Підпорядкування Київської митрополії Московському патріархатові

Г Видання у Львові І. Федоровим «Апостола» та «Букваря»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 36:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність подій національно-визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького (1648 – 1657 рр.) проти Речі Посполитої

- А** Укладення Зборівського договору
- Б** Битва під Берестечком
- В** Битва під Корсунем
- Г** Укладення Віленського перемир'я

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 37:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність описаних нижче подій національно-визвольної війни українського народу проти Речі Посполитої середини XVII ст.

А «Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо... Того ж року господарю Василю довелося влаштовувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином козацького гетьмана Хмеля...»

Б «Стали поляки обозом та вишикували своє військо на рівнині коло Корсуня. Того ж ранку вдарив Хмельницький зі своїм і ординським військом на поляків. Ті, недовго втримуючи свій стрій, з великими втратами відступили...»

В «То ми, великий государ, підданого нашого Богдана Хмельницького... і все наше Військо Запорозьке пожалували – веліли їм бути під нашою, царського величства, високою рукою, згідно з давнішими їх правами і привілеями...»

Г «Увесь народ, вийшовши з Києва, вся чернь вітала його. Академія вітала його промовамаи як спасителя народу від рабства польського, як Мойсея, вбачаючи в імені Богдан добрий знак і називаючи його Богом даний...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 38:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах

А «...Прибув до Києва святійший патріарх єрусалимський Феофан. ...поставив і висвятив на митрополію Київську чоловіка гідного й чесного іменем Йов Борецький...»

Б «...Генералісимус Василь Голіцин сказав козакам, що царі, згідно зі старим звичаєм, дозволили їм обрати вільними голосами гетьмана... Згодом почулися голоси, що хочуть вибрати Мазепу...»

В «...Через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо. ...господарю ж Василю довелося влаштувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином гетьмана Хмеля...»

Г «Хортиця – місцевість на Борисфені. Тут князь Вишневецький поставив колись фортецю... Середину цього місця оточив муром та огорожею з дубів, зміцнених природою та Богом...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 39:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Видання в Петербурзі українського часопису «Основа»

Б Утворення у Львові літературно-просвітницького гуртка «Руська трійця»

В Реформи Марії-Терезії та Йосифа II в Австрійській імперії

Г Утворення Кирило-Мефодіївського братства

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 40:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій, відображених у цитованих документах

А «Кирило-мефодіївські братчики, повернені з заслання, зібралися в Петербурзі. Жваву діяльність виявив Куліш, який із Білозерським розпочинає видавати український місячник «Основа»

Б «Після звільнення від нас графа Розумовського... для належного управління в Малій Росії створити Малоросійську колегію, у якій бути головним... графу Рум'янцеву»

В «Тут же склався гурток із чотирьох душ... Поїхали Дніпром на могилу Тараса Шевченка... Молодь дала на могилі Тараса клятву не зраджувати Україні та все життя оддати їй...»

Г «...Засноване політичне товариство «Головна Рада» мало обстоювати перед центральним правительством... національні потреби українців; його органом стала газета «Зоря Галицька»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 41:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

- А** Кримська війна
- Б** Діяльність в Україні Правління гетьманського уряду
- В** Селянський рух під проводом У. Кармалюка на Поділлі
- Г** Діяльність в Україні Другої Малоросійської колегії на чолі з графом П. Рум'янцевим

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 42:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність здійснення російських реформ 1860 – 1870-х років

А Упровадження виборного (на основі майнового цензу) міського самоврядування

Б Введення нової системи комплектування армії на основі загальної військової повинності замість рекрутських наборів

В Упровадження місцевого (земського) самоврядування в лівобережних і південних губерніях Наддніпрянської України

Г Скасування кріпосного права на Наддніпрянській Україні

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 43:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій Української революції та періоду боротьби за збереження державної незалежності України

- А** Заснування в Києві Української академії наук
- Б** Проголошення Українською Центральною Радою незалежності УНР
- В** Проголошення радянської влади в Україні Всеукраїнським з'їздом рад у Харкові
- Г** Схвалення Українською Центральною Радою проекту Конституції УНР

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 44:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій Української революції та періоду боротьби за збереження державної незалежності України

А Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР)

Б Проголошення радянської влади в Україні на Всеукраїнському з'їзді Рад у Харкові

В Укладення Варшавської угоди між УНР та Польщею

Г Підписання мирного договору між УНР і Німеччиною та її союзниками

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 45:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій Української революції та періоду боротьби за збереження державної незалежності України

А Остаточний розгром Червоною Армією військ генерала А. Денікіна

Б Укладення Ризького мирного договору

В Бій під Крутами

Г Гетьманський переворот і проголошення Української Держави

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 46:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність подій Української революції та періоду боротьби за збереження державної незалежності України

А Проголошення Акта злуки УНР і ЗУНР

Б Укладення Брест-Литовського мирного договору між УНР і Німеччиною та її союзниками

В Проголошення Центральною Радою Четвертого Універсалу

Г Державний переворот і прихід до влади П.Скоропадського

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 47:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність воєнних операцій Червоної Армії в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.)

- А** Кримська наступальна операція
- Б** «Битва за Дніпро»
- В** Карпатсько-Ужгородська операція
- Г** Львівсько-Сандомирська операція

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 48:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій, які відображено в цитованих документах

А «Необхідно підтримати ініціативну групу по переходу до православ'я, підтримати священиків, які переходять від уніатства до православної віри...»

Б «Засідання рекомендує, щоб Українська РСР та Білоруська РСР були запрошені стати членами-засновниками пропонованої Міжнародної Організації...»

В «Своїм головним завданням Група вважає ознайомлення світової громадськості з фактами порушень на терені України Загальної Декларації прав людини...»

Г «...ліквідувати Українську Раду народного господарства. Визнати за необхідне ліквідувати Ради народного господарства економічних районів УРСР...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 49:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність включення до складу Української РСР територій

- А** Закарпаття
- Б** Північна Буковина
- В** Крим
- Г** Східна Галичина

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 50:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Впровадження територіального принципу управління промисловістю та будівництвом через ради народного господарства

Б Заснування в Києві клубу творчої молоді «Сучасник»

В Участь української делегації в установчій конференції ООН у Сан-Франциско

Г Ухвала I з'їздом Народних комітетів Маніфесту про возз'єднання Закарпатської України з Українською РСР

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 51:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність суспільно-політичних подій 1950 – 1970-х років

А Виступ на XX з'їзді КПРС М. Хрущова з доповіддю «Про культ особи та його наслідки»

Б Поява праці І. Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?»

В Утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод

Г Суд у Львові над членами Української робітничо-селянської спілки – Л. Лук'яненком, І. Кандибою та іншими

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 52:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Схвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України

Б Установчий з'їзд Народного руху України за перебудову

В Утворення Співдружності Незалежних Держав (СНД)

Г Перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 53:

I. Вихідні дані:

Встановіть послідовність подій суспільно-політичного життя України другої половини 1980 – 1990-х років

А Проведення акції «Українська хвиля» – утворення «живого ланцюга» від Львова до Києва на честь Акта злуки УНР і ЗУНР

Б Святкування 1000-ліття хрещення Русі

В Проведення Установчий з'їзд Народного руху України за перебудову

Г Заборона діяльності Комуністичної партії України

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 54:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Схвалення Верховною Радою УРСР Закону «Про державний статус української мови»

Б Обрання Б. Патона президентом АН УРСР

В Ухвалення «Конституції розвинутого соціалізму»

Г Обрання М.Горбачова генеральним секретарем ЦК КПРС, початок перебудови

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 55:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Підписання Договору про утворення СНД у Біловезькій Пущі

Б Катастрофа на Чорнобильській АЕС

В Установчий з'їзд Народного руху України за перебудову

Г Проведення перших виборів Президента України

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 56:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

- А** Обрання Віктора Януковича Президентом України
- Б** Обрання Леоніда Кучми Президентом України на другий термін
- В** Ухвалення Верховною Радою Закону «Про Голодомор 1932 – 1933 років в Україні»
- Г** Запровадження національної валюти – гривні

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 57:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Спроба антиконституційного перевороту в СРСР (ГКЧП)

Б Затвердження Верховною Радою України Державного прапора України

В Перетворення Української групи сприяння виконанню Гельсінських угод на Українську Гельсінську спілку

Г Політ американського космічного корабля «Колумбія» з українцем Л.Каденюком

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 58:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

- А** Ухвалення Верховною Радою Конституції України
- Б** Ухвалення Верховною Радою Закону «Про Збройні Сили України»
- В** Вступ України до Ради Європи
- Г** Обрання Леоніда Кучми Президентом України на перший термін

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 59:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України

Б Запровадження в Україні нової національної валюти – гривні

В Проведення першого всеукраїнського референдуму та вибори Президента України

Г Обрання Леоніда Кучми Президентом України на другий термін

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Практичне завдання 60:

I. Вихідні дані:

Встановіть хронологічну послідовність подій

А Перетворення Народного Руху України в політичну партію

Б Ухвалення Верховною Радою закону про вибори за пропорційно-мажоритарною системою

В Запровадження гривні

Г Встановлення дипломатичних відносин між Україною і США

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

II. Завдання до ситуації:

Відповідь обґрунтуйте. Дайте короткий аналіз наведених у завданні історичних подій і фактів.

Навчально-методичний посібник
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Автор: *Романько І.І.*

Редактор: *Сушкова Л.В.*

Технічний редактор: *Будулатій В.П.*

Комп'ютерна верстка: *Бур'янський С.В.*

Підписано до друку 15.03.2013 р.

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 18,1 Обл.-вид. арк. 19,5

Свідоцтво держ. реєстру ДК № 1963 від 07.10.2004 р.

Зам. № 0108/2013 Тираж 100 прим.

Кіровоградська льотна академія
Національного авіаційного університета
Видавництво, м. Кіровоград,
вул. Добровольського, 1,
тел. 394-437.